

Ekwo

Ndu eze

kę mbụ

Teke Dévidi bùwaa ogeranya

1 ¹Teke ono bẹ eze, bụ Dévidi kahụwaru; nọwaa apha, dù igwerigwe. ²O ya bụ; ndu-ozi iya bya asụ iya: “G'anyi lenaaru gube nnajiuphu anyi, bụ eze ẹnya nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee; g'o bya eswiru gube eze; letajé ngu ẹnya. Teme ooze-kubeje ngu; k'ophu bụ l'oo-meje g'ehu vu gube nnajiuphu anyi, bụ eze oku.”

³O ya bụ; ẹphe tuko alị Ízurèlu l'ophu tükota jii; l'eka ẹphe acho nwa-mgboko, ama mma. Ẹphe bya ahụma nwamgboko, ẹpha iya bụ Abishagu; onye mkpukpu Shunemu. Ẹphe dutarу iya eze. ⁴Nwamgboko ono bẹ ama ntumatu. O nodu eletajé eze ẹnya; bya ejeru iya ozi. Ole eze te ejepfujeduru iya.

Adonijia eme g'o mee onwiya eze ndu Ízurèlu

⁵Noo ya; Adonijia, bụ nwatibe nwanyị ono, bụ Hagitu wata ekuli onwi-ya eli asuje: “Mu a-buru eze.” O bya akwakóberu onwiya ụgbo-ịnyia; mẹ ndu agbaje l'ịnyia; bya edobe ụkporo ụmadzu labo l'ụmadzu iri g'ephe vutajeru iya ụzo. ⁶Ophu nna iya abajeduru iya mba lẹ k'iphe ono kę g'o jia ya sụ: “?Bụ gunu meru g'o gude i nodu eme iphe, dù nno?” Adonijia ono bẹ amashị mma ike. O buru iya bẹ a nwụru tsobe Abusalomu.

⁷Adonijia je achị-koshi Jiowabu, bụ nwatibe nwanyị aza Zeruya; waa Abyiyata, bụ onye uke idzu iya; ẹphe tsoru iya; tịru íkè yeru iya. ⁸Obenu lẹ Zadoku, bụ onye uke Chileke; mẹ Benaya; nwa Jiehoyada; mẹ Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; waa Shimeyi; mẹ Reyi; mẹ ndu ojogu, eche Dévidi nche ta adudu g'ephe ha, tịru íkè yeru Adonijia.

⁹Adonijia je anodu le “mkpuma agwo” le mgboru Enu-Rogelu gbushia aturu; mē oke-eswi; mē eswi, tsugbaaru ἡba gude shia nri. O kua ụnwuna iya l'ophu, bụ iya bụ ụnwu eze; bya ekukwapho unwoke ndu Jiuda, bụ ndu eje ozi l'ibe eze le nri ono. ¹⁰Ole o to kuduru Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; ophu o kuduru Benaya; mē ndu ojogu, eche eze nche; waa Sólomonu, bụ nwanna iya.

**Batusheba ejepfu Dévidi
l'opfu ęhu Adonijia**

¹¹Tobudu iya bụ; Nétanu bya epfuaru Batusheba, bụ ne Sólomonu; sụ iya: “?Tii nümaduru le Adonijia, bụ nwa kę Hagitu bę bùwaa eze; ophu nnajíuphu anyi amadú?” ¹²Byakwapho nta-a gę mu karu ngu g'ii-me dzota ishi ndzụ ngu; waa kę nwa ngu, bụ Sólomonu. ¹³Tugbuekwapho nta-a bapfu eze, bụ Dévidi je asu iya: “Nnajíuphu mu, bụ eze; ?ti ribunuru-a mube nwozi ngu nte l'oo nwa ngu, bụ Sólomonu bę a-bürü eze nō-tsota ngu l'aba-eze ngu? ?O nwühunuru inwuagha bę o gbe bùwarunu Adonijia bụ eze obu?” ¹⁴Sụ: teke ono, i nō l'eka ono; unu l'eze kpuru opfu ono l'önü epfu ono; bę mu a-bata bya agbaru ido yeru ngu l'opfu ono.

¹⁵O ya bụ; Batusheba bya atügbua bapfu eze l'ulo iya. Eze l'onwiya bùwaa okpobekpo nwoke ogeranya. Abishagu, bụ onye Shunemu ono bürü iya eleta iya enya. ¹⁶Batusheba bya adaa kpurumu byishi ikpere l'iphu eze.

Eze jia ya sụ: “?Bụ gunu bę mu e-meru ngu?”

¹⁷Batusheba sụ iya: “Nnajíuphu mu; i gude ępha Chipfu, bụ Chileke ngu ribuaru mube nwozi ngu nwanyi nte sụ le nwa ngu, bụ Sólomonu bę a-bürü eze nō-tsota ngu l'aba-eze ngu. ¹⁸Ole-a; hümawaro le Adonijia gbe bùwaru nü eze obu nta-a; ophu gube nnajíuphu mu, bụ eze ta amadú. ¹⁹O gbushiwaru ikpoto oke-eswi; mē eswi, tsuchaaru ἡba; mē aturu; bya ekwa ụnwu eze l'ophu; kua Abyiyata, bụ onye uke Chileke; mē Jiowabu, bụ onye-ishu ndu ojogu; ophu o to kuduru nwa ngu, bụ Sólomonu. ²⁰Gube nnajíuphu mu, bụ eze; nta-a bę ndu Ízurélü l'ophu noákwa ele ngu enya; g'ephe maru onye ii-mechaa sụ g'o nödu l'aba-eze gube nnajíuphu mu, bụ eze nō-tsota ngu. ²¹Teke o dudu bę ọo-bükwaru a -nonyaephō mgbenya tụ ngu; i lapfushia nna ngu phę; aawata eme mu le nwa mu, bụ Sólomonu gę ndu meru ejo-iphe.”

²²Noo ya; Batusheba yee eze kpükwduru-a opfu ono l'önü epfu; Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke bata. ²³A bya ezia eze le Nétanu, onye mpfuchiru Chileke bę byakwaru nü. Ọ bata; bya adaa kpurumu l'atativhu eze phozero iya.

²⁴Nétanu bya asu: “Gube nnajíuphu mu, bụ eze; ?o dü g'i sıwaru l'oo Adonijia a-bürü eze nochia enya ngu; mbụ l'oo ya a-nödu l'aba-eze ngu?

²⁵Ntanu-a bę o jewaru egbushia oke-eswi; mē eswi, tsuchaaru ἡba; mē

ikpoto aturu; tème o kuwa ụnwu eze l'ophu; bya ekua ndu-ishu ndu ojogu, bụ Jiomabu; mè Abyiyata, bụ onye uke Chileke; mbu lè nta-a bę ęphe nökwa eri; angu epfije sụ: 'Nödukwa ndzụ ogologo; eze, bụ Adonija!' ²⁶Ole mbędúa, bụ onye-ozi ngu; mè Zadoku, bụ onye uke Chileke; mè Benaya; nwa Jiehoyada bę o to kuduru; ophu o kuduru nwozi ngu, bụ Sólomonu. ²⁷?Bụ gübę nnajuphu mu, bụ eze bę meru iphe, dù nno; ophu i tị kabedu mee g'anyibe ndu-ozi ngu maru l'ophuu onye ophu a-nodu l'aba-eze ngu nō-tsota ngu?"

Dévidi eme Sólomonu eze

²⁸Tobudu iya bụ; eze, bụ Dévidi sụ: "Kuaru mu nụ Batusheba." Oo ya bụ; o bata bya apfuru l'iphu eze.

²⁹Eze ribua nte sụ: "Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a; mbu onye ono, nafutaru ndzụ mu l'iphe-ehuka l'ophu ono; ³⁰bę nte ono, mu gude ępha Chipfu, bụ Chileke kę Ízuręlu ribuaru ngu ono bę mu e-mekotakwa ntanu-a; mbu nte ono, mu riburu sụ l'ọqo nwa ngu, bụ Sólomonu bę a-buru eze l'ozori mu; ọ bụru iya a-nochi enya mu l'aba-eze mu ono."

³¹Tobudu iya bụ; Batusheba daa kpurumu; phozeta kwabę eze ùbvù; bya asụ: "Ge nnajuphu mu, bụ eze Dévidi nödukwa ndzụ ojejo!"

³²Eze, bụ Dévidi sụ: "Kuaru mu nụ Zadoku, bụ onye uke Chileke; mè Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; mè Benaya; nwa Jiehoyada." Oo ya bụ; ęphe byarwuta l'iphu eze. ³³Eze sụ phę: "Unu lè ndu-ozi mube nnajuphu unu swịru. Gę Sólomonu, bụ nwa mu nwoke nödu l'eli ịnya-mulu kę mbędúa g'unu duru iya jeshia lè nggele Gihonu. ³⁴Unu -rwuepho ęka ono; gę Zadoku, bụ onye uke Chileke; waa Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke wụa ya manu l'ishi g'o bụru eze ndu Ízuręlu. Teke ono; unu egbua opu; raa ya sụ: 'Nödukwa ndzụ ogologo; eze, bụ Sólomonu!' ³⁵E -mechaah; unu awürü tsoru iya g'o bya anodu l'aba-eze mu bụru eze l'ozori mu; noo kęle mu tüyüwaru iya ęka g'o bụru iya a-buru eze ndu Ízuręlu; bụru eze ndu Jiuda."

³⁶Benaya nwa Jiehoyada zua mgbede sụ: "Nokwa g'o dù! Gę Chipfu, bụ Chileke kę gübę nnajuphu mu, bụ eze pfufukwaa g'i pfuru ono. ³⁷G'o bükwaru gę Chipfu swịru gübę nnajuphu mu, bụ eze bụ g'oo-swịru Sólomonu; bya emee g'abụbu ọ bụ eze kangoo kę nnajuphu mu, bụ eze Dévidi."

³⁸Oo ya bụ; Zadoku, bụ onye uke Chileke; mè Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; mè Benaya nwa Jiehoyada; mewaro ndu Kereti mè ndu Peleti doziaru Sólomonu ịnya-mulu eze, bụ Dévidi; ọ nödu iya l'eli agba; ęphe jeshia Gihonu.

³⁹Ephe jerwuępho ęka ono; Zadoku, bụ onye uke Chileke shi l'ulo-ékwa wota ụpyi, manu nō; wụa Sólomonu l'ishi. Tobudu iya bụ; ęphe gbua opu; onyenonu tuko tịa ụzu sụ: "Nödukwa ndzụ ogologo; eze, bụ Sólomonu!"

⁴⁰Ndu ono g'ephe ha nodu awu etso iya l'azu. Ephe nodu egbu opu; atu ụzu ęhu-ụtso; k'ophu ali anmachaa jiijijii l'uzu, ęphe atu.

Ndzu Sólomonu agu Adonijia

⁴¹Adonijia yee ndu o kuru le nri ono bürü g'ephe erighewa nri ono be ephe nümaru ụzu, aatü. Jiowabu bya anuma odata opu, eegbu; o jia su: “?Bụ ụzu gụnu ada l'ime mkpükpu egube pho?”

⁴²O kpükwaduru iya l'önü epfu; Jionatanu nwa Abyiyata, bu onye uke Chileke bürü phereketeke. Adonijia su iya: “Gude ozi-oma bata; kele i bu ọkpobe nemadzụ.”

⁴³Jionatanu su iya: “Tuswekwa! Nnajuphu anyi, bu eze, bu Dévidi be meakwaru Sólomonu eze. ⁴⁴Eze be yeru iya Zadoku, bu onye uke Chileke; mè Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke; mè Benaya; nwa Jiehoyada; mè ndu Kereti; mè ndu Peleti. Ephe mee Sólomonu o nodu l'eli ịnya-mulu eze agba. ⁴⁵O bürü le Gihonu ono be Zadoku, bu onye uke Chileke; waa Nétanu, bu onye mpfuchiru Chileke würü iya manu l'ishi g'o bürü eze. Ephe shiwaal l'eka ono gude ęhu-ụtso wufuta; k'ophu bu le mkpükpu be phuhuru ephu. O kwa iya bu ụzu ono, unu anu ono. ⁴⁶Mbụ le Sólomonu gbékwa nöduwanu l'aba-eze ọbu. ⁴⁷Ndu ozi eze nödukwapho etu nnajuphu anyi, bu eze Dévidi epfa asu: ‘Gé Chileke ngumekwa epfa Sólomonu g'o ka nkengu edede; bya emekwaapho g'aba-eze iya ka nkengu shii!’ Eze l'onwiya nöduwaa l'iphe-azee ya phozeta baarụ Chileke ejia; ⁴⁸bya asu: ‘G'ajaja bürü kẹ Chipfu, bu Chileke kẹ Ízurelu, bu onye ono, doberu mu ndzụ; ge mu gude enya mu labo húma onye bu eze nochia enya mu ntanu-a!’”

⁴⁹Ndzu-agugu rwuta ndu ono, Adonijia kuru le nri ono. Onyenonu gbalihu; ephe gbakashịhu. ⁵⁰Ndzu Sólomonu nodu agu Adonijia; o gbagbua je akwée eka le mpu, e moberu l'oru-ngweja Chipfu. ⁵¹Ama bya agbaaru Sólomonu su iya le Adonijia gudekwa ndzụ gube Sólomonu, agu iya nụ je akwée eka le mpu, e moberu l'oru-ngweja Chipfu; epfuje su: “G'eze, bu Sólomonu ribuaru mu nte ntanu-a l'o to byadu egude ogu-echi gbuam mubé onye-ozi iya!”

⁵²Sólomonu su: “O -bürü l'qo-nodu egoshi le ya bu ọkpobe nemadzụ; be ęgbushi ta abiyadụ eshi iya l'ishi darwua ali mè nanu. Ole o -bürü l'a húmaru ejo-iphe le ndzụ iya be o lajekwa maa.” ⁵³Qo ya bu; eze, bu Sólomonu bya eye ndu jeru je edufuta iya l'oru-ngweja ono. Adonijia bya ephozeru eze, bu Sólomonu. Sólomonu su iya: “Tugbua lashia ibe ngu.”

Dévidi eke ekpe anu Sólomonu

2 ¹O gbabeephø teke Dévidi abya anwụhu; o keru ekpe nü nwa iya, bu Sólomonu su: ²“O gbabewaru mu l'alala, bu iphe, dürü ndiphe l'ophu. Shihukwa ike; goshije l'i bu nwoke. ³Mejekwa iphe, Chipfu, bu Chileke ngu ele enya iya; mbụ g'i tsoru ụzo iya; l'iimeje iphe, o toru ọkpaa

iya; mē ekemu iya; mē omelalị iya; mē iphe, o pfuru; egube ono, e deru iya l'ekwo ekemu Mōsisu; k'ophu bụ l'ekameka; mē iphemiphe, iime a-bu-jeeru ngu pho upete; ⁴wafua k'ophu Chipfu e-meebe iphe ono, o kwedu mu ukwe iya sụ: ‘O -bunu l'uwu ngu kwabedu onwophe enya; gude obu phē g'o ha; mē ndzụ phē g'o ha pfushia ike l'etsotso, ẹphe etso mu; bē nwa ngu nwoke ta abyadụ a-nodu-buhuje l'aba-eze ndu Izurelu anq-dubuhu.’

⁵“Ozo bụ; l'i manṣru-a iphe, Jiowabu nwa Zeruya meru mu. Mbụ iphe ono, o meru ụmadzu labo, bụ ndu-ishi ndu ojogu Izurelu ono, bụ Ábụna nwa N'eru; yee Amasa nwa Jieta. O gbushiru phē lę teke nchị dù doo; woru phē gbushia g'o bụ l'qo teke aalwụ ogu. O gbé bunu mbedu bē byaru evuru ishi ochi phē; ana mburonu iya. ⁶Gude mmamiphe ngu maru iphe, ii-me iya; ole oo g'i ti kwekwa g'o kaa nka nwuḥu anwūḥu mgboshi.

⁷“A -bya l'uwu Bazilayi kę mkpukpu Giladu; mejeru phē ree. G'ephe yikwaru lę ndu a-nodu je eri nri lę teburu ngu; noo kélé oo g'ephebedua mekwaru mu pho ree bụ ono lę teke ono, mu shi agbalaru nwanna ngu, bụ Abusalomu.

⁸“Onye ozo bụ Shimeyi nwa Gera; onye mkpukpu Bahurimu, dù l'alị Benjiaminu. Oo yebedu phuru mu ejo iphu mboku ono, mu jeru Mahanayimu. Ole teke o byapfutaru mu lę Jíodanu bē mu gude ẹpha Chipfu ribuaru iya angu lę mu ta abyadụ egude ogu-echi gbugbua ya. ⁹Ole o bụ; nta-a ba ahakwa iya kę mmanụ. I bụ onye maru iphe. Ii-maru-a iphe, ii-me iya. Mee ya g'o gude ishi-ewó iya ono lòkaru mee kpuba l'ilu.”

Anwūḥu Dévidi (1Iphe 29:26-28)

¹⁰Tobudu iya bụ; Dévidi bya anwūḥu lapfushia nna iya phē; e lia ya lę mkpukpu Dévidi. ¹¹Iphe, o noru l'aba-eze ndu Izurelu bụ ụkporo apha labo. O bunu eze apha esaa lę H̄eburonu; bya anqo l'aba-eze lę Jierúsalemu ụkporo apha l'apha iri l'eto. ¹²Oo ya bụ; Sólomonu bya anodu l'aba-eze nna iya, bụ Dévidi. Ali-eze iya bya anguru anguru k'ophu paru ẹka apaa.

Eegbu Adonijia

¹³Noo ya; Adonijia, bụ nwa Hagitu bya ejepfu Batusheba, bụ ne Sólo-monu. Batusheba jia ya sụ: “?Bụ-a k'oma bē i byaru?”

Adonijia sụ: “Ee; o kwa-a k'oma;” ¹⁴bya asụ: “O nweru iphe, mu byaru ngu epfuru.”

Batusheba sụ iya: “Pfunaa iphe ọbu.”

¹⁵Adonijia bya awata epfupu sụ: “I maru l'qo mbedu bē o gbaru ge mu bunu eze. Teme ndu Izurelu l'ophu bunu mu bē ẹphe shi ele enya l'qo mbedu a-bunu eze. Ole e mecharu o nwua ịnwu-phu; o bunu nwanna mu bē o laru l'eka; noo kélé oo Chipfu bē meru g'o bunu nkiya. ¹⁶Ole nta-a bē o nweru iphe lanu, mu eme ge mu rwota ngu. Ta ajikakwa.”

Batusheba sụ iya: “Pfunaa iphe ọbu.”

¹⁷Ọo ya bụ; Adonijia sụ iya: “Jiko pfunaaru eze, bụ Sólomonu g'o dee mu Abishagu, bụ nwamgboko ono, shi Shunemu g'o bürü nyee mu. Ọ tọ jikadu m'i pfuaru iya ya.”

¹⁸Batusheba sụ: “Ọ dù ree.” “Mu e-pfuru-a yeru eze l'iswi ẹhu ngu.”

¹⁹Ọo ya bụ; Batusheba tüğbua jepfu Sólomonu g'o pfuaru iya opfu ẹhu Adonijia. Eze gbalihu gba iya ndzuta; bya ephozeta l'iphu iya; bya anozeta anqo l'aba-eze iya; bya eye; e je apata aba-eze doberu ne iya ono; ọ nodu anqo l'uzo ékutara iya.

²⁰Batusheba bya asụ: “O nweru iphe, ha nwanshịi, mu eme gę mu rwọo ngu.” “Jiko ba ajikakwa.”

Eze sụ iya: “Rwọo iphe ọbu ne mu; mu taa jikadu iya ememe.”

²¹Batusheba sụ iya: “G'e dunuru Abishagu, onye Shunemu kee nwanna ngu, bụ Adonijia g'o bürü nyee ya.”

²²Eze, bụ Sólomonu yeeru ne iya ọnụ sụ: “?Bụ k'ishi ọgụna bę i gude sụ g'e duru Abishagu, onye Shunemu kee Adonijia? I gege asufuna g'a haarụ iya ali-eze-a; eshi ophu ọ bụ nwanna mu k'ogerena; mbụ g'a haarụ iya yee Abyiyata, bụ onye uke Chileke waa Jiowabu nwa Zeruya!”

²³Noo ya; eze, bụ Sólomonu gude ẹpha Chipfu ribua angu sụ: “Gę Chileke gwakwa mu ochi; mbụ mee mu ọphu ka njo m'o -bürü l'ishi Adonijia ta aladuru l'iphe ono, o pfuru ono!” ²⁴Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a; mbụ onye ono, meru mu kpọ abara l'aba-eze nna mu, bụ Dévidi ono; bya emewaa gę mu nweru ọnụ-ulo, ndu eze e-shije futa bya abürü eze; egube ono, o kweru mu ukwe iya; bę ee-gbukwa Adonijia ntanụ-a. ²⁵Ọo ya bụ; eze, bụ Sólomonu zia Benaya; nwa Jiehoyada; o je egbugbua Adonijia.

Iphe meru Abiyata; yee Jiowabu

²⁶A bya lę kę Abyiyata, bụ onye uke Chileke; eze sụ iya: “Tüğbua la-shia eka i shi; lę mkpükpu Anatotu. I gbaru k'anwụhu; ole mu tee gbudu ngu nta; noo kélé ọo ngu shi apajeru okpoko Nnajuphu, bụ Chileke lę teke nna mu, bụ Dévidi bụ eze; teme i tsorū nna mu jekọta iphe-ehuka, byapputakötaru iya nụ.” ²⁷No iya; Sólomonu wofu Abyiyata g'o tọ bụhe onye-uke kę Chipfu. Eshi nno; opfu, Chipfu pfujeru lę mkpükpu Shilo l'opfu ẹhu ọnụ-ulo Elayi vya.

²⁸Jiowabu bya anúmaephō iphe, nwürü nụ; o gbaba l'ulo-ékwa Chipfu je akwé eka lę mpu, e mobegbaaru l'oru-ngweja Chipfu; kélé Jiowabu bę shi etso Adonijia; ole o to tsojeduru Abusalomu.

²⁹A bya epfuaru eze, bụ Sólomonu lę Jiowabu bę gbakwaru laa l'ulo-ékwa Chipfu; mbụ l'o pfukubekwa oru-ngweja. Ọo ya bụ; Sólomonu zia Benaya; nwa Jiehoyada sụ: “Je egbua ya.”

³⁰Ọo ya bụ; Benaya jeshia l'ulo-ékwa Chipfu ono je asụ Jiowabu: “Eze sükwaru g'i lufuta l'eka ono!”

Jiowabu sụ: "Waawaa. Oo l'eka-a bę mu a-nwụhu."

Benaya laphushia azụ je akaru eze iphe, Jiowabu yeru onu.

³¹Eze sụ iya: "Mee ya g'o pfuru. Gbugbua ya; woru lia; k'ophu bụ le mbędua waa ọnu-ulo nna mu te evuęduru ochi ndu ono, o gbushiru l'ebé adụ iphe, ephe meru ono. ³²Chipfu e-me g'ugwo ochi, o gburu tukoru iya l'ishi. Mbụ ochi ụmadzu labo ono, o tsoru ọgu gbugbushia ọphu nna mu, bụ Dévidi amadụ ono; mbụ ebugbu ono, o gburu Ábụna nwa N'eru, bụ onye-ishi ndu ojogu Ízurélü; waa Amasa nwa Jiesta, bụ onye-ishi ndu ojogu Jiuda. Ndu ono bę kakota iya apfubekoto; bya aka iya ree. ³³G'ochi phę tukokwaru Jiowabu waa oshilökpa iya l'ishi jeye lę tuutuutuu lę mịi-miimii. Obenu lę Dévidi; mę oshilökpa iya; mę ọnu-ulo iya; mę aba-eze iya bę Chipfu a-nụ əhu-guu jasụ lę tuutuutuu lę mịi-miimii."

³⁴Tobudu iya bụ; Benaya nwa Jiehoyada tüğbaa je egbua Jiowabu. E je elia ya l'ibe iya l'echięgu. ³⁵Eze bya ewota Benaya nwa Jiehoyada dochia enya Jiowabu g'o bürü onye-ishi ndu ojogu; bya eworu Zadoku, bụ onye uke Chileke dochia enya Abyiyata.

³⁶Tobudu iya bụ; eze bya ezia ozi; e je ekua Shimeyi. O sụ iya: "Kpua ulo lę Jierúsalem̄u buru. Ba adükwa teke ịj-lufu alufu l'eka ono jee eka ozo. ³⁷Mboku, ị lufuru daa nggele Kidironu bę bükwa g'o doo ngu enya l'ii-nwụhu; ochi ngu a-tukoru ngu l'ishi."

³⁸Shimeyi sụ eze: "Iphe, i pfuru dụ ree. Oo gę gube nnajuphu mu, bụ eze pfuru bụ gę mube onye-ozi ngu e-me." Oo ya bụ; Shimeyi buru lę Jierúsalem̄u; bukpoo ya nọ odu.

³⁹A bya ano apha eto; ohu Shimeyi dụ ụmadzu labo gbafu gbapfushia Akishi nwa Maka, bụ eze ndu Gatu. A bya epfuaru iya Shimeyi sụ iya: "Ohu ngu phę nokwa lę Gatu." ⁴⁰Shimeyi gbalihu bya edozia nkafu-iga-ra iya gbagbua; o bürü iya eje Gatu l'ibe Akishi je ele enya ohu iya phę ono. O je eduta ohu iya phę ono lę Gatu.

⁴¹E je edooru Sólomonu lę Shimeyi shi lufu lę Jierúsalem̄u jee Gatu; bya alwaphutawa azụ. ⁴²Eze bya ezia nzi; e je ekua Shimeyi. O sụ iya: "?Mu te emenuru ngu-a g'i gude ępha Chipfu ria nte; témé mu bya anmashiaru ngu ọkwa iya ike sụ ngu; g'o dokwaa ngu enya lę mboku, ị lufuru alufu jee eka ozo bę ịj-nwụhu? ?Tị süduru l'ọ dukwa ngu-a ree; mbụ l'ii-mekwaa nno? ⁴³?Buhunu gunu meru g'o gude ọphu i ti meęduru iphe, i riburu Chipfu angú l'ii-meru iya ono; waa ekemu ono, mu tūru nụ ngu ono?"

⁴⁴Eze bya aşukwapho Shimeyi: "Lime obu ngu bę ị makotaru ejø-iphe, i meru nna mu, bụ Dévidi. Nta-a bę Chipfu a-tukobe ngu ejø-iphe ono, i meru l'ishi. ⁴⁵Ole eze, bụ Sólomonu bę aa-gorù ọnu ọma nụ; témé aba-eze Dévidi bę a-nguru anguru l'iphu Chipfu jasụ lę tuutuutuu-mịi-miimii."

⁴⁶Oo ya bụ; eze bya akaru Benaya nwa Jiehoyada; o je ebugbua Shimeyi.

Ọ bürü teke ono bę ali-eze ono byaru anguru anguru l'eka Sólomonu.

Sólomonu epfu gę Chipfu nü iya mmamiphe
(2Iphe 1:1-13)

3 ¹Sólomonu bya alüta nwada Fero, bụ eze ndu Ijiputu; ephe shi nno gbaa ndzụ. O duta nwada Fero ono bya edobe lę mkpükpu Dévidi; ọ nođu l'eka ono jasụ o kpụ-ghee ulo-ibe-eze iya; mę ulo Chipfu; mę igbulö, no-pheru Jierúsalemu mgburugburu. ²O bürü l'eka aagwaję iphe bę ndu Ízurélü shi agwaję Chileke; kélé e teke akpụdu ulo Chipfu teke ono. ³Sólomonu yee Chipfu obu; bya etsokota iphe, Dévidi, bụ nna iya törü ọkpa iya. A gụfuepho l'o shi egweje ngweja; bya akpoje ụnwù-isensu oku l'eka aagwaję iphe.

⁴Eze, bụ Sólomonu bya ejeshia egwe ngweja lę Gibiyonu, bụ ishi eka aagwaję iphe; bya eworu ngweja-akpo-oku ụnu labo l'ukporo iri gwee l'oru-ngweja, no l'eka ono. ⁵O -rwua l'enyashi; Chipfu byapfuta Sólomonu lę nrwo lę Gibiyonu l'eka ono bya asụ iya: "Pfua iphe, bükpoo iphe, ọ dụ ngu ge mu nü ngu."

⁶Sólomonu sụ: "I goshiwaru l'i yeru nwozi ngu Dévidi, bụ nna mu obu shii; kélé ọ bụ onye ire-lanụ; bya abürü onye pfüberekoto; bükwarupho onye obu guru iphóró l'iphu ngu. O bürü n-yemobu ono bę i yekpoeru iya pho; k'ophu i nñru iya nwa, a-nođu l'aba-eze iya ntanụ-a.

⁷"Gübe Chipfu, bụ Chileke mu; nta-a bę i mewaru mube onye-ozi ngu ge mu bürü eze nochia ẹnya nna mu, bụ Dévidi; lę mube nwatanshị, ta amadụ ge mu e-shije mee iphe, gbaru mu l'ememe. ⁸Mube nwozi ngu bę nōwaa l'echilabo ndu ono, i hotaru; mbụ ndu ono, paru eka apaa; bya abürü aguta aguta ono. ⁹Qo ya bụ; nñnu mube nwozi ngu egomunggo mu e-gude bürü eze ndibe ngu obu; waa ge mu majeru iphe, dụ ree; l'iphe, dụ eji. Noo kélé ọ tọ dudu onye sru abürü eze ndibe ngu-a l'ophu."

¹⁰Iphe ono, Sólomonu rworu ono dụ Nnajiuphu ree. ¹¹Qo ya bụ; Chileke sụ Sólomonu: "Eshi ophu ọ bụ iphe ono be i sru g'e meeru ngu; ophu i pfuduru kę ndzụ ogologo; ophu i sünduru g'a nü ngu ęku; ophu i pfuduru kę ge ndu ọhogu ngu nwushihu; ọ bụ-chiaru egomunggo, ii-gude bürü eze l'uzo, pfuru qto be i sru g'a nü ngu; ¹²bę mu e-meeru ngu pho iphe ono, i pfuru sụ g'e meeru ngu ono. Mbụ lę mu a-nü ngu mmamiphe bya anụ ngu egomunggo; k'ophu bụ l'o tọ dudu onye eze ozo byaru aturu ngu nü, düleru nü; ophu o dudu onye eze ozo byaru aturu ngu nü, byaru a-dụ nü. ¹³Mu a-nükwa ngu pho iphe, i tị rwoduru ge mu nü ngu; mbụ lę mu e-me g'i nweru iphe; bya emee g'a kwabęje ngu ùbvù; k'ophu bụ l'o tọ dudu eze ozo, bya a-turu ngu nü lę ndzụ ngu. ¹⁴O -bürü l'i tsoru ụzo mu; bya eme iphe, mu törü ọkpa iya; waa ekemu mu egube ono nna ngu, bụ Dévidi meru ono; bę mu e-me g'i kaa nka." ¹⁵Teke ono; Sólomonu tehu lę mgbę-nya ono; bya amaru l'qo nrwo bę ya shi arwo.

Tobudu iya bụ; o Iwataşia Jierúsalementu; o je apfuru l'iphu okpoko ögbandzu Chipfu gwee ngweja-akpọ-oku; waa ngweja-ehu-guu; bya abo-ru ndu-ozi iya g'ephe ha Ọbo-iphe.

Sólomónu ekpe ikpe, atsú l'ehu

¹⁶ O nweru ụnwanyi ụkpara labo, byapfutaru eze bya apfuru iya l'iphu. ¹⁷ Onye lanu sụ: "Nnajiuphu mu; mu lẹ nwanyi-a bẹ gba mgba buru l'ulo lanu; mu bya ezeda. Mu l'iya tuko buru l'ulo ono teke mu zedaru. ¹⁸ Lẹ mbọku, kwe iya eto gẹ mu zedacharu ono bẹ yebedu byaru ezedakwapho nkiya. Ophu o tó dudu onye ozo, nō l'ulo ghaha anyi n'ebó bẹ nō iya nụ.

¹⁹ "O -rwua l'enyashi; o gude njo azee dagbua nwa nkiya. ²⁰ O beeopho lechi-abalị lẹ teke mube nwozi ngu ekuwaa mgbenya; o gbalihu pata odzu nwa iya ono bya enyekube mu; bya ekuta nwa kẹ mbędua nyekube onwiya. ²¹ A futa l'utsu iya; mu bya agbalihu gẹ mu chebe nwa mu ẹra; o bụwaru nụ odzu. Nchi böhuepho ree; mu bya ato nwęhu lerwee nwata ono enya; bya ahụma l'o tó bụdu nwa nkemu."

²² Nwanyi ophuna swo-lihu sụ: "Waawaa! Nwata ophu nō ndzụ bẹ bụ nwa mu; nwata ophu nwụhuru anwụhu bụru nwa nkengu."

Nwanyi k'ivuzo pho sụ: "Waawaa; nwata ophu nwụhuru anwụhu bụ nwa nkengu; nwata ophu nō ndzụ bụru nwa nkemu." Ephe nodu adzokashi iya nno l'iphu eze.

²³ Töbudu iya bụ; eze bya asu: "Onye ọwa-a sụru: 'Lẹ nwa, nō ndzụ bụ nkiya; onye ophu nwụhuru anwụhu bụru nwa k'onye ophuu.' Onye ophuu sụ: 'Waawaa; l'o nwa nkengu nwụhuru; o bụru nwa nkemu nō ndzụ.'"

²⁴ Eze bya asu: "Unu wotaeshikwaru mu nụ ogu-echi." A bya ewotaru eze ogu-echi ono. ²⁵ O sụ: "Ngwa; sükaha nwata ophu nō ndzụ ẹbo; woru ibe lanu nụ onye lanu; l'i woru ibe lanu nụ onye ophuu."

²⁶ Töbudu iya bụ; imemini nwata ono bya aduṣhia nwanyi ophu nwa iya nō ndzụ ike. O chishia sụ eze: "Jiko nnajiuphu mu; kururo nwata ono, dzụ ndzụ ono kee ya; g'e te egbukwa iya ebugbul!"

Nwanyi ophuna sụ: "Mu lẹ ngu ta adudu onye ophu e-nweru nwa ono. G'a sükaha iya ẹbo!"

²⁷ Töbudu iya bụ; eze bya ebua ikpe ono; sụ: "Kuru nwata ono nụ nwanyi ivuzo pho. Te egbuhékwa iya ebugbul. Qo nwanyi ono bụ ne, nwụru iya nụ."

²⁸ Ndu Ízurelu l'ophu nümaephō g'eze gude kpee ikpe ono; ephe tsua-haa ya ebvu; kẹle ephe maru l'o Chileke bẹ nüru iya mmamiphe, o gude kpee ikpe, pfuru ọto nno.

Ndu gude ọkwa l'aba-eze Sólomónu

4 ¹Noo ya; eze, bụ Sólomónu bụru eze ndu Ízurelu l'ophu. ²Waa ndu gude ọkwa l'aba-eze iya baa:

Azaríya nwa Zadóku bę bụ onye uke Chileke.

³Elihorefu yęe Ahayijia, bụ ụnwu Shisha bę bụ ndu ederu eze ékwo.

Jiehoshafatu; nwa Ahiludu bürü onye akwakobeje iphe, meru ememe.

⁴Benaya; nwa Jiehoyada bę onye-ishi ndu ojogu.

Zadóku waa Abyiyata bürü ndu-uke Chileke.

⁵Azaríya nwa Nétanu bę onye-ishi ndu ochi-oha.

Zabudu nwa Nétanu bürü onye uke Chileke; wakwapho onye agbazije-ru eze idzu.

⁶Ahisha bę onye-ishi l'ibe-eze.

Adoniram; nwa Abùda bürü onye-ishi ogbo ozi.

**Ndu Sólomonu meru ndu-ishi;
mę ékali ibiya ophu ęphe búgbaa ishi**

⁷Sólomonu bę nweru ndu-ishi iri l'ębo, bụ ndu-ishi Ízurelu l'ophu. O bürü phę anoduje ewotaru eze yęe ndibe iya nri, ęphe erije. Onye lanu ewotajeru iya nri l'ọnwa lanu l'ime apha. ⁸Waa ępha ndu ono baa:

Nwa Hörü bę ishi l'alị úbvú úbvú Ifuremu.

⁹Nwa Deka bürü ishi lę Makazu; mę Shalubimu; mę Bętu-Shémeshi; waa Elonu-Bętu-hananu.

¹⁰Nwa Hesedu bürü ishi lę Arıbotu. Soko; mę alị Hefa l'ophu bükotaru nkiya.

¹¹Nwa Abinadabu, bụ ishi ndu Nafatu-Dörü, bụ iya bę alu nwada Sólomonu, bụ Tafatu.

¹²Bana, bụ nwa Ahiludu bürü ishi lę Tanaku; mę Megido; mę Bętu-Sha-nu l'ophu; mbu ęka ono, nō-kube Zaretanu; nō lę nsüda Jiezerelu; mbu e -shi lę Bętu-Shanu je akpaa lę Abelu-Mehola; je aghaa Jiokumeyamu.

¹³Nwa Geba bụ ishi lę Ramotu, nō l'alị Giladu. Mkpukpu Jiayı, bụ iya bụ ęka nwa Manásé shi bürü lę Giladu l'ophu bükotaru nkiya; mę ékali m kpukpu Agobu l'alị Beshanu; mbu eze m kpukpu ükporo ęto ono, e gude igbuló kpü-phe-tagbaa ono; bya egudeje mgboror onyirubvu kpü-chia ọnú-ogozo iya ono.

¹⁴Ahinadabu nwa Ido bürü ishi lę Mahanayimu.

¹⁵Ahimaaazu ophu alukwapho nwada Sólomonu ono, bụ Basumatu nödu bürü ishi lę Nafutali.

¹⁶Bana nwa Hushayi bụ ishi lę Asha mę Beyalotu.

¹⁷Jiehoshafatu nwa Paruwa bürü ishi lę Isaka.

¹⁸Shimeyi nwa Ela bụ ishi lę Benjaminu.

¹⁹Geba nwa Uri bürü ishi lę Giladu, bụ iya bụ alị, ęka Sihonu shi; onye shi bürü eze ndu Amoru; bükwarupho alị, ęka Ogu shi; onye shi bürü eze ndu Beshanu. O bürü yębedua kpoloko shi bürü ochi-oha l'alị ono.

Iphe, eewotajeru Sólomonu l'ujiku lanu

²⁰Ndu Jiuda mę ndu Ízurelu bę ha igwerigwe g'eja, nō l'aguga eze-enyi-mu. Ęphe nödu anoduje eri; bya angü; ęhu nödu anoduje atso phę ụtso.

²¹Sólomonu búru eze ndu ali ono l'ophu; e -shi l'enýimu Yufurétisu jasú l'ali ndu Filisitayinu; je akpaa l'oke éphe lè ndu Ijiputu. Iphe, bú ali-eze, nökota l'uswe iya ono g'éphe ha nöodu atükota akíriko anú Sólomonu; tème éphe nöodukota iya l'eka jasú g'o no-beru.

²²Iphe, eewotajéru Sólomonu mbókumboku bę bú ekpa ukpokutu ere-shi, e tsuru etsutsu úkporo ekpa l'ekpa iri; waa ekpa ereshi, a kworu akwókwo, dù ekpa úkporo éto; ²³mę eswi iri, tsúchaaru èbà; mę úkporo eswi, akpa l'onwiya; mę úkporo atüru ise; mékwapho ele; mę mgbada; mę anigo; mę ökü, phuru l'enýa. ²⁴Sólomonu búru eze ali ono, dükota l'uzo enyanwu-ariba enýimu Yufurétisu ono l'ophu; mékpooodu eze, bukota l'uzo enyanwu-ariba enýimu ono; mbü e -shi lè Tifusa je akpaa lè Gaza. Tème nchị dükota iya doo mgburugburu egede.

²⁵Teke Sólomonu nö ndzü bę ndu Jiuda mę ndu Ízurélu tükoru buru lè ntüsarehu; e -shi lè Danu je akpaa lè Biye-Sheba. Onyenonu nwégbáaru opfu-vayínu; mę oshi figu nkiya.

²⁶Sólomonu bę nwéreru úlo, dù ụnu úkporo ise, bú eka oodobeje inya, anöodu akpü ugbo-inya iya; bya enweru úkporo ụnu nemadzü iri, bú ndu agbajeinya.

²⁷Ndu öchi-oha ono bę ewotajéru eze, bú Sólomonu nri; mékwapho kę ndu qonu nri. Onyenonu bę ewotajé nkiya l'ónwa ophu rwuberu iya nü. O tọ dudu iphe, éphe ekweje g'uko iya dürü iya. ²⁸Nokwapho g'éphe ewotajé bali; mę ęswa ereshi, inya-ogu; waa inya ozo mmanu atajé bya edobe l'eka gbaru nü. Onyenonu ewotajé iphe, gbaru iya l'ewota.

Mmamiphe Sólomonu

²⁹Chileke bę nüru Sólomonu mmamiphe; bya emee g'iphe doje iya enya k'ophu paru eka apaa; bya eye iya egomunggo, ha g'eja, dù l'aguga eze-enýimu l'ehu. ³⁰Sólomonu bę mmamiphe iya kangokötaru mmamiphe kę ndu üzö enyanwu-awawa l'ophu; bya akangokwapho mmamiphe kę ndu Ijiputu l'ophu. ³¹Mmamiphe nkiya kakota kę nemadzü ozo l'ophu shii. Mmamiphe iya kakwapho kę Etanu, bú onye shi l'eri Ezura; bya aka kę Hemanu; mę kę Kalukolu; mę kę Dada, bú ụnwu Maholu. Údù Sólomonu ono ngakota əhamoha, no-pheru iya mgburugburu.

³²Etu etu, o nmashiru dù ụnu esaa l'úkporo iri^a; bya agua ụnu ebvu labo l'úkporo iri l'ebvu ise. ³³Ootuje onu ugbugba oshi; mbü e shikpö l'ugbugba oshi sida, dù lè Lébanonu je akpaa l'ęswa ịsopu, efushije l'igbulö. Nokwapho g'ootuje onu ugbugba anu; mę ęnu; mę ugbugba anu, l'awu l'ephö; mę kę ema.

³⁴Ndu eze əhamoha, nökota lè mgboko-a bę nümakotaru kę mmamiphe Sólomonu ono; éphe nöodu eyeje ndu e-je anuma opfu mmamiphe, oofu əbu.

^a 4:32 Bu iya bu 3,000 lè mbekee.

Sólomónu akwakóbe akpụ eze-ulo Chipfu
(2Iphe 2:1-16)

5 ¹Hiramu, bụ eze ndu Taya bẹ yee Dévidi shi eshi ṡonyà. O nümaephō lę Sólomonu bę a wụwaru manụ l'ishi g'ọ bụru eze, a-nochi ẹnya nna iya, bụ Dévidi; o zia ndu-ozi iya g'ephe byapfuta Sólomonu. ²Sólomonu l'onwiya bya ezia Hiramu ozi sụ: ³"I mawaru lę Dévidi, bụ nna muta akpuduru Chipfu, bụ Chileke iya ulo; mkpata iya bụru ọgu ono, ndu ọhogu iya shi eshije l'ekameka etso iya ono; jasuru Chipfu mee ndu ọhogu iya ono nođukota iya lę mkpula ọkpa. ⁴Obenu lę nta-a bę Chipfu, bụ Chileke mu mewaru; nchiị dụ mu doo l'ekameka; o to nwedu onye opfu dürü mu l'iya; ọphu ọ dudu ejo-iphe, dapfutawaru mu nụ. ⁵Qo ya bụ; mu nođu arị k'akpuru Chipfu, bụ Chileke mu ulo; egube ono o pfuru iya nna mu, bụ Dévidi sụ: 'Oo nwa ono, mu e-dobe g'ọ nochia ẹnya ngu l'aba-eze ngu bę a-kpuru mu ulo.'

⁶"Nta bükwa g'i zia ndu e-je egbuaru mu oshi sida, dụ lę Lébanonu. Ndu ozi mu bę ẹphe lę ndu-ozi nkengu a-tuko yekota ẹka l'ozi, dụ iya nụ. Mu a-pfụ ngu ugwo ozi ndu nkengu ono; iphe, i sükpoerupho gę mu pfụa; kele i manụru-a l'o tọ dudu onye maberu ẹnya g'eegbuje oshi l'ime anyi gę ndu Sayidonu."

⁷Tobudu iya bụ; Hiramu nümaephō ozi ono, Sólomonu ziru ono; ẹhu tsoshia ya ụtso ike. O sụ: "G'ajaja bụru kę Chipfu ntanụ-a; mbụ onye ono, nuru Dévidi nwa, maru iphe egube-a g'ọ bụru ishi ọha, parụ ẹka ono!"

⁸Hiramu bya ezia Sólomonu sụ iya: "Mu nümawaru ozi, i ziru mu. Mu e-mekotacha iphe, i suru gę mu mee lę k'oshi sida mę oshi payinu ono. ⁹Ndu ozi mu e-shi lę Lébanonu vua oshi ono vufutakota l'ọnụ eze-ényimu. Mu esweshi iya esweshi gude iya kpoghata l'eze-ényimu; je edobe l'ekä i tñru ẹka g'e dobe iya. Qo l'ekä ono bę ee-dokashị iya; unu abya evutawa iya rọ. Iphe, dụ mu ree g'i meeru mu iya bụ g'i nuje ndibe mu nri."

¹⁰No iya; Hiramu nükota Sólomonu oshi sida mę oshi payinu, mkpa iya dürü iya g'oha. ¹¹Sólomonu nođu anuje Hiramu ụnu erekpa witi mgbo ụkporo labo l'unu iri g'ọ bụru nri, ndibe iya; bya eye iya ụnu ite-mkpa manụ olivu, a tsuru l'ikwe ụnu ụkporo labo l'iri. O bụru gę Sólomonu anuje iya Hiramu bụ ono l'aphagapha. ¹²Chipfu nuerupho Sólomonu mmamiphe g'o kweru iya ukwe iya. Sólomonu yee Hiramu tuko nođu lę nchiị-odoo; ẹphenebo woru ndzụ gbaa.

Ndu ögbo-ozi Sólomonu
(2Iphe 2:17-18)

¹³Eze, bụ Sólomonu bya ahọta ndu ögbo-ozi l'alị Ízurelu l'ophu. Ndu ögbo-ozi ono bę tükoru dụ ụkporo ụnu unwoke ẹto l'unu iri l'ise. ¹⁴O

nodu ezie phę ükporo ụnu l'unu ise ise g'ephe je Lébanonu; ephe nodu ejeye je anoo ọnwa ophu l'eka ono; ephe alwa bya anoo ọnwa labo l'unuphu. O bụru Adoniram u bę bụ onye-ishi ndu ọgbo-ozi ono. ¹⁵ Sólomonu bę nwekwárapho ükporo ụnu ụmadzu ugbo ẹsato l'unu iri l'ise, bụ ndu evuje iphe; bya enweru ükporo ụnu ụmadzu ugbo iri, bụ ndu anoduje awa m kpuma l'ubvú ubvú alí ono. ¹⁶ Teme wafukwapho ụnu ụmadzu esa-to l'umadzu ükporo ise, bụ ndu-ishi, eleta ẹnya l'ozu ono. ¹⁷ Eze bya atua ekemu sụ g'ephe gbakposhia oke m kpuma, vu aswa kwachashia ya g'e gude túa ọkpa ụlo ono. ¹⁸ Oo ya bụ; ndu emeru Sólomonu ọna; waa ndu emeru Hiramu ọna; mē ndu Gebalu bya egbushia oshi woru kwakobé; bya agbakposhia m kpuma, ee-gude kpua ụlo ono.

Sólomonu akpụ eze-ụlo Chipfu (2Iphe 3:1-14)

6 ¹Tobudu iya bụ; Sólomonu wata akpụ eze-ụlo Chipfu ono l'apha, kwe ndu Izurelu ụnu apha l'ükporo apha ẹno g'ephe shichaa l'alí ndu Ijiputu futa; mbụ apha, kwe Sólomonu apha ẹno, e -shi teke ọ wataru abürü eze ndu Izurelu; mbụ l'ọnwa, ọnwa Zivu, bụ iya bụ ọnwa k'ebø l'apha.

²Eze-ụlo ono, eze, bụ Sólomonu kpuru Chipfu ono bę ogologo iya dụ ükporo nkwo-eka eto; uswekete iya dụ ükporo nkwo-eka; eli iya dụ ükporo nkwo-eka lę nkwo-eka iri. ³Nwulo, a kpuru; dupfube l'atatiphu eze-ụlo ono bę ogologo iya dụ ükporo nkwo-eka. Ogologo iya bę yele uswekete eze-ụlo ono l'onwiya ha ẹnya nhamunha. Uswekete kę nwulo ono dụ nkwo-eka iri.

⁴Eze-ụlo ono bę windo, o yeru iya dugbaa werere werere. ⁵O kpụ-phetaru igbulø eze-ụlo ono; waa ime eka-kakota-adu-nsø mgburugburu. O kpua ya nno; bya eyekota iya m kpuru; ọ nö-phee ụlo ono mgburugburu. ⁶Ulo k'alí iya bę ọsa iya dụ nkwo-eka ise; ọsa iya k'echilabø bụru nkwo-eka ishii; ọsa iya k'eto bụru nkwo-eka ẹsaa. A kpüşiru òbvúrú doo mgburugburu l'azụ eze-ụlo ono. O bụru l'eli òbvúrú ono bę a tukobe-gbaaru oswebe; k'ophu bụ l'ọ tọ dudu iphe, asupfukwadüru l'ime igbulø eze-ụlo ono.

⁷Teke aakpụ eze-ụlo ono bę m kpuma, e gude kpua ya bụ l'eka aanoduje agbakposhi m kpuma bę a nö kwachakota m kpuma ọbu. Ophu ọ tọ dudu teke a nümajeru ọda ọngu; ọzoo ọda ogbunkụ; ọphu a nümajeduru ọda iphe-ígwè, e gudeje eme k'ulo teke aakpụ iya.

⁸Onu eka eeshije abahụ l'oma ụlo ono k'alí bę nö laaru ụzo ndöha-li eze-ụlo ono. O nweru eka eenyije enyinyi nyiba lę m kpofu ụlo ono k'echilabø; bya agbewaro lę k'echilabø ono nyihu m kpofu k'eto.

⁹Noo ya; Sólomonu kpua eze-ụlo ono kpụ-tsee. O gude oswebe oshi sida; mē oshi sida, a washiru awashị gude kụ-chia eli iya. ¹⁰A

kpushikwarupho nwulo, du mkpopfu mkpopfu; o du-pfuchaaru l'eze-ulø ono mgburugburu. Iphe, ephe dugbaa l'eli bu nkwo-eka ise ise. O bürü oshi sida be e gude gbapfube iya l'eze-ulø ono.

¹¹ Chipfu bya epfuru yeru Sólomonu su: ¹² "A -bya le k'eze-ulø-a, iikpu-a; o -bürü l'iitsoje iphe, mu toru ɔkpa iya g'e tsoje; bya edobe nsø mu; bya edobekota ekemu mu g'o ha; bya emeje iya ememe; be mu e-shi l'eka ngu mee g'opfu ono, mu pfuru nna ngu, bu Dévidi ono wükota. ¹³ Mbü le mu e-buru l'echilabø ndu Ízurelø; ophu mu ta abyadø aha ndibe mu ono, bu ndu Ízurelø."

G'e mengashiru ime eze-ulø ono; o du
(2Iphe 3:8-14)

¹⁴ Oo ya bu; Sólomonu bya akpua eze-ulø ono kpü-tsee. ¹⁵ O gude oshi sida, a washiru awashı kwechishia igbulø ime eze-ulø ono; shita l'okpa-alı jeye l'eli iya eka a kü-chiru akü-chi. Oma-ulø iya bürü oshi payinu be o gude kwechishia ya. ¹⁶ O gude oshi sida, a washiru awashı kü-butu eka du ükporo nkwo-eka l'ime ime eze-ulø ono gude meta mkipuru, bu iya bu eka-kakota-adu-nsø. E shi l'oma iya kua ya oshi sida ono jeye l'eli iya. ¹⁷ Nwulo ophu du l'iphu eka-kakota-adu-nsø ono be ogologo iya du ükporo nkwo-eka labø. ¹⁸ Ime eze-ulø ono be bu oshi sida be e gude kwechishikota iya l'ophu; k'ophu bu l'o to dudu mkipuma, e gude kpua ulø ono dürü ophu a húmaru l'enya. A pyishigbaa iphe, du g'otumu; me okoko, jawaru ajàjá l'oshi sida ono.

¹⁹ O kpuru eka-kakota-adu-nsø dobe l'ime ime eze-ulø ono g'o bürü eka aasubeje okpoko ɔgbandzu Chipfu. ²⁰ Eka-kakota-adu-nsø l'ime ime ulø ono be du ükporo nkwo-eka l'ogologo iya. Uswekete iya du ükporo nkwo-eka; eli iya du ükporo nkwo-eka. O wükota iya mkipola-ododo, guru egugu. O gudekwaphø oshi sida kuta ɔru-ngweja.

²¹ Sólomonu gude okpobe mkipola-ododo kwechishikota ime eze-ulø ono l'ophu; bya eswebushia gwögirigwo, e gude mkipola-ododo mee l'onu ime mkipuru eka-kakota-adu-nsø ono; bya awua ya mkipola-ododo gude kwechia ya. ²² Eze-ulø ono l'ophu be o wükotaru mkipola-ododo l'ime iya. Nokwaphø g'o wükotaru mkipola-ododo l'oru-ngweja ono, du l'eka-kakota-adu-nsø ono.

²³ O gude oshi olivu meta chierobu labø, eli iya dugbaa nkwo-eka iri iri woru pfube l'eka ono, kakota-adu-nsø ono. ²⁴ Nkù chierobu ono nanu be du nkwo-eka ise; nanu ophu du nkwo-eka ise. E -shi l'ishishi nkù ophuu jasú l'ophuu be du nkwo-eka iri. ²⁵ Chierobu k'ebø be dükwaphø nkwo-eka iri l'eli. Chierobu ono ephenebo be hakota enya nhamunha; gbakota ugbugba lanu. ²⁶ Chierobu ono nanu be du nkwo-eka iri l'eli; o bürü nno bu g'ophuu du. ²⁷ O pfubekota chierobu ono l'ime eka ono, kakota nsø l'eze-ulø ono. Nkù phë tuko jashichaa ajashi. Nkù ke chierobu lanu be no

je asụ-pfuru l'igbulọ ibe lanụ; ńkù k'ophuu nodu je asụ-pfuru l'igbulọ ibe iya ophuu. Ńkù phē ono bya asụ-pfuchaaru lę kę nwibe phē l'echilabọ ulo ono. ²⁸Ọ bụru mkpola-ododo bę ọ wuru l'eli chierobu ono.

²⁹Ọ pyişhia chierobimu; pyişhia mpfū; mę okoko l'eli igbulọ ime ulo, dū nso ono; mékota azụ iya mgburugburu. ³⁰Qma eze-ulo ono bę ọ wükotaru mkpola-ododo l'ime iya mę azụ iya. ³¹L'ọnụ-abata eka-kakota-adụ-nṣo bę o yeru mgbo, dū nkwegba labo, e gude oshi olivu pyia. Okpa mgbo ono k'imeli yee kę mgburęku bę tükoru nweru mgburęku ise. ³²Ọ pyişhia chierobimu; mę mpfū; waa okoko, jawaru àjàjà l'eli mgbo labo ono, e gude oshi olivu pyia ono; bya ekwekötä phē mkpola-ododo l'eli. O woru mkpola-ododo wua l'eli chierobu waa mpfū ono. ³³Nokwapho g'o meru ıkpa mgbo, nweru mgburęku ẹno, e gude oshi olivu mee; woru ye l'ọnụ eze-ulo ono gedegede. ³⁴Ọ bya egude oshi payinu pyia mgbo labo. Mgbo ono bę aagujeru tukobe l'ibe iya. ³⁵Ọ pyişhikwaapho chierobu; mę mpfū; waa okoko, jawaru àjàjà l'eli mgbo ono; bya egude mkpola-ododo kwee l'eli iphe ono, ọ pyışhiru lę mgbo ono; mbụ chibechaa ya echibe.

³⁶Ọ kpụ-butaru ọma-unuphu ye l'ime eze-ulo ono. Igbulọ, e gude kpụ-butu iya bę aatụ-kobeje oshi sida lanụ l'eli mkpuma, a kwacharu akwacha, e doru mkpopfu eto.

³⁷Sólomonu túru ıkpa eze-ulo Chipfu ono l'apha, kwe iya apha ẹno, ọ watarụ abụru eze; mbụ l'ọnwa Zivu. ³⁸Ọ bụru l'apha, kwe iya apha iri lę nanụ, o shi bütarụ eze; l'ọnwa Bulu, bụ iya bụ ọnwa k'ęsato bę a kpụ-tse-kötaru ulo ono l'ophu; kpükota iya egube, a rịru k'akpükpu iya. Ọ bụru apha ęsaa bę Sólomonu gude kpua ulo ono.

Sólomonu akpụ ulo ibe-eze iya

7 ¹Sólomonu gude apha iri l'eto kpua ulo ibe-eze iya kpụ-tse. ²Ulo ibe-eze ono bę o gude oshi sida, shi l'oswa úbvú úbvú Lébanonu kpua. Ogologo ulo ono dū ükporo nkwo-eka ise; uswekete iya dū ükporo nkwo-eka labo lę nkwo-eka iri; eli iya dū ükporo nkwo-eka lę nkwo-eka iri. Ulo ibe-eze ono bę a kporu itso akpaa sida giriri uzi ẹno; bya eworu oswebe oshi sida swee l'eli itso ono. ³Q bụru oshi sida bę e gude kpuchia ya l'eli oswebe ono, e swebegbaaru l'eli itso ono. Itsō ono bę dū ükporo labo l'ise. Iphe, ọ dū l'ogiri l'ogiri bụru iri l'ise ise. ⁴Windo, e yeru iya bę a kporu giriri uzi eto; ọ nodu chegbabęgbaa windo ibe iya iphu. ⁵Mgbo, e yekötaru l'ulo ono; mę windo, e yeru iya bę e meru ıkpa iya o nweru mgburęku ẹno ẹno. Windo ono bę a kporu giriri uzi eto; ephe ghagbabęgbaa windo ibe phē iphu.

⁶Ọ bya emeta ọma-ulo ophu bụ Ulo-Itsō. Ogologo iya dū ükporo nkwo-eka labo lę nkwo-eka iri; uswekete iya dū ükporo nkwo-eka lę nkwo-eka iri. O nweru nwulo ophu a kpuru dū-pfube l'ọnụ ęka eeshije abahụ iya; bya ekpua ya iphe l'eli; ọ bụru itsō ono gudeshi iya.

⁷O bya akpta Qma-ulo Aba-Eze, bu iya bu Qma Ulo-Ikpe; mbu eka oo-noduje ekpe ikpe. Q buru oshi sida be e kweru iya; e -shi l'oma iya jasu l'eli iya.

⁸Ophu bukpoo ulo-ebubu Solomonu be no le nkulahu oma-unuphu ono, du l'uzo ulo-ikpe ono. Ulo ono be e meru; o gbaa ugbugba lanu. Q bukwa-rupho egube ulo lanu ono be o kpuru nyee ya; mbu nwada Fero, bu eze ndu Ijiputu pho, o lutaru pho.

⁹Ulo ono g'o hakta shita l'eka a turu okpa iya jasu l'eli iya; mekwapho gbe l'etezi jasu l'eze oma-unuphu ono be bu mkpuma, vu oke aswa be e gude kpukota iya. Mkpuma ono be a gbakposhiru g'o ha; o nweru mgbu-reku; bya egude soya kwachashia ya iphu l'azu iya.

¹⁰Mkpuma, e gude tua okpa ulo ono be vugbaa oke aswa bya ahagbaa shingushingu. O nweru ndu ophu du nkwo-eka esato; bya enweru ndu ophu du nkwo-eka iri. ¹¹E gude mkpuma, a washiru awashi, vugbaa oke aswa; waa oswebe oshi sida doo l'eli iya.

¹²A kpu-pheru igbulo mgburugburu gude meta eze oma-unuphu. Igbulo ono abujeru; a -kpua mkpopfu mkpuma eto; a tu-kobe iya oswebe oshi sida lanu l'eli egube ono, e meru iya l'igbulo, e gude kpu-pheta oma-unuphu eze-ulo Chipfu pho; waa nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu ono.

Iphe, e meru dobe l'eze-ulo Chipfu (2Iphe 3:15-17; 4:1-10)

¹³Eze, bu Solomonu bya ezia g'e je ekuaru iya Hiramu le mkpukpu Ta-ya. ¹⁴Hiramu ono be bu nwatibe nwanyi, ji iya anoedu, shi l'ipfu Nafutali. Nna iya be bu onye Taya; bya aburu onye maru g'e gudeje onyirubvu eme ona. Hiramu be bu onye nweru mmamiphe; iphe nodu edoje iya enya; o makotaru g'e gudeje onyirubvu eme ona. Q bya ibe Solomonu bya emekota iphemiphe, a suru g'o mee.

Itso, e meru l'onyirubvu (2Iphe 3:15-17)

¹⁵O bya egude onyirubvu kpua itso labo, duchaa nkwo-eka iri l'esato l'eli; waa nkwo-eka iri l'ebo le mgburugburu iya. ¹⁶O gudekwapho onyirubvu, a dazeru adaze kputa nchi-itso labo, aa-tu-kobe l'eli itso ono. Nchi-itso ono l'ehu l'ehu be bu iphe, o duchaa l'eli be bu nkwo-eka ise ise. ¹⁷Q bya akpata iphe, du g'ugbu; waa iphe, du g'e gwogirigwo yechaa le nchi-itso ono, du l'eli itso ono. Iphe, o duchaa bu esaasaa le nchi-itso lanu. ¹⁸Teme o bya emesha iphe, du g'akpuru itorokuma doo giriri uzi labo l'eli nchi-itso ono gude dophecha iphe ono, a kparu akpakpa pho mgburugburu; gude memashia ya ememashi. ¹⁹Nchi-itso ono, a tu-koberu l'eli itso ono, a kpoberu l'ouu nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu

ono bẹ o kpuru; o dụ g'ojimbvu. O bụru nkwo-eka ẹno bẹ o duchaa l'eli. ²⁰O bụru l'eli nchi-itso ono g'ephe ha; mbụ l'eka e meru; o gwọo kokoroko ono, no-kube iphe, a kparu akpakpa ono bẹ e doru iphe ono, dụ g'akpuru itorokuma ono giriri uzi labo. Ishi itso ono l'ehu l'ehu bẹ e dokotaru ükporo akpuru itorokuma iri iri gbaa mgburugburu. ²¹O bya akpobe itso ono ephenebo l'iphu nwulo ono, eeshije abahụ l'eze-ulọ Chipfu ono. Itso ophu o kpóberu l'uzo ndohali bẹ o guberu Jiakinu. Ophu o kpóberu l'uzo isheli bẹ o guberu Bówazu. ²²Nchi-itso ono g'o hakota bẹ e mekotaru o dụ g'oji-mbvụ. Qo ya bụ; ozi k'itsuo bvụ.

Iphe, e meru l'onyirubvu dobe g'e yeje mini
(2Iphe 4:2-5)

²³Tobia iya bụ; Hiram bya adazee onyirubvu gude kpüta iphe, dụ mgburugburu, ee-yeje mini g'o doru chi ririri. Igburonu iya mgburugburu bẹ dụ nkwo-eka iri. G'o habe l'eli bụ nkwo-eka ise. Mgburugburu iya dụ ükporo nkwo-eka lẹ nkwo-eka iri. ²⁴Lẹ mkpula igburonu iya bẹ a kpüpyaberu iphe, dụ g'otumu uzi iri iri l'enya nkwo-eka nanu nanu; woru iya kpoo giriri uzi labo. E mee ya; yele mini ono, echiri ririri ono rwagbabé. ²⁵Iphe ono, ee-yeje mini ono bẹ a doberu l'eli oke-eswi iri l'ebu, a kpuru l'onyirubvu. Oke-eswi ono eto bẹ a gharu iphu l'uzo isheli; ghaa eto iphu l'uzo enyanwu-ariba; ghaa eto iphu l'uzo ndohali; ghaa eto iphu l'uzo enyanwu-awawa; ghakota phe ike ye l'uzo ime iya. ²⁶Iphe ono, ee-yeje mini ono bẹ ighbidigbi iya ha g'mpfupfumeka. Igburonu iya bẹ o meru; o dụ g'igburonu okoro; mbụ o duepho g'okoko ojimbvu. Mini, alaje iya nụ bẹ e-rwu iphe, dụ g'unu galonu ükporo labo l'iri.

²⁷O gudekwapho onyirubvu meta ogba-kperekpere iri. Ogba-kperekpere ono l'ehu l'ehu duchaa nkwo-eka ẹno ẹno l'ogologo; waa nkwo-eka ẹno l'uswekete iya; eli iya dụ nkwo-eka eto. ²⁸Waa g'e gude mee ogba-kperekpere ono bụ owa: O nweru iphe, e gude degbabé iya, e swebuhacharu iya l'echilabø. ²⁹Leli iphe ono, o swebuhacharu l'echilabø iya ono bẹ o kpuru oduma; waa oke-eswi; mè chierobu dobegbaa. O bya egude ongu tsua onyirubvu jeye o dụ g'iphe, a kparu akpakpa; woru iya hebe l'eli oduma ono; mè oke-eswi ono; hebekwa iya pho lẹ mkpula iya. ³⁰Ogba-kperekpere ono nwechaaru ọkpa ẹno l'ehu l'ehu, e meru l'ope; bya enweru iphe, emeje g'okpa iya ono wephe ewephe, bùkwapho onyirubvu bẹ e gude mee ya. O gude onyirubvu meta iphe, aasubeje eze gbamugbamụ lẹ mgburukwu iya ẹno; bya akpaa iphe akpakpa; gude memashia ya ememashi. ³¹Eli ogba-kperekpere ono bẹ a kpofuru ụzo; bya eyephee ya iphe mgburugburu l'uzo ono. Eka ono, a kpofuru iya ụzo ono bẹ omilomi iya dụ nkwo-eka lanu. Uzo ono bẹ gbaru mgburugburu dụ g'iphe, a doberu iya adobe lẹ mkpula. Ọnu iya yee iphe ono, e yeru iya lẹ mkpula ono tuko dụ nkwo-eka lẹ mkpirikpu iya. A pyishia iphe, dụ iche iche gude gbakota ẹka ono, a kpofuru

iya ụzo ono mgburugburu. A kuru ogba-kperekpere ono; o nweru mgburęku eno; a ta küyüduru iya mgburugburu.³² E meru ọkpa iya ẹphen'eno ye le mkpula iphe ono, e gude kụa ogba-kperekpere ono. Iphe ono, emeje ọkpa iya ewephe ono bę e meru; o lipfuchaaru elipfurụ l'ogba-kperekpere ono. Ọkpa iya nanụ bę dụ nkwo-eka le mkpirikpu iya l'eli.³³ Ọkpa iya ono bę e meru; o dụ g'okpa ụgbo-inya. O bụru onyirubvu bę a dazeru adaze gu-de meta iphe ono, emeje g'okpa iya wephe ewephe ono; mę igburonu ọkpa iya; mę nggara supoku iya; waa iphe, aagajeru nggara supoku ye.

³⁴ Ogba-kperekpere ono nwekotaru iphe, adobeye iphe ụzo eno eno. Iphe ono bę nochaa nanụ nanụ le mgburęku iya. Iphe ono bę e meru; yę ogba-kperekpere ono tükö lipfurụ.³⁵ Leli ogba-kperekpere ono bę e ye-ru iphe, dụ mgburugburu, dụ uzi eto l'ime nkeru-ębo nkwo-eka lanụ l'eli. Iphe ono, aadobeye iphe ono; waa iphe, e gude kụa ogba-kperekpere ono bę e meru; o tükö lipfurụ l'eli iya ono.³⁶ O bya apyișhia chierobu; mę oduma; mę mpfụ l'eli iphe ono, aadobeye iphe ono; pyishikwaa ya pho l'eli iphe ono, e gude kụa ogba-kperekpere ono; mbụ l'eka ta adudu iphe no-chiru iya nụ; bya akpaa iphe-akpakpa l'eli iya gude mee ya ọna.³⁷ Noo g'o gude mee ogba-kperekpere iri bụ ono. O meru iya; o bụru iphe lanụ; ẹphe hakotaru ẹnya nhamunha; gbakota ụbugba lanụ.

³⁸ O bya egude onyirubvu mee eze gbamugbamü iri. Ophu nonu bę anatajé ụkporo galonu mini ugbo iri le nanụ le galonu iri. Gbamugbamü ono l'ehu l'ehu bę duchaa nkwo-eka eno eno l'osa. Gbamugbamü ono bę aa-dobechaa nanụ nanụ l'ogba-kperekpere ono ẹphe n'iri.³⁹ O bya apfụ-be ogba-kperekpere ono ise l'uzo ndohali eze-ulo Chipfu; bya apfube ise l'uzo isheli eze-ulo ono. Eka o dōberu eze iphe pho, ee-yeje mini pho bụ l'ekutara l'eze-ulo ono; laaru ụzo ẹnyanwu-awawa l'ibiya k'uzo ndohali.

⁴⁰ Iphe ọzo, Hiramu mefuaru bụ ite; mę iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamü.

Mkpakọ iphe, Hiramu kpushiru dobe l'eze-ulo Chipfu (2Iphe 4:11-22)

Tobudu iya bụ; Hiramu tükö ozi ono, o jeru eze, bụ Sólomonu l'eze-ulo Chipfu ono jeækokota.

Qwaa bụ iphe, o kpushiru l'eze-ulo Chipfu ono:⁴¹ Itso labo; waa nchi-itso labo, gwócharu kę kokoroko, o tükobecharu l'eli itso labo ono; mę iphe-akpakpa labo, o kparu gude memashịa nchi-itso labo ono, gbaru yororo ono;⁴² mę akpuru itorokuma, dükota ụnu lanụ, o dopheru iphe, a kparu akpakpa labo ono. O doru iya giriri uzi labo le nchi-itso ono, gbaru yororo ono; mbụ l'eli itso ono;⁴³ mę ogba-kperekpere iri; waa eze gba-mugbamü iri, a dobéchaaru iya l'eli;⁴⁴ mę iphe, eeyeje mini, echiri ririri; mę oke-eswi iri l'ebu, a dōberu iphe ono l'eli;⁴⁵ mę ite; mę iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamü.

Iphemiphe, Hiramu meshikotaru eze, bụ Sólomonu lę k'eze-ulo Chipfu ono bę bę onyirubvu, aphugbaa kę ngerengere bę o gude mekota iya.

⁴⁶Eze bę ziru g'a dazee onyirubvu ono gude kpüşia iphe ono lę phorokoto ali Jiódanu; mbụ ali ırwa, dụ lę mgbaka Sukotu waa Zaretanu.

⁴⁷Sólomonu ta tünduru ırwa iphe ono atutu; kélé ọ panükaru igwerigwe. Erwa onyirubvu, laru iya nü bę a ta makahadu g'o habe.

⁴⁸Sólomonu meshikotaru ivu, dụ l'eze-ulo Chipfu ono, bụ iya bụ: Orunweja, e gude mkpola-ododo mee; mę teburu, e gude mkpola-ododo mee, eedobeje buredi, dụ nsq l'iphu Chipfu; ⁴⁹mę iphe, aapfubeje oroku, e meru l'okpobe mkpola-ododo. Ise bę o doberu l'ekutara; dobe ise əphuu l'ekicha l'iphu mkpuru eka-kakota-adu-nsq ono; mę iphe, dụ g'okoko; mę oroku; mę iphe, eegudeje akpapyata iphe. Iphemiphe ono bę e mekotaru lę mkpola-ododo; ⁵⁰mę gbamugbam; mę iphe, apaję oghu oroku; mę ago; mę iphe, aaguje ǫku. E gudekota okpobe mkpola-ododo mekota iya; mę enya ıkpa-mgbo ime mkpuru, bụ iya bụ mkpuru eka-kakota-adu-nsq; yee enya ıkpa-mgbo eze-ulo ono l'onwiya, e gude mkpola-ododo mee.

⁵¹Noo ya; ozi, eze, bụ Sólomonu ejekota l'eze-ulo Chipfu ono bya abvukota. Ọ bya ewobatakota iphemiphe, Dévidi, bụ nna iya shi dobe nsq bya eworu dobe l'eka eedobeje ékü l'eze-ulo Chipfu ono; mbụ mkpola-ochaa; mę mkpola-ododo; mę ivu, dụ iche iche.

Aapabata okpoko Chipfu l'eze-ulo Chipfu (2Iphe 5:2—6:2)

8 ¹Tobudu iya bụ; Sólomonu bya ekukqo ndu bụ ogeranya ndu Ízurelu; mbụ ndu-ishu l'ipfu l'ipfu; mę ndu-ishu l'enya-unuphu ndu Ízurelu; g'ephe byapfuta iya lę Jierúsalem; k'ophu ẹphe a-pafuta okpoko ögbandzu Chipfu l'úbvú Zayonu, bụ iya bụ mkpukpu Dévidi. ²O -rwuephoteke ẹphe aboje iphe l'ɔnwa Etanimu, bụ iya bụ ɔnwa k'ésaa; unwoke Ízurelu l'ophu tuko g'ephe ha dzukqo l'iphu Sólomonu.

³Ndu bụ ogeranya ndu Ízurelu l'ophu dzukqo; ndu-uke Chileke pata okpoko ono. ⁴Ephe pata okpoko Chipfu; bya aphota ulo-ékwa-ndzukqo; gwtakota iphe, bụ ivu, dụ nsq, dụ iya nü. O bürü ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi bę vutaru iya nü. ⁵Eze, bụ Sólomonu mę ikpoto ndu Ízurelu, ẹphe l'iya dzukqoberu l'eka ono tuko nodu l'iphu okpoko ono; egbushi aturu mę eswi. Ephe gbushiru ikpoto anụ, a ta tükotadu ɔnu iya; teme ọphu a ta gütadu iya l'ogu.

⁶Noo ya; ndu-uke Chileke ono pata okpoko ögbandzu Chipfu ono je edobe l'eka dụ nsq, e metaru doberu iya l'ime mkpuru eze-ulo ono, bụ iya bụ eka-kakota-adu-nsq; woru iya dobe lę mkpula nkù chierobu. ⁷Chierobu ono bę sashigbaaru nkù l'eli eka ono, okpoko ono nö ono; shi nno gbobuta okpoko ono; waa oshi, eegudeje apa iya. ⁸Oshi ono bę dụ ogologo k'ophu bụ l'aagbeje l'eka-dụ-nsq ono, dụ l'iphu eka-kakota-adu-nsq

ono ele ishishi iya g'o tsefutaru. Ole a ta gbejekwanu l'eka ozo huma iya. Ephe dukwa-a l'eka ono byasụ le ntanụ. ⁹O to dudu iphe, du l'okpoko ono; gbahaa mkpuma labo, du bachibachi, Mosisu yero iya l'ubvú Horébu l'eka ono, Chipfu yee ndu Ízurélu no gbaa ndzü g'ephe futaru l'alí Ijiputu ono-a.

Odu-biribiri Chipfu
(2Iphe 5:11-14)

¹⁰Ndu uke Chileke ono shiepho l'eka-du-nsø lufuta; urwukpu bya ejí eze-ulo Chipfu ono ejiji. ¹¹Urwukpu ono mee k'ophu ndu-uke Chileke ono ta adjuedu ike jee ozi, ephé eje; noo kele odu-biribiri Chipfu bejiru eze ulo Chipfu ono.

Opfu, Sólomónu pfuru
(2Iphe 6:3-11)

¹²Tobudu iya bu; Sólomónu su: "Chipfu suru l'oo l'urwukpu, gbahuru ke tsukiribaa be ya e-buru. ¹³Nta-a be mu kpwaru ngu eze-ulo, paru eka apaa, bu eka ii-buru jasü le tuutuutuu le miiimiiimii."

¹⁴Ndu Ízurélu ono, dzukóberu nü ono pfuru l'eka ono; Sólomónu bya aghachiru phe iphu; goru onu-oma nü phe; ¹⁵sü phe: "G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Ízurélu; mbu onye ono, gude onu iya kwee Dévidi, bu nna mu ukwe; bya egudewaa eka iya meebekota iya g'o pfuru. Kele o pfuru su: ¹⁶'Eshi mbóku, mu dufutaru ndibe mu, bu ndu Ízurélu l'alí Ijiputu be o to dudu mkpukpu, mu hoftataru l'ipfu Ízurélu l'ophu g'o buru eka akpuru mu ulo; g'epha mu reje ire l'eka ono. Ole mu hotarú Dévidi g'o buru onye-ishí ndibe mu, bu ndu Ízurélu.'

¹⁷"Nna mu, bu Dévidi be o shikpoo du g'a su l'o kpuru Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurélu eze-ulo. ¹⁸Obenu le Chipfu suru nna mu, bu Dévidi: 'Eshi ophu i vu iya l'obu g'i kpwaru mu eze-ulo be o dukwa-a ree l'o du ngu l'obu. ¹⁹Ole-a; o to budy gubedua be a-kpü ulo obu. Onye a-kpü iya nü bu nwa ngu, i nwuru anwunwu. Oo yébedua be a-kpuru mu eze-ulo obu.'

²⁰"Nta be Chipfu meebewaru ukwe ono, o kweru; kele mu futawaru bya anochia enya nna mu, bu Dévidi; mu nođuwaa l'aba-eze ndu Ízurélu egube ono, Chipfu kweru ukwe iya; teme mu bya akpwa eze-ulo Chipfu, bu Chileke ke Ízurélu ono. ²¹O buru l'eka ono be mu metawaru eka okpolo Chipfu no; mbu okpoko ono, e yero ekwo ogbandzu ono, Chipfu yee nna anyi phe gbaru le teke ono, o dufutaru phe l'alí Ijiputu ono."

Sólomónu epfu anü Chileke
(2Iphe 6:12-42)

²²Tobudu iya bu; Sólomónu pfuru l'iphu oru-ngweja Chipfu; l'iphu edzudu-oha ndu Ízurélu ono; chilia eka iya labo imeli; ²³pfuahaa su: "Gübe

Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; o to dudu Chileke ọzo, dubaag e gubedua l'imigwe waa l'eliphe; mbu gube onye edobeje ogbandzu, unu le ndibe ngu gbaru; bya egoshije l'i yeru ndu-ozi ngu obu; mbu ndu gude obu phē g'o ha etso ụzo ngu.²⁴ Gube onye ono, mekotaru ukwe-iphe, i kweru onye-ozi ngu ono, bụ nna mu Dévidi. I gude ọnụ ngu kwee ya ukwe-iphe; bya egude eka ngu mee iphe, i kweru iya ukwe iya; g'i meru iya ntanụ-a.

²⁵ “Gube Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; nta-a bụ g'i mefunaa ukwe-iphe ono, i kweru onye-ozi ngu ono, bụ nna mu Dévidi; mbu ono, i kweru iya su: ‘O to dudu iphe, bya l'e-me g'ünwu ngu no-buhu l'aba-eze ndu Ízurelu; m'o buru-a l'ünwu ngu obu be a-kwaberu onwophé enya; etso ụzo mu; egube ono, gubedua tsoru iya ono.’²⁶ Jiko Chileke kẹ Ízurelu; g'opfu ono, i pfuru yeru onye-ozi ngu, bụ nna mu Dévidi ono vukotakwa.

²⁷ “Obenu; ?Chileke e-buru l'eliphe k'eviya tọ? Sụ-a; igwe; mbu igwe ophu kakota l'eli ta asudu ngu anodu; ?bu-chia eze-ulo owa-a, mu kpuru-a l'asuru ngu?²⁸ Ole-a; nümanu epfupfu, onye-ozi ngu epfu anu ngu; me arworwo, qorwo ngu. Gube Chipfu, bụ Chileke mu; ngabenu nchi le mkpu, onye-ozi ngu echiku ngu; waa epfupfu, o no l'iphu ngu epfu anu ngu ntanụ-a.²⁹ Mbụ; g'enya ngu dujenu l'eze-ulo-a eswe l'enjashi. Mbụ eka-a i sru l'ii-buru-a; k'ophu bụ teke mube onye-ozi ngu gharu iphu l'eze-ulo-a pfuru nụ ngu; l'i ngaberu mu nchi.³⁰ Ngabejenu nchi l'arworwo, onye-ozi ngu; me ndibe ngu, bụ ndu Ízurelu arwo ngu; le teke ẹphe gharu iphu l'eka-a epfu anu ngu. Shikwa l'imigwe, bụ eka i bu ebubu nüma iya. Teke i nümaru iya; gükwaaru phē nvụ l'iphe-oji phē.

³¹ “O -buru l'o nweru onye mesweru ibe iya; a nodu ele enya g'onye obu ria nte; onye ono -bya l'oru-ngweja ngu, no l'eze-ulo-a; bya eria nte ọbu;³² shikwa l'imigwe nüma iya; l'iimee iphe, gbaru ngu nụ. Kpee ndu-ozi ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ophu ikpe nmaru; nmaa ya ikpe; tụ-kobe iya iphe, o metaru l'ishi. Onye ophu iswi dụ mma; haaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya nụ le k'apfubekoto iya.

³³ “O -buru l'ohogu lwụ-kperu ndibe ngu, bụ ndu Ízurelu; kele ẹphe mesweru ngu; ẹphe -bya aghaa umere lwapfuta ngu; bya ekuahaa ẹpha ngu; nodu l'eze-ulo-a pfuru nụ ngu; rwoo ngu;³⁴ shikwa l'imigwe nüma iya; l'i gumaru ndibe ngu ono, bụ ndu Ízurelu nvụ l'iphe-oji phē ono. L'i bya eduphuta phē azu l'alị ono, i nṣuru nna phē ono.

³⁵ “Teke o bụ l'igwe buru mini; mini dzebuhu; kele o l'ephe meru iphe-oji; ẹphe byakwanu aghaa iphu l'uzo eka-a pfuru nụ ngu; kuahaa ẹpha ngu; bya agbakuta iphe-oji phē ono azu; kele i mewaru ẹphe jee iphe-ehuka;³⁶ shikwa l'imigwe nüma iya; gumaru ndu-ozi ngu ono, bụ ndu Ízurelu nvụ l'iphe-oji ono. L'i zia phē uzo, pfuru ọto, ẹphe a-nodu etso. L'i mee ge mini dzee l'alị ono, i nṣuru ndibe ngu g'o buru okiphe phē ono.

³⁷ “O -buru l'oo egwu-ememe byaru l'alị-a; ozoo ejio iphe-ememe; m'o iphe, emebyishije nri, a koro l'opfu; ozoo ophu emeje g'o tsua evu; ozoo

igube; m'obu ntaka, atakashije iphe; ozoo l'oo ọhogu phẹ byaru bya ekepheta phẹ lẹ mkpükpu, du l'alị phe; mbụ; o betakpōoru ọ bürü ejo iphe-ememe gunu; ozoo iphe-ememe, du ịdu-agha bẹ byaru nụ; ³⁸ o -nwekpōoru onye machịru eka iya l'uzo ụlo-a pfuru nụ ngu; ozoo l'oo ndibe ngu, bu ndu Ízurelu l'ophu bẹ pfuru nụ ngu; bya arwoo ngu; kele ọ onyenonu maru g'iphe-ehuka ono atṣu-beru iya l'ehu l'obu iya; ³⁹ shikwa l'imigwe, bu eka ono, i bu ebubu ono nüma iya. Gukwaaru phẹ nvụ; mee iphe, gbaru ngu nụ; l'i meeru onyenonu g'iphe, oome gbaru; eshi ophu i maru obu onyemonye. Noo kele ọ gubedua kpoloko bẹ maru obu ụnwueliphe l'ophu; ⁴⁰ k'ophu ẹphe a-nodu atṣu ngu ebvu mbokumboku; jeye g'ephe a-nó-bekpōoru l'alị-a, i nuru nna anyi phẹ-a.

⁴¹ "A bya l'onye bu onye ọhozo; mbụ onye ta abụdu onye Ízurelu, bu ndibe ngu; mbụ onye ono, gude k'epha ngu shi l'eka du ẹnya bya; ⁴² kele ndiphe a-nüma k'epha ngu ono, parụ eka apaa ono; mẹ k'okpehu ngu; waa k'iphe, du biribiri, iinoduje emegbabę. Teke onye ọbu byaru bya aghaa iphu l'eze-ụlo-a; pfuru nụ ngu; ⁴³ shikwa l'imigwe, bu eka i bu ebubu; nüma iya; meeru onye ọhozo ono iphemiphe, o gude araku ngu; k'ophu ndu mgboko l'ophu a-madzuru ẹpha ngu; shi nno atṣu ngu ebvu gẹ ndibe ngu, bu ndu Ízurelu atṣu ngu. Teme ẹphe amakwarupho l'eze-ụlo-a, mu kpuru-a bẹ bu ẹpha ngu bẹ e gude kpua ya.

⁴⁴ "O -bürü le ndu nkengu jeru etso ndu ọhogu phẹ ọgu l'eka bükpo ẹka i ziru phe; ẹphe -chebewa iphu le mkpükpu-a, i hotaru-a; mẹ l'eze-ụlo-a, mu kpuru ngu-a pfuru nụ gube Chipfu; ⁴⁵ nodukwa l'imigwe nüma epfupfu ono, ẹphe pfuru nụ ngu ono; mẹ arwɔrwo, ẹphe rwori ngu; bya agbaaru phẹ mkpu.

⁴⁶ "Teke ọ bu l'oo iphe-eji bẹ ẹphe meru ngu; kele ọ to dudu onye te emejedu iphe-eji; ehu ghuaaha ngu eghu; i woru phẹ ye ndu ọhogu l'eka; k'ophu bu l'ohogu kpuru phẹ lẹ ndzụ lashia alị phẹ l'eka du ẹnya; ozoo ẹka du ntse; ⁴⁷ ẹphe -nodu l'alị ono, a kpuru phẹ lẹ ndzụ laa ono; egomunggo lwa phẹ azụ; izimanụ lwa phẹ azụ; ẹphe nodu l'alị ndu ono, kpuru phẹ lẹ ndzụ ono rwori ngu sụ l'ephe mewaru iphe-eji; bya emewaa iphe, ta apfuduru-oto; mewaa ẹjo-ememe; ⁴⁸ mbụ; o -bürü l'ephe nọ l'alị ndu ọhogu phẹ ono, kpuru phẹ lẹ ndzụ ono gude obu phẹ g'o ha; mẹ ndzụ phẹ g'o ha lwapfuta ngu ozo; ẹphe gha iphu l'alị-a, bu alị, i nuru nna phẹ-a; mbụ le mkpükpu-a, i hotaru-a; mẹ l'eze-ụlo-a, mu kpuru ngu-a; pfuru nụ ngu; ⁴⁹ shikwa l'imigwe, bu eka i bu ebubu nüma epfupfu ono, ẹphe pfuru nụ ngu ono; mẹ arwɔrwo ono, ẹphe rwori ngu ono; gbaaru phẹ mkpu. ⁵⁰ Guaru ndibe ngu ono, meru ngu iphe-eji ono nvụ. Guaru phẹ nvụ l'emeswe, ẹphe mesweru ngu. L'i mee gẹ ndu ono, lwütaru phẹ nụ ono phujeru phẹ obu-imemini. ⁵¹ Noo kele ẹphe bu ndibe ngu; bya aburu okiphe nkengu ono, i dufutaru le Ijiputu; mbụ l'eo ọ-ta-ririri ọku ono, adazeje iphe-ígwè ono. ⁵² G'ẹnya dùnu ngu l'iphe, nwozi ngu arwo ngu;

waa iphe, ndibe ngu ono, bu ndu Ízurélu arwo ngu; ngabéjenuru phé nchi teke bükpoo teke éphe rakuru ngu. ⁵³Noo kélé; éphe bu ndu i wofutarú dobe iche l'echilabó əhamoha, dükota lè mgboko-a; g'ephe bürü okiphe ngu; mbü egube ono, i shi l'önü onye-ozi ngu, bu Mósisu pfua ya lè teke ono, gübë Okalibe-Kakota-Ike, bu Chipfu dufutaru nna anyi phé lè Ijipitu phó.”

⁵⁴No iya; Sólomonu bya epfughechaephó nü Chipfu; arwókota iya iphemiphe ono; o gbalihu l'örü-ngweja Chipfu ono, o byishiru ikpere ono woru éka labó chì-lia imeli. ⁵⁵O bya apfuru apfuru; wolia olu ewoli; góoru edzudzu-oha Ízurélu ono l'ophu önü-oma sú:

⁵⁶“G'ajaja bürü kéké Chipfu, bu onye ono, meru gë ndu Ízurélu túta unme; egube, o kweru ukwe iya. Ukwe-iphe, dù ree ono, o shi l'eka onye-ozi iya, bu Mósisu kwee ono béké ta adúdu mè nanü, larù kéké mmanü. ⁵⁷Gé Chipfu, bu Chileke anyi swiru anyi eswiru; egube ono, o swiru nna anyi phé ono. G'o to pakwarú anyi haa; ophu o gwobekwa anyi. ⁵⁸G'o mekwaa g'anyi kpóru obu anyi yeru iya; tsoje úzo iya l'ophu; meje ekemu iya; mè iphe, o torú okpa iya g'e tsoje; mè omelalí iya, bu iya bu iphe, o pfuru nna anyi phé. ⁵⁹G'epfupfu ówa-a, mu nö l'iphu Chipfu pfuru nü iya-a nödükwa yébe Chipfu, bu Chileke anyi ntse eswe l'enýashi; k'ophu ogo-gbajéru nwozi iya; mè ndibe iya, bu ndu Ízurélu mkpu lè mkpa, dürü phé nü mbó-kumboku. ⁶⁰K'ophu bu lè ndu mgboko l'ophu a-maru l'oo Chipfu béké bu Chileke óbu; l'oo to duedu Chileke ozo, dù nü. ⁶¹Sú-a; unu wotakóta obu unu g'o ha ye l'eka Chipfu, bu Chileke nö; unu etsøje iphe, o torú okpa iya; meje iphe, ekemu iya pfuru; mbü g'o dù ntanü-a.”

Eeye eze-ulo Chipfu l'eka Chileke (2Iphe 7:4-10)

⁶²Tóbudu iya bu; eze yéle ndu Ízurélu l'ophu, bu ndu yéle iya nö l'eka ono woru ngweja gwee l'iphu Chipfu. ⁶³Anü, Sólomonu gburu gude gweeru Chipfu ngweja-éhu-guu béké dù úkporo ounu eswi ugbo labó l'ounu iri l'ise^b; mè úkporo ounu atürü ugbo iri l'ise^c. Oo ya bu; eze yéle ndu Ízurélu ono g'ephe ha túgba woru eze-ulo ono ye Chipfu l'eka.

⁶⁴O bükwarupho mbóku ono béké doberu echilabó oma-unuphu ono, nö l'atatiiphu eze-ulo Chipfu ono nso. O bürü l'eka ono béké o no gwee ngweja-akpo-óku; mè ngweja-nri; mè éba-anü, e gude gwee ngweja-éhu-guu. Noo kélé örü-ngweja ono, e gude onyirubvu mee ono, nö l'iphu Chipfu ono béké ha nwanshii; k'ophu bu lè ngweja-akpo-óku ono; mè ngweja-nri ono; mè éba-anü, e gude gwee ngweja-éhu-guu ono taa lakótadu iya.

⁶⁵Oo ya bu; Sólomonu mè ndu Ízurélu g'ephe ha ono, éphe l'iya nö l'eka ono; mbü ikpoto oha, shi lè mkpükpu Lebo-Hamatu; je akpaa lè nggele

^b 8:63 Bu iya bu 22,000 lè mbekee. ^c 8:63 Bu iya bu 120,000 lè mbekee.

Ijiputu tuko nođu teke ono bō obo-iphe l'iphu Chipfu, bu Chileke anyi; mbu bō ya abalị esaa; bya abokwase iya abalị ęsaa ozy; mbu bō ya ujiku iri l'eno. ⁶⁶O be lę mboku k'ęsato; o su phe g'ęphe lashia. Ephē goru onu-oma nü eze; bya awukashihu lashia; eje ete ęswa lę k'iphe-oma, Chipfu mekotaru onye-ozi iya bu Dévidi; mē ndibe iya, bu ndu Izurelu.

Chipfu epfu eyeru Sólomonu
(2Iphe 7:11-22)

9 ¹Noo ya; Sólomonu kpü-tsechaa eze-ulo Chipfu; mē ulo nkiya; bya emekota iphemiphe, o tüberu k'ememe; ²Chipfu byapfuta iya k'ugbo ębo egube ono, o byapfutahawaru iya lę Gibiyonu pho. ³Chipfu bya asu iya: “Mu nümawaru epfupfu, i pfuru nü mu; waa iphe, i rworu mu. Mu dobewaru eze-ulo-a, i kpuru-a nsø; bya emewaa iya g'o bürü ęka ępha mu a-nođu ere ire jasü l'ojeojo. Enya mu; waa obu mu bę a-duje l'ęka ono tekenteke.

⁴“A bya lę gubedua; o -bürü l'ii-gude obu, guru iphóró etso mu egube ono Dévidi, bu nna ngu meru; bya eme iphemiphe, mu tūru ngu l'ekemu; ⁵bę mu e-me g'aba-eze ngu lę Izurelu nguru anguru jasuru asuru; egube ono, mu kweru iya nna ngu, bu Dévidi ukwe iya lę teke ono, mu sru iya l'o to nwedu iphe, bya l'eme gę gu l'ünwu ngu nö-buhu l'aba-eze ndu Izurelu.

⁶“Ole-a; o -bürü lę gubedua; ozoo unwegirima ngu nonyaaru ophu unu te etsoedu mu; teme ophu unu emejeedu ekemu ono, mu tūru unu ono; mbu unu je agwaahaa agwa; baaharü phę eja; ⁷bę mu e-wofukwa Izurelu l'alị ono, mu nuru phę ono; mu amia enya l'eze-ulo-a, mu doberu nsø g'ępha mu reje ire-a. Izurelu abürü ndu ndu ozo a-nođu anma l'ejø etu; bürü ndu aa-nođu eme iphe ochi. ⁸Eze-ulo-a, ha imelimeli egube-a bę a-bürü onye aghata iya nü; ishi anyia ya ędzu; l'o kpo-yia ukuvu su: ‘?Bu gunu meru g'o gude Chipfu mee ali-a; waa eze-ulo-a egube-a?’ ⁹Ndiphe epfua su: ‘Oo kele ęphe harü Chipfu, bu Chileke phę; mbu onye dufataru nna phę l'alị Ijiputu; gbe woru obu phę kporu yeru agwa; gwaahaa ya; abarü iya eja. Noo iphe, meru g'o gude Chipfu wopfuta phę egube ejø iphe-ęhuka-a.’”

Iphe ozy, Sólomonu megbabérü
(2Iphe 8:1-18)

¹⁰Noo ya; ükporo apha ono bvüchaepho, bu iya bu teke Sólomonu gude kpua ulo labo pho; mbu eze-ulo Chipfu yee ulo nkiya; ¹¹eze, bu Sólomonu woru mkpükpu ükporo, dę lę Gálili nü Hiram, bu eze ndu Taya. Noo kele o Hiram bę nükotaru iya oshi sida; mē oshi payinu; mē mkpolaođodo g'o guru iya. ¹²Hiram bya eshi lę Taya bya gę ya hümä mkpükpu obufu, Sólomonu nuru iya obufu. O hümachaa ya; ophu o tọ dudu iya ree.

¹³Tobudu iya bụ; o jia sụ: “?Bu egube mkpukpu gụnu bẹ i nñuru mu egube-a?” O woru mkpukpu ono gübę ali Kabulu, bụ iya bụ ali, nwahụrụ anwahụ. E kumaru iya ępha ono byasụ ntanụ-a. ¹⁴Iphe, Hiramu nñuru eze bụ mkpola-ododo, ęrwa iya dụ ükporo talentu ishii.

¹⁵Owaa bụ iphe, ndu ögbo-ozi ono, eze Sólomonu hotaru ono megba-beru; mbụ ndu o hotaru g'ephe kpụa eze-ulo Chipfu; mẹ ulo nkiya; waa igbulø Jierúsalemu; mẹ agbarike iya; mẹ mkpukpu Hazo; mẹ mkpukpu Megido; waa mkpukpu Geza. ¹⁶Fero, bụ eze ndu Ijiputu bẹ jeru ogu lẹ mkpukpu Geza je alwụta iya; tufu iya ọku; bya egbushia ndu Kénanu, bụ phẹ bu lẹ mkpukpu ono; bya eworu iya nụ nwa iya nwanyị ono, Sólomonu lürü ono; g'ọ bụru iphe, o gude laa ji. ¹⁷Oo ya bụ; Sólomonu bya akpukwaa mkpukpu Geza ono. O kpụa mkpukpu Bętu-Horonu ophu no l'uzo ndohali; ¹⁸mẹ mkpukpu Balatu. O bya akpụa mkpukpu Tama^d ono, no l'echiegu ali Jiuda; ¹⁹kpukwapho mkpukpu, o okwakobeje iphe; mẹ mkpukpu, ee-dobeje ugbo-inya iya; mẹ ophu ndu agbaru iya inya a-noduje. Sólomonu tükorus iphemiphe, dụ iya g'ọ kpụa ya lẹ Jierúsalemu kpukota; mẹ l'ibvú íbvwé Lébanonu; mékpo'o l'alị-ezé iya l'ophu.

²⁰A bya lẹ ndu ophu phöduru nụ lẹ ndu Amoru; mẹ ndu Hetu; mẹ ndu Pérezu; mẹ ndu Hevu; mẹ ndu Jiebusu; mbụ ndu ono, ta abụdu ndu Ízurelu ono; ²¹bẹ awa ndu ono, phöduru nụ l'alị ono; mbụ ndu ophu ndu Ízurelu ta adụdu ike gbushikota; bẹ Sólomonu meru g'ephe bụru ohu, eje ozi mkponwu-ehu byasụ ntanụ-a. ²²A bya lẹ ndu Ízurelu bẹ o tọ dudu onye ophu Sólomonu meru ohu. Ephebedua bẹ o meru ndu ojogu iya; mẹ ndu-ishu ozi iya; mẹ ndu-ishu ndu ojogu iya; mẹ ndu-ishu ugbo-inya iya; mẹ ndu agbaru iya inya. ²³Oo ęphe bụ ndu-ishu l'iphe, Sólomonu gude l'eka eme; ęphe dụ ụnu nemadzụ l'umadzu ükporo ęsaa l'iri bụ ndu eleta ndu-ozi ono enya.

²⁴Oo ępho ge nwada Fero pho shi lẹ mkpukpu Dévidi lwa bya eburu l'ulo ono, Sólomonu kpuru iya ono; bẹ Sólomonu kpuru agbarike igbulø mkpukpu ono.

²⁵Ugbo ęto l'apha bẹ Sólomonu egweje ngweja-akpo-oku; mẹ ngweja-ehu-guu l'eli ọru-ngweja ono, o kpuru Chipfu ono. O nodu akpojekwapho ụnwù-isensu ọku l'iphu Chipfu; shi nno meebekota iphemiphe, eemeje l'eze-ulo Chipfu.

²⁶Eze, bụ Sólomonu bya akushia ugbo-mini dobe lẹ Eziyonu-Geba ono, no-kube mkpukpu Elatu ophu dụ l'alị ndu Edomu l'agugá Eze-enyimu Uswe-uswe. ²⁷Noo ya; Hiramu ye ndu nkiya, maru g'aakpoje ugbo-mini, bụ ndu mahawarụ eze-enyimu ono; g'ephe tsoru ndu kẹ Sólomonu meje k'ugbo ono. ²⁸Ephe jeshia ali Ofi; bya eshi l'eka ono wolata mkpola-ododo, ęrwa iya dụ ụnu talentu lẹ talentu ükporo bya akuberu eze, bụ Sólomonu.

^d 9:18 O kwa iya pho bụ mkpukpu Tadumo.

Eze-nwanyị ndu Sheba akpapfuta Sólomonu
(2Iphe 9:1-12)

10 ¹Tobudu iya bụ; eze-nwanyị ndu Sheba bya anụma údù Sólomonu; waa gę yęe Chipfu gude nodu; o bya g'o gude aji, shihuru ike dalee ya. ²O chiru ikpoto nemadzụ bya Jierúsalem̄u; chiru inya-kamelu, vugbaa manụ, eshi kweakweekwee; waa igwerigwe mkpola-ododo; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. O byapfuta Sólomonu; bya atuko iphemiphe, dù iya l'obu pfukotaru iya. ³Sólomonu yekotaru iya onu l'aji, o jikotaru iya. Ophu o dudu aji, o jiru eze, kpuru iya eka l'enya kę g'o tọ saru iya ya. ⁴Eze-nwanyị ndu Sheba ono bya ahumaeopho egube mmamiphe, Sólomonu nweru; waa egube ulong, o kpuru; ⁵mę egube nri, oorije; mę ụdu oshi, ndu-ozi iya anoduje anoo; mę gę ndu-ozi iya gude eje ozi; waa egube uwe, ephe eye l'ehu; mę ndu etsujeru iya onu lę mee; mékpoog ngweja-akpo-oku, oogweje l'ulong Chipfu; o tuju iya ehu.

⁶O bya asụ eze: "Akọ, mu nọ l'ali anyi nüma k'opfu iphe, i meshiru; mę kę mmamiphe ngu bę bükota eviya. ⁷Mu te eshidu kweta l'akọ ono bụ eviya; ja-sụ gę mu byaru bya egude enya mu hümakota iya-a. Lenu; a ta kojahaduru mu iya ębo. Mmamiphe ngu; waa iphe, i nweru bę ka g'a türü onu iya. ⁸O epho lę ndibe ngu bę iphe kweru! Iphe kweru ndu-ozi ngu phę, bụ ndu anoduje l'iphu ngu mkpürumkpuru anụma opfu mmamiphe, iipfu! ⁹G'ajaja bürü ke Chipfu, bụ Chileke ngu, bụ onye ono, i dù ree; o woru ngu dobe l'aba-eze ndu Izurelu. Qo kele Chipfu yeru ndu Izurelu obu ojejoje meru g'o gude; o mee ngu eze phę; k'ophu ii-nodu ekpe ikpe, pfürü nhamunha; meje iphe, pfürü oto."

¹⁰Tọ budu iya bụ; eze-nwanyị ono bya eworu mkpola-ododo, ἑrwa iya dù ükporo talentu ishii nü eze; bya anụ iya manụ, parụ eka apaa, eshi kweakweekwee; waa mkpuma, vugbaa oke aswa. Manụ ono, eze-nwanyị ndu Sheba nüru eze, bụ Sólomonu ono bę parụ eka shii; k'ophu bụ l'o tọ dudu manụ, a nüjebaaru iya habe g'onoya.

¹¹Ugbo-mini Hiramu nodu eshije l'ali Ofi vulata mkpola-ododo. Nokwapho g'ooshije l'eka ono evulata oshi alugumu, ha igwerigwe; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. ¹²O bürü oshi alugumu ono bę eze gude meshia itso ye l'ulong Chipfu; mę l'ulong ibe eze; bya egudekwa iya pho mee une; waa ogumogu, ndu ebvu egudeje agụ ebvu. Oshi alugumu, ha egube ono bę e te vulatabaéduru; ophu a ta hümajeduru ụdu iya ono byasụ ntanụ-a.

¹³Eze, bụ Sólomonu bya anükota eze-nwanyị ndu Sheba ono iphemiphe, dù iya ree, o sụru g'o nü iya; a -gufukwa ębyaa, o sahawaru obu iya kwaaru iya. Qo ya bụ; eze-nwanyị ono dakobe lashia ali phę; yele ndu-ozi iya.

Eku Sólomonu
(2Iphe 1:13-17; 9:13-28)

¹⁴Mkpola-ododo, eevulatajeru Sólomonu aphagapha bę ἑrwa iya aduje ụnu talentu; l'ükporo talentu iri l'eto lę talentu ishii; ¹⁵a -gufukwa iphe,

l'eshije l'eka ndu ngho; mē l'eka ndu agba eze ngho; waa ophu eshije l'eka ndu eze ndu Arabu; mē ophu eshije l'eka ndu ochi-oha alî ono.

¹⁶Eze, bu Sólomonu gude mkpôla-ododo, e tsusaru ɔsa meta iphe, eegudeje egbobuta onwonye, hagbaa galagala; uze ükporo iri. Mkpo-la-ododo, laru lê nanu bê duchaa unu shékel; lê shekelu ükporo iri. ¹⁷O gudekwapho mkpôla-ododo, e tsusaru ɔsa meta iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ono kë nshii; uze ükporo iri l'ise. Mkpôla-ododo, laru lê nanu bu shékelu ükporo ɛsaa; lê shékelu iri. Eka eze doberu iya bu l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa, no l'úbvú úbvú Lébanonu kpua ono.

¹⁸Nokwapho g'eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha shii; bya awukota iya ɔkpobe mkpôla-ododo l'eli. ¹⁹Eka eshije enyikota aba-eze ono, bê du ntôkpa ishii; eka aadaphubeje iya bê eli iya du kë kokoroko. E metaru iya eka aatukobeje eka ibekéboeo; kpua oduma labo pfu-kubechaa iphe ono, aatukobeje eka ono ɔphenebo. ²⁰A kpua oduma iri l'ebô pfu-bechaa ibekéboeo l'eli ntôkpa ishi ono, e shije enyikota aba-eze ono. O to du-du aba-eze ɔzo, e mejewaru; o du ɔgube ono. ²¹Iphe, eze egudeje angu iphe-angu ngu bû mkpôla-ododo bê e gude mekota iya. Ivu, dükota l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa úbvú úbvú Lébanonu kpua ono be bu ɔkpobe mkpôla-ododo bê e gude mee ya. O to du-du iphe ono, dûru ophu e meru le mkpôla-ochaa; noo kele o to du-du iphe, a gûberu mkpôla-ochaa le teke Sólomonu bu eze. ²²Eze nwegaarù ugbo-mini, e gude agbaru iya ngho. Ugbo-mini ono bê ɔphe l'ugbo-mini kë Hiramu atukoje swiru. O bûru ugbo lanu l'ime apha eto bê ugbo-mini ono alwaje; vulata mkpôla-ododo; mē mkpôla-ochaa; mē eze-enyi; mē adaka; mē enwe.

²³O bûru eze, bu Sólomonu bê kakota enweru èku; bûru iya kakota enweru mmamiphe l'iphe, bu ndu eze ndu mgboko l'ophu. ²⁴Eliphe l'ophu nodu abyajé l'iphe Sólomonu g'ephe anuma opfu mmamiphe, Chileke nñru iya. ²⁵Aphagapha abujeru: onye -byatashia; l'o gude iphe bya anu iya; mbu iphe, e meru le mkpôla-ochaa; mē ophu e meru le mkpôla-ododo; mē uwe mgbalanu; mē ngwogu; mē manu, eshi kwéekweekwee; mē inya; mékpoò inya-mulu. Iphe, aanuje iya bê apajé eka apaa.

²⁶Sólomonu bya akûberu onwiya ugbo-inya; mē ndu agba l'inya. O nweru unu ugbo-inya eto l'ükporo iri; bya enweru ndu agba l'inya, du ükporo unu l'unu iri. O nweru ndu ophu yebe eze doberu le mkpukpu, eedobeje ugbo-inya; dobe ndu ophuu le Jierúsalemu swibe onwiya. ²⁷Eze bê meru; mkpôla-ochaa kûru g'aja le Jierúsalemu; bya emee g'oshi sida dzuru èkameka g'oshi sîkamo, tukoru alî ɔkpa úbvú, no l'uzo enya-nwu-ariba sweta-a. ²⁸O l'alî Ijiputu yele alî Kuwe bê e shi anmatajeru Sólomonu inya. O buru ndu agbaru eze ngho shi anmatajeru iya inya obu. ²⁹Iphe, ɔphe shi egudeje azu ugbo-inya le Ijiputu bu unu shékelu mkpôla-ochaa le shékelu mkpôla-ochaa iri; bya egudeje ükporo shékelu mkpôla-ochaa ɛsaa l'iri nmata inya. Ndu ono, agbaru eze ngho ono;

shikwapho evujejeru ndu eze ndu Hetu; mē ndu eze ndu Arámu iphe, shi l'alí nkephe.

Sólomónu alushi igwe nwanyi

11 ¹Noo ya; Sólomónu bya eyee igwerigwe ụnwanyi ndu ọhozo obu. O je alushia ụnwanyi, shi Mówabu; mē Amónu; mē Edómu; mē Sayídonu; waa Hetu; yekóberu nwada Fero pho, ooluhawaa pho. ²Ndu ono shikóta l'oha ono, Chipfu nmarụ ụnwu Ízurélu ọkwa iya sụ: "Unu l'ephe te kegbakwaru nwanyi; noo kèle ephe e-mekwa g'unu kpóru obu unu yeru agwa phé." Ole Sólomónu gbé yeshia phé obu ike. ³Unyomu iya bẹ dụ unu ụnwanyi l'ụnwanyi ükporo mgbo iri l'ise. Ephe tükoru búkotaru ada-eze ada-eze. O bya enweru ụnwanyi, ndu ọphu abụ-zidu unyomu iya, dụ ụnwanyi ükporo mgbo iri l'ise. Unyomu iya ono mee; obu iya lüfu l'eka Chipfu nō. ⁴O búru gẹ Sólomónu kahúwaru bẹ unyomu iya meru ọ kpóru obu ye l'agwa; ọphu obu iya l'ophu adụedu l'eka Chipfu, bụ Chileke iya nō; egube ono, obu nna iya, bụ Dévidi shi dụ iya ono. ⁵Sólomónu bya etsoaha Ashítoretu, bụ agwa ndu Sayídonu; mē Molekü, bụ ejø agwa ndu Amónu. ⁶Oo ya bụ; Sólomónu mee ejø-ememe l'enya Chipfu; ọphu o to gudeedu obu iya g'o ha tsoo Chipfu; egube nna iya, bụ Dévidi tsorū iya.

⁷L'úbvú ụzo enyawu-awawa Jierúsalem̄u bẹ Sólomónu kpuru eka aagwajé agwa Kemoshi, bụ ejø agwa ndu Mówabu; mē Molekü, bụ ejø agwa ndu Amónu. ⁸Nokwapho g'o kpúshiru unyomu iya ono, shigbaa ọhozo ono eka ephe anoduje akpó ụnwù-isénsu ọku; agwa agwa phé.

⁹Chipfu bya edoberu Sólomónu éhu-eghu; noo kèle obu iya lüfuwaru l'eka yébe Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurélu nō; mbụ onye ono, byapfutacharu iya mgbo labó ono. ¹⁰Chipfu tükawaru Sólomónu ekemu; sụ iya g'o to tsokwa agwa. Obenu l'o jíkaru edobe iphe ono, Chipfu türü iya ekemu iya ono. ¹¹Oo ya bụ; Chipfu sụ Sólomónu: "Eshi ọphu i meru iphe, dụ egube-a; mbụ ọphu i ti dobeduru ọgbandzu mu; waa iphe, mu törü ọkpa iya; mbụ iphe ono, mu türü ngu ekemu iya-a; bẹ mu a-nafụ ngu alí-eze ono; woru iya ye onye-ozi ngu l'eka. ¹²Ole mu e-gude kẹ nna ngu, bụ Dévidi; haa ya anafụ nta-a, i nō ndzú-a. Mu a-nafụ ngu iya l'enya kẹ nwa ngu nwoke. ¹³Ole-a; mu ta anafụ-gbudu iya alí-eze ono g'o ha. Mu e-gude k'onye-ozi mu, bụ Dévidi; mē kẹ Jierúsalem̄u, bụ eka mu hotaru ono; woru ipfu lanụ nụ nwa ngu nwoke."

Ndu ọhogu Sólomónu

¹⁴Tobudu iya bụ; Chipfu bya emee gẹ Hadadu, bụ onye Edómu búru onye a-nodu etso Sólomónu opfu. O bụ onye shi l'eri ndu eze ndu Edómu. ¹⁵O búru teke Dévidi yẹe ndu Edómu lwijeru ọgu; bẹ Jiowabu, bụ onye-ishì ndu ojogu jeru eli odzu ndu e gbushiru l'ogu ono; o jerwua je atụko unwoke Edómu ono gbushia. ¹⁶Jiowabu yẹe ndu Ízurélu nōo ọnwa ishii

l'eka ono; jasụ ẹphe gbushikọta unwoke ndu Edomu g'ephe ha. ¹⁷Ole Hadadu tsoru ndu Edomu, shi ejeru nna iya ozi gbalaa lashia alị ndu Ijiputu. Teke ono bẹ ọ bụkwadu nwatanshii. ¹⁸Ephe shi lẹ Midiyau gbeșhi; bya alufuta lẹ Paranu. Ephe shi lẹ Paranu chiṭa unwoke; ẹphe l'ephe swiru jeshia Ijiputu; ẹphe bya ejepfu Fero, bụ iya bụ eze ndu Ijiputu. Ọ nụ Hadadu ụlo; nụ iya ali; bya anụ iya nri.

¹⁹Hadadu bya atuba Fero l'enya shii; k'ophu bụ lẹ Fero keru iya nwune nyee ya g'o lürü; mbụ nwune eze-nwanyị ono, bụ Tahupenesu. ²⁰Nwune Tahupenesu ono bya anwütaru iya nwa nwoke, ẹpha iya bụ Genubatu. Tahupenesu, bụ eze-nwanyị hee nwata ono hetsee l'ibe-eze. Genubatu yee ụnwu Fero tuko buru vuta.

²¹Hadadu bya anodu lẹ Ijiputu nüma lẹ Dévidi nwụhuwaru lapfushia nna iya phe; teme lẹ Jiowabu, bụ onye-ishi ndu ojogu bẹ nwụhuwaru nụ; o sụ Fero: "Haa gẹ mu tugbua lashia alị mu."

²²Fero sụ iya: "?Bụ gunu bẹ ụko iya duru ngu l'eka mu nọ; meru g'o gu-de ị nođu acho g'i lashia alị unu?"

Hadadu sụ iya: "Haa mu rọ gẹ mu lashia."

²³Chileke bya akpalia onye ọzo, ẹpha iya bụ Rezonu nwa Eliyada; ọ bụru onye tsoaharu Sólomonu opfu. Rezonu bẹ gbafüguru l'ibe nnajuphu iya, bụ Hadadeza, bụ eze ndu Zoba. ²⁴Lẹ gẹ Dévidi gbushichaaru ndu ojogu ndu Zoba; bẹ Rezonu chitaru ndu nemadzụ swikaa onwiya; woru onwiya mee onye-ishi phe; bya eme phe g'ephe kwefuje ike. Ephe tugbua jeshia Damasukosu. Ephe je eburu l'eka ono bụru ndu-ishi. ²⁵Rezonu bẹ tsokotaerupho ndu Ízurelu opfu jeye gẹ Sólomonu nọ-beru; yekobewaro emekpa ẹhu, Hadadu shi emekpa phe. Rezonu ọbu bụru eze ndu Arámu; bya emekpa ndu Ízurelu ẹhu.

Jierobowamu ekwefuru Sólomonu ike

²⁶Jierobowamu nwa Nebatu bya awatakwaphe ekwefuru Sólomonu ike. O shi bụru onye lanụ l'ime ndu-ozi Sólomonu. Ọ bụ onye ipfu Ifuremu; ẹka o shi bụru mkpukpu Zereda. Ne iya bẹ bụ nwanyị, ji iya anoeđu, ẹpha iya bụ Zeruwa. ²⁷Waa g'o shi kwefuru Sólomonu ike ọbu baa: Sólomonu bẹ kpuru agbarike ighbulọ, e gude kpụ-pheta mkpukpu Dévidi, bụ nna iya mgburugburu; bya akpụ-chishia ẹka gbaru oru l'igbulọ ono. ²⁸Jierobowamu bụkwanuru nwoke dù ike. Tobiudu iya bụ; Sólomonu bya ahụma lẹ nwokoröbya ono bẹ bụ onye ejeshi ozi ike; o mee ya onye-ishi ndu ọgbo ozi ọnu-ulo Jióséfu l'ophu.

²⁹O -rwua teke ono; Jierobowamu shi lẹ Jierúsalemu jeshia iphe; Ahayijia, bụ onye mpfuchiru Chileke, shi mkpukpu Shilo hụma iya lẹ gbororo. Ahayijia yero uwe ọphúú. Ọ bụru ẹphenebo ono nọ nwęka phe lẹ mgbegu ono. ³⁰Ọ ya bụ; Ahayijia ye ẹka l'uwe ọphúú ono, o yero ono; zijaha uzi iri l'ebó; ³¹bya asụ Jierobowamu: "Hata mpekalala uwe-a iri,

ophu ii-nworu. Noo kèle Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurèlu sùru-a: ‘Mu abyawaa a-nafụ alị-eze ono l'eka Sólomonu; nụ ngu ipfu iri. ³²Ole mu e-gude k'onye-ozi mu, bụ Dévidi; mẹ kẹ Jierúsalemu, bụ mkpukpu, mu hotaru l'ipfu ndu Ízurèlu l'ophu; haaru iya ipfu lanu kpoloko. ³³Iphe, mu e-gude mee ya nno bẹ bụ l'ephe haru mbedu; baaharụ Ashitoretu, bụ agwa ndu Sayidonu ejá; mẹ Kemoshi, bụ agwa ndu Mówabu; waa Moléku, bụ agwa ndu Amónu. Ophu o to tsoduru ụzo mu; meje iphe, pfuru nhamunha l'enya mu; mee iphe, mu toru ọkpa iya; mẹ omelalị mu; egube ono, nna iya, bụ Dévidi tsoru iya.

³⁴“‘Ole-a; mu taa nafụ-gbukwa iya alị-eze ono l'ophu l'eka. Mu e-gude k'onye-ozi mu, bụ Dévidi, bụ onye mu hotaru; bya abụru onye doberu iphe, ekemu mu pfuru; mẹ iphe, mu toru ọkpa iya; haa ya g'o bụru onye-ishi jeye g'oo-no-beru. ³⁵Qo l'eka nwa iya nwoke bẹ mu a-nafụ alị-eze ono; woru ipfu iri l'ime iya nụ ngu. ³⁶Nwa iya bẹ mu a-nụ ipfu lanu; k'ophu onye-ozi mu, bụ Dévidi e-nweru onye a-bụru ishi lẹ Jierúsalemu, bụ mkpukpu, mu hotaru dobe g'o bụru eka ẹpha mu a-nodu ere ire. ³⁷Gụbedua l'onwongu bẹ mu e-me g'i bụru ishi l'eka ono, oogu ngu g'i bụru ishi ono; mbụ l'i-bụru ishi lẹ Ízurèlu. ³⁸Qo ya bụ; o -bụru l'i ngaberu mu nchị l'iphemiphe, mu türü ngu ekemu iya; etso ụzo nkemu; bya eme iphe, pfuru nhamunha l'enya mu; mbụ etso iphe, mu toru ọkpa iya; mẹ ekemu mu; egube onye-ozi mu, bụ Dévidi tsoru iya; bẹ mu e-swiru ngu eswiru; mee g'alị-eze ngu noduwaro jasuru gẹ kẹ Dévidi. Mu eworu Ízurèlu nükota ngu. ³⁹Mu e-gude k'iphe ono, meru nụ ono hụa ụnwu Dévidi ahụhù. Ole ahụhù ono bẹ taa bùduru jasuru aşuru.’’

⁴⁰Tobudu iya bụ; Sólomonu chòkashiahaa ụzo ya e-shi gbua Jierobowamu. Jierobowamu gbalaa lashia Ijiputu; lapfushia Shishaku, bụ eze ndu Ijiputu. O noduwaro lẹ Ijiputu jasuru Sólomonu nwụihu.

Anwụhu Sólomonu (2Iphe 9:29-31)

⁴¹Iphe ozo, Sólomonu megbaberu; mẹ kẹ mmamiphe iya; bẹ e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, Sólomonu meru. ⁴²Sólomonu bẹ no lẹ Jierúsalemu bụru eze ndu Ízurèlu ụkporo apha labo. ⁴³Tobudu iya bụ; o nwụhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya lẹ mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Nwa iya nwoke, bụ Rehobowamu bụru eze nochia enya iya.

Ndu Ízurèlu ekwefuru Rehobowamu ike (2Iphe 10:1-19)

12 ¹Tobudu iya bụ; Rehobowamu tüğbua jeshia Shékemu; kèle ndu Ízurèlu l'ophu wụwaru jeshia l'eka ono g'ephe mee ya eze. ²Teke ono bẹ Jierobowamu nwa Nebatu nökwdadu lẹ Ijiputu, bụ eka ono, o gba-ru laa teke ọgbaru eze, bụ Sólomonu ọso. O nüma kẹ Rehobowamu ono;

o shi lę Ijiputu lwatashia. ³Oo ya bụ; e zia g'e je ekua ya; yele ndu Ízuręlu g'ephe ha bya awụ-pfu Rehobówamu je asụ iya: ⁴"Nna ngu boru anyi ivu, anyi ेrwa. O -bürü l'i-me g'ozi aphụ ono, nna ngu shi kpabę anyi ono; mę ivu ono, o boru anyi ono ka alwa ali; bę anyi a-nodukwa-a ejeru ngu ozi."

⁵Rehobówamu sụ phę: "Unu lashia je anoọ ujiku ęto; g'unu alwaphutawaro azú." Oo ya bụ; ephe wükashihu.

⁶Tobudu iya bụ; eze, bụ Rehobówamu jeshia akpata ishi l'eka ndu bụ ogeranya ono, shi ejeru nna iya, bụ Sólomónu ozi teke ọ nọ ndzụ ono. O jịa phę sụ: "?Denu g'unu sụru gę mu yeeru ndu-a ọnụ?"

⁷Ephe sụ iya: "O -bürü l'i-me ozi ndu-a ntanụ-a; mbụ wụarу phę ępho l'alị; bya epfuaru phę opfu ọma; bę ęphe a-bükwaru ndu-ozi ngu jasuru asuru."

⁸Obenu lę Rehobówamu jikaru idzu ono, ndu bụ ogeranya chitatu iya ono. O jepfushia ụnwokorobya, bụ ndu yee ya tukoru bürü ogbo; teme ęphe nodu ejeru iya ozi; gę ya kpata phę ishi. ⁹O jịa phę sụ: "?Denu g'unubędua sụru gę mu yeeru phę ọnụ? ?Bụ gunu bę anyi e-pfurу ndu-a, sụru gę mu mee g'ivu, nna mu boru phę ka alwa ali-a?"

¹⁰Unwokorobya ono, bụ ụnwu ogbo iya ono sụ iya: "Iphe, ii-pfurу ndu ono, sụru ngu lę nna ngu boru phę ivu, anyi ेrwa ono; l'oo g'i mee ya g'o ka alwa ali ono bụ l-e-a: mkpushi-eka-nwotsutso ngu bę ka upfu nna ngu igbi. ¹¹L'eshi ophu nna ngu boru phę ivu, anyi ेrwa bę ii-me g'o kaba anyi ेrwa. Eshi ophu ọ bụ ęchachi bę nna ngu shi echije phę bę ii-gbaahaa phę akpi."

¹²Oo ya bụ; o -rwuepho lę mbóku k'ęto ono; Jierobowamu yele ndu Ízuręlu l'ophu byapfuta eze, bụ Rehobówamu ozo; egube ono, o pfuru phę g'ephe bya lę mbóku k'ęto ono. ¹³Eze jika idzu pho, ndu bụ ogeranya chikoshiru iya pho; yeeru ndu ono ọnụ ęhuka ęhuka. ¹⁴O je etsoru idzu ono, ụnwokorobya chikoshiru iya ono sụ phę: "Nna mu boru unu ivu, anyi ेrwa; ole mbędua e-me g'o kaba anyi ेrwa. Nna mu bụ ęchachi bę o shi echije unu; ole mbędua bę a-gbaahaa unu akpi." ¹⁵Oo ya bụ; ophu eze angadüru ndu Ízuręlu ono nchi; noo kele ọ Chipfu bę meru g'o dụ nno; k'ophu iphe ono, Chipfu shije l'ọnụ Ahayijia kę mkpukpu Shilo pfuaru Jie-robowamu nwa Nebatu ono a-vükota.

¹⁶Ndu Ízuręlu ono l'ophu bya ahümaephо l'eze ta angadüru phę nchi; ęphe sụ iya:

"?Bụ gunu bę anyi lę
Dévidi jigba?

Ọ tọ dükwa okiphe,
anyi nweru l'ehu nwa Jiesi.
Unubę Ízuręlu;
g'onyenonu lashia
unuphu ibe iya-o!"

Gẹ Dévidi letawaro ọnụ-ulo
nkiya enya!"

Ọ ya bụ; ndu Ízurelu wukashihu lashia unuphu ibe phɛ. ¹⁷O bùwaruro ndu Ízurelu ophu bu lè mkpukpu lè mkpukpu, dù l'alị Jiuda bẹ Rehobó-wamu bụ eze phɛ.

¹⁸Tobudu iya bụ; eze, bụ Rehobówamu zia Adoniram, bụ onye-ishii ọgbo ozi; g'o jepfu ndu Ízurelu. O -rwua; ɛphe tuko g'ephe ha gude mkpuma tugbua ya. Eze, bụ Rehobówamu mekebe egwegwa nyita ugbo-inya iya gbalaa; ọ buru iya ala Jierúsalemu. ¹⁹E shi teke ono; ndu Ízurelu wata ekwefuru ọnụ-ulo Dévidi ike byasụ ntanụ-a.

²⁰Noo ya; ndu Ízurelu l'ophu nüma lè Jierobowamu bẹ lwawaru nü; ɛphe zia g'e je ekua ya. Ọ bya lè ndzukọ phɛ; ɛphe mee ya eze ndu Ízurelu l'ophu. Ophu ọ dqedu ndu ọzo, ɛphe l'ọnulo kẹ Dévidi tugbaru; gbahaa ipfu Jiuda kpoloko.

Ozi, Shemaya ezi Rehobówamu
(2Iphe 11:1-4)

²¹Rehobówamu larwuephə Jierúsalemu; ọ chikobe iphe, bụ ndu ojogu ndu Jiuda; mè ndu ipfu Benjiaminu; ụkporo ụnu unwoke ugbo ụkporo l'iri l'ebø, bụ ndu a hotaru ahota; g'ephe je etsoo ndu Ízurelu ọgu; k'ophu ɛphe a-nataphu alị-eze ono azu woru nü Rehobówamu, bụ nwa Sólomonu.

²²Obenu lè Chileke byaru epfuru yeru Shemaya, bụ onye kẹ Chileke; sụ: ²³"Je akarū Rehobówamu nwa Sólomonu; mbụ eze ndu Jiuda; l'i karu ndu Jiuda; mè ndu Benjiaminu l'ophu; mewaroya ndu ophuu g'ephe ha ²⁴lè Chipfu suru-a: 'Unu te ejekwa etso ụnwunna unu, bụ ndu Ízurelu ọgu. G'onyenonu lashikwaa ibe iya; noo kele ọ mu bẹ iphe ono shi l'eka.' " Ọ ya bụ; ɛphe nüma iphe, Chipfu pfuru; laphu azu egube ono, Chipfu pfuru ono.

**Nwa eswi labo, e gude
mkpola-ododo kpụa**

²⁵Tobudu iya bụ; Jierobowamu bya akpua mkpukpu Shékemu l'alị úbvú úbvú Ifuremu kpüşhia ya ike; buru l'eka ono. Ọ buru l'eka ono bẹ o shi je akpua mkpukpu Peniyelu.

²⁶Jierobowamu bya epfua l'ime obu iya sụ: "Alị-eze-a bẹ e-mechakwaa laphu ọnụ-ulo Dévidi azu l'eka. ²⁷O -buru lè ndu-a ejeje egwe ngweja l'eze-ulo Chipfu; lè Jierúsalemu bẹ obu phɛ a-laphukwa azu l'eka nnajiu-phɛ nɔ; mbụ Rehobówamu, bụ eze ndu Jiuda. ɛphe eworu mu gbua; lapfushia Rehobówamu, bụ eze ndu Jiuda."

²⁸Ọ ya bụ; eze bya ejecha akpata ishi; o gude mkpola-ododo kpụa ụnwu-eswi labo; bya asụ phɛ: "Eje Jierúsalemu bẹ dñunukaru unu enya. Unubę ndu Ízurelu; unu waa Chileke unu baa; mbụ onye dufutaru unu

l'alị Ijiputu!" ²⁹O woru nanụ dobe lẹ mkpukpu Bętelu; dobe nanụ ophuu lẹ mkpukpu Danu. ³⁰Iphe ono bęru iphe-eji; noo kęle ęphe baaharụ ụnwụ-eswi ono eja; je akpaa l'ophu nọ lę Danu.

³¹Jierobowamu kpüşikwapho ụlo-agwa l'eka aagwaję iphe; bya eshi l'ime ndu Izurelu ono l'ophu hęta ndu abụdu ndu Lívayi ęphe nödụ anoduje egwe eja l'eka ono. ³²O bya edobe obo-iphe l'önwa ęsato lę mboku, o dụ l'abalị iri l'ise, bükwapho ęgube obo-iphe ophu aaboje l'alị Jiuda. Teme o nödụ egwejewaro ngweja l'oru-ngweja. Nokwapho g'o meru iya lę Bętelu bę ono; mbụ o wata agwa ụnwụ-eswi ono, o kpüşiru ono. O bya edobekwapho ndu a-nödụje egwe ngweja lę Bętelu l'eka ono, aagwaję iphe ono. ³³O -rwuępho g'önwa ęsato dụ l'abalị iri l'ise, bę iya bę mboku ono, o hoftataru l'obu iya doberu ndu Izurelu g'ęphe boje obo-iphe ono; o bya eje l'oru-ngweja ono, o kpüru lę mkpukpu Bętelu ono; je anodụ iya kpoo ụnwụ-isensu oku.

Onye kę Chileke, shi l'alị Jiuda

13 ¹Noo ya; o bęerupho gę Jierobowamu pfuru l'iphu oru-ngweja ono akpoo ụnwụ-isensu oku ono bę onye kę Chileke shi l'alị Jiuda gude opfu, shi Chipfu l'önü byarwuta Bętelu. ²Onye ono raa opfu ono, Chipfu pfuru ono arara kpua oru-ngweja ono sụ: "Gübe oru-ngweja-a! Chipfu ęsürü-a: 'Ee-mechaa nwụa nwa nwoke l'önülo Dévidi. Ephä iya a-bęru Jiosáya. Nwata ono bę e-gude ndu-uke ono, egweje eja l'eli ęka ono, aagwaję iphe ono gwee eja; mbụ ndu ono, anoduje ngu l'eli akpoo ụnwụ-isensu oku ono. Okpu nemadzụ bę aakpoo oku l'eli ngu!' " ³Onye kę Chileke ono bya emee iphe-ohubama sụ: "Owaa bę iphe-ohubama, Chipfu pfuru opfu iya sụ: 'Oru-ngweja-a bę a-dakpoşihiu; ntụ, dụ iya nụ awuşihiu!'"

⁴Eze, bę Jierobowamu nümaephō iphe ono, onye kę Chileke ara ekpu oru-ngweja ono, nọ lę mkpukpu Bętelu ono; o gbe l'oru-ngweja ono machia ęka sụ: "Unu gude iya!" Ęka ono, o mabęru iya ono nwụa ya lwa; kpohu iya nkụ k'ophu bę l'o tọ duedu ike sephu iya azụ. ⁵Oru-ngweja ono dakpoşihiu; ntụ iya wuşihiu, bę iya bę iphe-ohubama ono, onye kę Chileke pfuhawaru lę Chipfu ęsürü l'oo-me ono.

⁶Eze sụ onye kę Chileke ono: "Rwọnna Chipfu, bę Chileke ngu; mbụ pfunuru nụ iya l'iswi ęhu mu; k'ophu ęka mu a-dụ g'o shi dụ." Onye kę Chileke ono bya arwo Chipfu; o mee; ęka eze dụ g'o shihawaa dụ lę mbụ.

⁷Eze sụ onye kę Chileke ono: "Tsoru mu g'anyi je l'unuphu g'iiria nri; ge mu anyakokwa ngu pho iphe."

⁸Onye kę Chileke ono sụ eze: "O betakporu i jee e-ke iphe, dụ l'ulo ngu ębo; nụ mu uzi lanụ; bę mu tee tsodu ngu abahụ. Teme ophu mu ta abyadụ e-ri nri; ọzoo ngu-a mini l'ęka-a. ⁹Noo kęle Chipfu nmarụ mu ọkwa

iya anmanma sụ: ‘Be rikwa nri; ophu i ngukwa mini; g’o tọ bükwaru ụzo, i shiru bya bẹ ii-shi laa.’”¹⁰ Qo ya bụ; o tsoru ụzo ọzo; ophu o bqedu ụzo ophu o shiru g’oobyá Bételu bẹ o shiru lashia.

Onye mpfuchiru Chileke, shi Bételu

¹¹ O nweru nwokeogerena, bụ onye mpfuchiru Chileke, bu le Bételu. Unwu nwoke ono je edokotaru iya iphemiphe, onye kẹ Chileke pho byaru emee lẹ Bételu mbóku ono. Opfu, o pfukotaru eze bẹ ephe pfukotaru nna phe ono. ¹² Nna phē jia phē sụ: “?Bụ ụzo ole bẹ o shiru?” Qo ya bụ; unwegirima iya ono bya egoshi iya ụzo ophu onye kẹ Chileke ono, shi Jiuda ono shiru. ¹³ Q sụ unwegirima iya ono: “Ngwa; unu doziaru mu nkapfū-igara!” Qo ya bụ; ephe doziaru iya nkapfū-igara ono; o nyikota iya; ¹⁴ gbagbua chipyabe onye kẹ Chileke ono. O je ahumá iya l’eka ọ nō anoo l’upfu achị. O jia ya sụ: “?Bụ gubedua bụ onye kẹ Chileke ono, shi Jiuda?”

O sụ iya: “Ee; ọ mbédúa.”

¹⁵ Q sụ iya: “Tsoru mu g’anyi je l’unuphu g’ii-ria nri.”

¹⁶ Onye kẹ Chileke ono sụ iya: “Mu tee tsokwaru ngu alaphu azu; ophu mu etsokwaru ngu abahụ ibe ngu; ophu mu erikwa nri; ophu mu angukwa mini l’eka-a. ¹⁷ Noo kẹle Chipfu túru mu ekemu sụ gẹ mu te erikwa nri; ophu mu angukwa mini l’eka-a; teme g’o tọ bükwaru ụzo ophu mu shiru bya bẹ mu e-shi laa.”

¹⁸ Q sụ iya: “Mbédúa l’onwomu bükwapho onye mpfuchiru g’i bụ. Ojozi, shi l’eka Chipfu bẹ pfuru yeru mu sụ gẹ mu bya eduphuta ngu azu g’anyi je ibe mu; g’i ria nri; ngua mini.” Obenu l’oqo ụka bẹ o dzuru iya egube ono. ¹⁹ Qo ya bụ; onye kẹ Chileke ono tsoru iya; ephe je eria; ngua l’ibe iya.

Oduma adzú-gbu onye kẹ Chileke, shi Jiuda

²⁰ Noo ya; ephe gudekwadua nri l’eka eri; Chipfu pfuru yeru onye mpfuchiru, ophu ka aburuogerena ono, dumphutaru iya azu pho. ²¹ Q raswerehu sụ onye kẹ Chileke ono, shi Jiuda ono: “Chipfu súru-a: ‘Leshi-nu i ti meduru iphe, Chipfu pfuru ngu; ophu i ti dobeđuru ekemu ono, Chipfu, bụ Chileke ngu túru ngu ono; ²² i lwaphuta azu; bya eria nri; ngua mini l’eka ono, o súru ngu g’i ti rikwa nri; ophu i ngukwa mini ono; bẹ e tee likwa odzu ngu l’ilu nna ngu phē!’”

²³ Onye kẹ Chileke ono richaephō nri; ngua mini; onye mpfuchiru ono, dumphutaru iya azu ono je edoziaru iya nkapfū-igara iya. ²⁴ Q lashia; yẹe oduma dzuda l’uzo. Oduma ono dzú-gbua ya; paru odzu iya tögbo lẹ gbororo; nkapfū-igara iya; mè oduma ono pfuru iya lẹ mgboru. ²⁵ Ndu nemadzú ghatashia; bya ahumá odzu iya g’o dabiyiru l’uzo; waa oduma, pfuru iya lẹ mgboru; ephe bahu lẹ mkpukpu, nwokeogerena, bụ onye mpfuchiru pho bu; je edoo ya.

²⁶Teke onye mpfuchiru ono, bụ iya dubataru iya l'ibe iya ono nümaru iphe, meru nü; ọ sụ: “O kwa onye kę Chileke ono, te emeduru iphe, Chipu pfuru ono. Chipfu wowaru iya nü oduma; ọ dzua ya; dzu-gbua; ẹgube ono, Chipfu pfuru iya ya ono.”

²⁷O sụ ụnwiegirima iya: “Unu doziaru mu nkapfụ-igara.” Ẹphe bya edozia ya. ²⁸O je je ahụma odzu ono g'o dabyiru l'uzo. Nkapfụ-igara; waa oduma pfuru iya lę mgboru. Ophu oduma ono ta atadụru odzu iya ono; ọphu ọ dzu-gbuduru nkapfụ-igara ono. ²⁹Tobudu iya bụ; onye mpfuchiru ono pata odzu onye kę Chileke ono tukobe l'eli nkapfụ-igara; vulaa mkpukpu iya; je araa ékwa iya; woru iya lia. ³⁰O bụru l'ilu nkiya bę o liru iya. Ẹphe raa ékwa iya sụ: “Oowa-e; nwune mu-e!”

³¹O lichaę ya pho; ọ sụ ụnwiegirima iya: “Mu -nwuhuepho; unu lia odzu mu l'ilu ono, e liru onye kę Chileke ono; unu chiru ọkpu mu dokube ọkpu nkiya. ³²Noo kélé ozi ono, Chipfu ziru iya; ọ bya araru kpua ọru-ngweja ono, dụ lę mkpukpu Betelu ono; mę ụlo-agwa ono, dğbaa l'eka aagwaje iphe lę mkpukpu, dükota l'alị Samériya ono bę a-vükotakwa.”

³³Iphe ono mechakpo; ọphu Jierobowamu ta aghaduru umere; haa eme ejio-iphe, oome. Iphe, o mechiaru bụ l'o gbę bya ahọtagbaa ndu a-nodu egwe ejia l'eka aagwaje iphe ono. Iphe, bụ onye ọ dụ g'o bụru uke gweje ngweja l'eka ono, aagwaje iphe ono bę ọqonabataje; doo ya nsọ; mee ya onye egweje ngweja l'eka aagwaje iphe ono. ³⁴Iphe ono bya aburu iphe-eji, dụ l'onulo Jierobowamu. O buru iya kpatarụ iphe, e meru ẹphe chịhu lę mboko; woru phę mee ẹphe buru mkpurupyata.

Ozi, Chipfu ziru Ahayijia g'o zia Jierobowamu

14 ¹Lę teke ono bę iphe-ememe guderu Abáyijia, bụ nwa Jierobowamu. ²Jierobowamu sụ nyee ya: “Gbeshi; mee onwongu g'i gbaa iche; g'o tọ dụ onye a-hụbe ngu ama l'i bụ nyee mịbe Jierobowamu. Tugbua jeshia mkpukpu Shilo. Ij-hụma onye mpfuchiru Chileke, bụ Ahayijia l'eka ono; mbụ onye ono, sürü lę mu a-buru eze ndu Ízurelu ono. ³Guderu iya ishi buredi iri; waa akara; mę ite manụ-enwu; g'o karu ngu iphe, e-mechaa nwụa l'ehu nwata-a.” ⁴Nyee Jierobowamu bya emee ya nno; bya agbeshi tugbua; ọ buru iya ejie mkpukpu Shilo l'ibe Ahayijia.

Ahayijia bę ta aphụ-rweedu aphụ-rwe; kélé nka lawarụ iya l'enya. ⁵Ole Chipfu bę pfuhawaru Ahayijia sụ: “Nyee Jierobowamu bę abyakwa ngu akpata ishi ẹhu nwa iya, iphe eme. Ọ buru iphe, ii-pfuru iya bụ ẹgube-a; waa ẹgube-a. Noo kélé teke ọ byarwutaru; bę oo-meahaa g'o bụ onye ọzo dụ iche.”

⁶No iya; Ahayijia bya anumaeopho igiji ọkpa iya g'ooje abya l'ọnụ ụlo; ọ sụ: “Bata-o; nyee Jierobowamu! ?Bụ gụnu meru g'o gude i nodu eme g'a sụ l'i bụ onye ọzo? E zikwaru mu ozi, dụ ejị gę mu zia ngu. ⁷Lashia; je ezia Jierobowamu sụ iya lę Chipfu, bụ Chileke kę Ízurelu sürü-a: ‘Mu

kutseru ngu l'echilabø ndu Ízurølu; mee ngu; i børu onye-ishì ndibe mu, bø Ízurølu. ⁸Mu bukafø ali-eze ono l'onulo kë Dévidi woru iya nü ngu; ophu i ti dudu gø nwozi mu, bø Dévidi, bø onye ono, mekøtaru ekemu mu; bya egude obu iya g'o ha tsoo mu; bya abuerupho iphe, pfuru nhamunha kpækpu bø o shi emeje l'iphu mu. ⁹Ejo-iphe, i meru bø kakøta kë ndu ophu vu ngu ụzo. I meshiru onwongu agwa; gude igwe kpùshia ụnwu ntékpe; shi nno kpatsua mu ęhu-eghu; teme i wowaru mu dochø edocha l'azø ngu.

¹⁰“Sù-a; iphe ono, i meru ono; bø e-mekwa gø mu wobata ejø-iphe l'ibe Jierobowamu. Iphe, bø nwa nwoke shi l'ibe iya; m'o bø ohu; m'o bø amadø le Ízurølu bø mu e-me g'ephe chihu. Oo g'eekpoje ntü-a bø gø mu e-kpofu ndibe Jierobowamu; jasü ibe iya l'ophu abvùkota. ¹¹Onye shi l'onulo Jierobowamu -nwùhu le mkpükpu bø bø nkøta a-ta anü iya; onye ophu nwùhuru l'azø egø bø udele bø a-vùka anü iya. Nokwa gø Chipfu pfuru bø ono.”

¹²“A bya le gùbedua; tøgbua lashia ibe ngu. I -bebeøphø tøa økpa le mkpükpu unu bø nwata ono a-nwùhu. ¹³Ndu Ízurølu l'ophu bø a-kwa èkwa nwata ono; woru iya lia. Oo ya kpoloko l'iphe, bø ụnwu Jierobowamu bø onye ee-li elili; noo kële oo ya kpoloko bø onye Chipfu, bø Chileke kë Ízurølu hùmaru iphe, dø ree l'ehu l'ibe Jierobowamu l'ophu.

¹⁴“Ozo bø l'oo Chipfu l'onwiya a-pfube onye a-børu eze ndu Ízurølu. O børu onye ono e-kpo ndibe Jierobowamu g'eekpoje ntü-a. Mbø; o bøukwaa iphe nta; e tee dobeèkwa iya edobe. ¹⁵Chipfu bø a-da ndu Ízurølu èka kë njø l'ehu; k'ophu ephe a-dø g'ekperema, enwunga enwunga le mini. Oo-pheshi phø epheshi l'alì ọma ono, o nñru nna phø ono; woru phø tøkashia nanü nanü l'azø ẹnyimu Yufurétisu. Noo kële ephe gudewaa itsø Ashera ono, ephe kpøbegbaaru ono kpatsu Chipfu ęhu-eghu. ¹⁶Oo-gude k'iphe-éji ono, Jierobowamu meru ono; mè k'iphe-éji ono, o meru ndu Ízurølu ye èka ono; mìa ndu Ízurølu ẹnya.”

¹⁷Tobudu iya bø; nyee Jierobowamu gbalihu; o buru iya ala Tìza. Atütü, ootu økpa l'onulo; nwata ono nwùhu. ¹⁸Ízurølu l'ophu lia ya; kwaa èkwa iya egube ono, Chipfu shi l'önü onye-ozi iya, bø Ahayijia, onye mpfuchiru Chileke pfuhawa iya ono.

Anwùhu Jierobowamu

¹⁹Iphe ọzo, nwùgbaberu nü teke Jierobowamu bø eze; mè ogu, o lwuru; mè g'o gude børu eze bø e dekøtaru l'ekwo-akø, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurølu meru. ²⁰Jierobowamu bø børu eze ụkporo apha l'apha labø. O nwùhu lapushia nna iya phø. Nadabu, bø nwa iya børu eze nochia ẹnya iya.

Teke Rehobówamu bø eze ndu Jiuda

²¹Rehobówamu; nwa Sólomonu børu eze le Jiuda. O nowaru ụkporo apha labø l'apha lanü; teke o bya abøru eze ọbu. Iphe, o noru l'aba-eze bø

apha iri l'esaal le Jierúsalemu, bu iya bu mkipukpu ono, Chipfu hoftataru l'ipfu Izurelu l'ophu g'o bürü eka əpha iya e-reje ire ono. Əpha ne iya bu Nama onye Amonu.

22 Ndu Jiuda bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu. Iphe-eji, əphe meru kpatsu Chipfu okophoo; kele əphe meru iphe-eji, ka əphu nna phə meru. 23 Əphe kputakwarupho eka aagwaje iphe doberu onwophe; dobegbaa mkipuma, du nsø; me itso Ashera l'ubvú; me le mkipula mkipula oshi, kputa-gbaaru kę gayii. 24 Lalı ono l'ophu be əphe nwekwarupho unwoke, agba ükpara l'ulo agwa phe. Urwuali ono, əhamoha shi arwụ ono; mbu əhamoha ono, Chipfu chifuru l'alı phə woru iya nü ndu Izurelu ono; be əphe arwukota g'o ha.

Ndu Ijiputu ezebata le Jierúsalemu (2Iphe 12:1-11)

25 O be l'apha, kwe Rehobówamu apha ise, ə wataru aburu eze; Shishaku, bu eze ndu Ijiputu byatashia ogu le Jierúsalemu. 26 O bya evukochaa eku, du l'ulo Chipfu; me eku, du l'ulo eze. O vutakota iphemiphe; mbu chitachaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono g'o ha, Sólomonu gude mkipola-ododo kpüşhia pho. 27 Töbüdu iya bu; eze, bu Rehobówamu bya egude onyirubvu kpü-phukota iphe ono azu; gude dochia enya iya ophuu; bya eworu iya ye l'eka ndu-ishi ndu eche onu eka eeshije abahü l'ibe eze nche; g'əphe leta iya enya. 28 O nodu abujeru teke eze eje l'ulo Chipfu; ndu nche ono aparu iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono. E -mecha; əphe ewophuta iya azu bya edobe l'ulo-nche.

Anwuhu Rehobówamu (2Iphe 12:15-16)

29 Iphe ozo, Rehobówamu megbaberu; me iphemiphe, o mekötäru be e dekötataru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. 30 Rehobówamu yee Jierobowamu ta alwụ-buhujeduru ogu alwụ-buhu. 31 Rehobówamu bya anwuhu lapfushia nna iya phə. E lia ya l'eka e liru nna iya phə le mkipukpu Dévidi. Əpha ne iya bu Nama onye Amonu. Abyíjiam, bu nwa iya nwoke bürü eze nochia enya iya.

Teke Abyíjiam bu eze ndu Jiuda (2Iphe 13:1—14:1)

15 1 O be l'apha, kwe Jierobowamu nwa Nebatu apha iri l'esato, ə wataru abu eze ndu Izurelu; Abyíjiam bahü l'aba-eze ndu Jiuda. 2 Iphe, ə noru l'aba-eze le Jierúsalemu bu apha eto. Əpha ne iya bu Maka nwada Abishalomu.

3 Abyíjiam be mekötataru iphe-eji, nna iya mehawaru. Obu iya l'ophu be ə to kpödürü ye l'eka Chipfu, bu Chileke iya no; əgube ono obu Dévidi, bu

nna iya oche shi dū pho. ⁴Ole ọ opfu ẹhu Dévidi bē Chipfu, bụ Chileke iya gude nụ iya nwa, a-nochia ἑnya iya lę Jierúsalem̄; bya emee gę Jie-rúsalem̄ pfuṣhia ike. ⁵Iphe, kparu iya nụ bụru lę Dévidi bē meru iphe, pfuṛu ọto l'enyā Chipfu. Ọ tō hajeduru eme iphe, Chipfu tūru iya ekemu iya jasú g'o nō-beru; a -gufuepho k'opfu ẹhu Uráya, bụ onye Hetu.

⁶Ogu gudeephō adapheru Rehobówamu yęc Jierobowamu jeye gę Abyí-jiam nō-beru.

⁷Iphe ọzo, Abyí-jiam megbabəru; mę iphemiphe, omekotaru bē e de-kotaru l'ekwo akō, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ⁸Qo ya bụ; Abyí-jiam nwụhu lapfushia nna iya phę. E lia ya lę mkpukpu Dévidi. Asa, bụ nwa iya nwoke bụru eze nochia ἑnya iya.

Teke Asa bụ eze ndu Jiuda
(*2Iphe 15:16—16:6*)

⁹L'apha, kwe Jierobowamu ükporo apha, e -shi teke o beberu bụru eze ndu Ízurelu bē Asa byaru abụru eze ndu Jiuda. ¹⁰Iphe, ọ noru l'aba-eze bụ ükporo apha labo l'apha lanu lę Jierúsalem̄. Ephə ne iya oche bụ Maka nwada Abishalom̄u.

¹¹Asa bē meru iphe, pfuṛu ọto l'enyā Chipfu; egube Dévidi, bụ nna iya meru. ¹²Q chishikotaru iphe, bụ unwoke, agba ükpara l'ulo agwa l'alị ono l'ophu; bya alwukota nshi, nna phę gwotaru dobe. ¹³Q nafucharu Maka, bụ ne iya oche ọkwa eze-nwanyi, ọ bụ; kèle o doberu ejø itso agwa Ashe-ra. Asa bē gbukwoshiru itso Ashera ono je akpoo ya oku lę nsüda nggele Kidirøn. ¹⁴A -gufukpooro lę Asa ta aphoshiduru eka ono, aagwaje iphe ono; obu iya g'o ha bē ọ kpokotaru ye l'eka Chipfu no jeye g'o nō-beru. ¹⁵O wotaru iphe, nna iya doberu nsø; mę iphe, yébedua doberu nsø bya edobe l'eze-ulø Chipfu; mbụ mkpola-ochaa; mę mkpola-ododo; mewaro ivu ọzo.

Asa etso Basha ogu
(*2Iphe 16:1-6*)

¹⁶Ogu gudeephō adaru Asa yęc Basha, bụ eze ndu Ízurelu teke ephe-nebo bụ ishi. ¹⁷Basha, bụ eze ndu Ízurelu bapfu ndu Jiuda ọgu; bya akpuaha mkpukpu Rama g'o shihu ike; g'ee-shi g'o tō dū onye e-shi lę ke Asa, bụ eze ndu Jiuda lufu; ozoo bahụ iya abahụ.

¹⁸Tobudu iya bụ; Asa wotakota mkpola-ochaa; mę mkpola-ododo, phoduru nụ l'eku, dū l'eze-ulø Chipfu; mę l'eku, dū l'ibe eze; woru ye ndu-ozı iya l'eka; bya ezia phę g'ephe je ibe Benu-Hadadu nwa Tabúrimonu; mbụ nwanwa Heziyonu, bụ eze ndu Arámu. Eka o bu bụ lę Damasukosu. G'ephe je ezia ya sụ: ¹⁹"Gę mu lę ngu tüğbanu bụru nanu; egube nna mu yele nna ngu shi tüğba ono. Owaa bụ mkpola-ochaa; mę mkpola-ododo, mu achie ngu. Jiko tüğbungaa je emebyia atüğba ono, unu lę Basha, bụ eze ndu Ízurelu tüğbaru ono; k'ophu ọo-paru mu haa."

²⁰O ya bụ; Benu-Hadadu kweta iphe ono, eze, bụ Asa pfuru ono. O yefu ndu-ishi ndu ojogu iya; ephe jeshia ọgu lẹ mkpükpu, dğbaa l'ali Ízurelu. Ephe lwuta mkpükpu Ijionu; mē mkpükpu Danu; mē mkpükpu Abelu-Betu-Maka; mē mkpükpu Kineretu l'ophu; mēkpoor ali ndu Nafutali l'ophu. ²¹Basha nūmaephō iphe, meru nū; ọ haa akpụ mkpükpu Rama g'o shihu ike; ọ bürü iya ala Tiza. ²²Tobudu iya bụ; eze, bụ Asa bya atuaru ndu Jiuda l'ophu ekemu; ophu ọ dudu onye ọ gufuru. O sụ g'ephe je evutakota mkpuma ono; yee oshi ono, Basha shi gude akpụ mkpükpu Rama g'o shihu ike ono. Ọ bürü iya bę eze, bụ Asa gude kpua mkpükpu Geba, dū l'ali Benjamin; o shihu ike; waa mkpükpu Mizupa.

Anwuhu Asa (2Iphe 16:11-14)

²³Iphe ozo, Asa megbaberu; mē ehuka ehuka, o mekotaru; waa iphemiphe, o meru; mēkpoor mkpukpu, ọ kpushiru bę e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. Ọ bürü g'o kahuwatu bürü ogerenya bę iphe-ememe meaharu iya l'okpa. ²⁴O ya bụ; Asa bya anwuhu lapfushia nna iya phę; e lia ya l'eka e liru nna iya phę lę mkpükpu Dévidi, bụ nna iya. Jiehoshafatu, bụ nwa iya nwoke bürü eze nochia enya iya.

Teke Nadabu bụ eze ndu Ízurelu

²⁵Nadabu, bụ nwa Jierobowamu bya aburu eze ndu Ízurelu l'apha, kwe Asa, bụ eze ndu Jiuda apha labo. Iphe, Nadabu noru l'aba-eze ndu Ízurelu bụ apha labo. ²⁶O mee ejio-ememe l'anya Chipfu; tsokota ụzo nna iya tsoru; mbu mee iphe-eji ono, ọ kpataru ndu Ízurelu ye eka ono.

²⁷Basha nwa Ahayijia k'onulo Isaka bya agbaarụ Nadabu ejio-idzu; woru iya gbua lę mkpükpu Gibetolu, dū l'ali Filisitayinu; lę teke ono, Nadabu yee ndu Ízurelu l'ophu kephetaru mkpükpu ono. ²⁸Ọ bürü l'apha, kwe Asa apha eto, ọ bụ eze ndu Jiuda bę Basha gburu Nadabu; bya aburu eze nochia enya iya.

²⁹Basha bebeerupho bürü eze; o gbushikota ndibe Jierobowamu g'ephe ha. Ophu ọ dudu onye ọ haru g'o nodu ndzụ l'ibe Jierobowamu. O tuko phę g'ephe ha gbushikota egube ono, Chipfu shi l'ọnụ onye-ozi iya, bụ Ahayijia kę Shilo pfua l'oo-dü ono. ³⁰Ọ bürü iphe, kparu iya nü bụ k'iphe-eji ono, Jierobowamu meru; mē ophu ọ kpataru ndu Ízurelu ye eka ono; mē k'ehu-eghu ono, ọ kpatsuru Chipfu, bụ Chileke Ízurelu.

Anwuhu Nadabu

³¹Iphe ozo, nwugbaberu nü teke Nadabu bụ eze; mē iphemiphe, o meru bę e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ³²Ọgu gudeephō adaru Asa yee Basha, bụ eze ndu Ízurelu teke ephenēbo bụ ishi.

Teke Basha bụ eze ndu Ízurelu

³³ O bụru l'apha, kwe Asa apha eto, o bụ eze ndu Jiuda; bẹ Basha nwa Ahayijia byaru abụru eze kẹ ndu Ízurelu lẹ mkpukpu Tiża. Iphe, o nōrū l'aba-eze ono bụ ụkporo apha l'apha eno. ³⁴ O mee ejio-ememe l'enya Chipfu; tsoephō ụzo kẹ Jierobowamu; mekota iphe-eji ono, o kpataru ndu Ízurelu mee ono.

16 ¹Tobudu iya bụ; Chipfu bya epfuaru Jiehu; nwa Hanani iphe laru lẹ k'ehu Basha sụ: ²"Eshi ophu mu kulitaru ngu l'ime urwuku; bya emee ngu g'i bụru onye edu ndibe mu, bụ ndu Ízurelu; i gbe ghaa ophu tsochiaru ụzo kẹ Jierobowamu; bya emewaa gẹ ndibe mu, bụ ndu Ízurelu mee iphe-eji; mbu g'ephe gude iphe-eji phẹ ono kpatsu mu əhu-eghu; ³bẹ mu e-me gẹ Basha; mẹ ndibe iya chiju. Mu e-me ndibe ngu egube ono, mu meru ndibe Jierobowamu; nwa Nebatu. ⁴Ndibe Basha phẹ onye ophu, nwụhuru lẹ mkpukpu bụ nkụta a-ta iya. Onye ophu, nwụhuru lẹ mgbegu abụru enu, ephe l'eli a-vuka anụ iya."

Anwụhu Basha

⁵ Iphe ozo, nwụgbaberu nụ teke Basha bụ eze; mẹ iphe, o meru; mẹ əhuka əhuka, o mekotaru bẹ e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ⁶Basha bya anwụhu lapfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ mkpukpu Tiża. Ela, bụ nwa iya nwoke bụru eze nochia enya iya.

⁷Opfu, Chipfu ono, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jiehu; nwa Hanani pfuru l'opfu əhu Basha yele ndibe iya pho vükotaephō. O bụru iphe, kparu iya nụ bụ k'ejo-iphe, o megbaberu l'enya Chipfu; shi nno kpatsu iya əhu-eghu; mbu bya emeahaa gẹ ndibe Jierobowamu; ole o gbekwa bụru yebuedua gbushiru phẹ.

Teke Ela bụ eze ndu Ízurelu

⁸ O bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ishii, o shi bụtaru eze ndu Jiuda; bẹ Ela nwa Basha byaru abụru eze ndu Ízurelu. Iphe, o nōrū l'aba-eze ono bụ apha labo le Tiża.

⁹ Onye-ozi iya, bụ Zimiri, bụ onye-ishi nkeru-əbo ugbo-ịnya iya bya agbaarụ iya ejio-idzu. Teke ono bẹ Ela nōrū l'ulo Aza, bụ onye-ishi l'ibe-eze lẹ mkpukpu Tiża angu mée angu-sweshi iphu. ¹⁰Zimiri bapfu iya je echitsua ya l'alị; woru iya gbua. O bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha esaa, o shi bụtaru eze ndu Jiuda bẹ Zimiri gburu Ela əbu; bya aburu eze nochia enya iya.

¹¹ Zimiri b̄uerupho eze; o bụru anozeta, o nozetalu l'aba-eze ono; o t̄uko ndibe Basha gbushikota. Ophu o dudu nwa nwoke, o gbuphodoru m̄e nanu. O gbukotaru abubu iya phẹ; m̄e ndu ephe l'iya eshi ɔnyà. ¹²Oo ya bụ; Zimiri bya emee; ndibe Basha l'ophu bukotaru mkpurupyata. E shi

nno; o vuya mbu opfu ono, Chipfu shi l'ony Jiehu, bu onye mpfuchiru iya pfua le k'ehu Basha ono. ¹³Iphe, kpataru iya nü bürü iphe-eji ono, Basha yee nwa iya, bu Ela meshiru; tème ẹphe kpata gẹ ndu Ízurélu mekwaa ya pho ono; mbu gude ogalemkpa agwa ono, ẹphe agwa ono; shi nno kpatsu Chipfu, bu Chileke kẹ Ízurélu ẹhu-eghu.

¹⁴Iphe ozo, nwugbabetu nü teke Ela bu eze; me iphe, o meshiru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurélu meru.

Teke Zimiri bu eze ndu Ízurélu

¹⁵Q bürü l'apha, kwe Asa ükporo apha l'apha ẹsa, o shi bütar u eze ndu Jiuda; be Zimiri noru abalị ẹsa, l'aba-eze le mkpukpu Tiża. Teke ono be ndu ojogu ndu Ízurélu dörö le mkpukpu Gibetonu ono, du l'alị Filisitayinu. ¹⁶Ndu ono, dörö nü ono bya anumá le Zimiri be gbaru eze ejio-idzu; gbu ya; ẹphe nođu mbóku ono l'eka ono, ẹphe dörö ono mee Omuri, bu onye-ishi ndu ojogu ono g'ọ bürü eze ndu Ízurélu. ¹⁷Oo ya bu; Omuri yee ndu Ízurélu ono, yee ya noko-ta le Gibetonu; shi l'eka ono wufu tugbua je ekephee mkpukpu Tiża. ¹⁸Zimiri humaephō l'aanatawa mkpukpu ono; o bahu l'ime ulo, du l'ibe-eze, bu eka aano-duje zeeru onwonye; nođu iya l'ime nwụru ọku ye l'ulo-eze ono; o tsugbua ya. ¹⁹Mkpata iya bürü iphe-eji, o megbabetu. O meru ejio-iphe l'enya Chipfu; bya etsoo ụzo Jierobowamu; mee iphe-eji ono, o kpataru gẹ ndu Ízurélu ye eka ono.

²⁰Iphe ozo, nwugbabetu nü teke Zimiri bu eze; me ejio-idzu, o gbaru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurélu meru.

Teke Omuri bu eze ndu Ízurélu

²¹Tobudu iya bu; ndu Ízurélu bya ekekaha onwophe ẹbo. Ndu lanu turu ikè yeru Tibuni; nwa Ginatu g'ẹphe mee ya eze; ndu ophuu turu ikè yeru Omuri. ²²Ole ndu ophu tsoru Omuri be ka ndu ophu tsoru Tibuni; nwa Ginatu ọkpehu. E mecha; Tibuni nwụhu; Omuri bürü eze.

²³Q bürü l'apha, kwe Asa ükporo apha l'apha iri le nanu, o shi bütar u eze ndu Jiuda; be Omuri byaru aburu eze ndu Ízurélu. Iphe, o noru l'aba-eze bu apha iri l'ebu. Apha ishii be o bürü eze le mkpukpu Tiża. ²⁴Q bya azuṭa úbvú Samériya l'eka Shemeru. Q bürü mkpola-očhaa, ेrwa iya du dū talentu labo be o zuru iya. Q bya akpua mkpukpu l'eli úbvú ono; woru iya gúa Samériya, bùkwapho ẹpha Shemeru ono, bu onye shihawaa nweru úbvú ono.

²⁵Omuri be meru ejio-ememe l'enya Chipfu. Ejio-iphe, o meru be kakota kẹ ndu vuahawa iya ụzo. ²⁶Noo kele o tsoru ụzo Jierobowamu; nwa Nebatu; bya emee iphe-eji ono, o meru gẹ ndu Ízurélu ye eka ono; mbu gude agwaphe ogale-mkpa agwa shi nno kpatsua Chipfu, bu Chileke kẹ Ízurélu ẹhu-eghu.

Anwụhu Omuri

²⁷Iphe ozo, nwugbabetu nü teke Omuri bu eze; me iphe, o meru; me ẹhuka ẹhuka, o mekotaru be e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu

eze ndu Ízurélu meru. ²⁸Omuri nwuhu lapfushia nna iya phë. E lia ya lë Samériya. Éhabu, bù nwa iya nwoke bùru eze nochia enya iya.

Teke Éhabu bù eze ndu Ízurélu

²⁹Q bùru l'apha, kwe Asa ükporo apha l'apha iri l'ësato, e -shi g'o byaru abùru eze ndu Jiuda; bë Éhabu nwa Omuri byaru abùru eze ndu Ízurélu. Iphe, o nòru l'aba-eze bù ükporo apha l'apha labò lë Samériya. ³⁰Éhabu nwa Omuri bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu kangokotachaa ndu ophu vuahawa iya üzò bùru eze. ³¹Q tò bùlekwaa l'o meru iphe-eji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru kpoloko; obenu l'o lukwarupho Jiezebelu nwada Etu-Belu, bù eze ndu Sayidonu. O gwarü agwa ono bù Balù; bya abaarù iya ejá. ³²Q kpuru Balù oru-ngweja l'ulo Balù, o kpuru lë mkpükpu Samériya. ³³Éhabu dobekwarupho ntékpe Ashera; bya emebaa iphe ozo gude kpatsu Chipfu, bù Chileke kë Ízurélu éhu-eghu; mbù kangokota ndu ophu vuahawa iya üzò.

³⁴O teke Éhabu bù eze bë Hiyelu kë Bètelu kpuru mkpükpu Jieriko. Teke o túru ıkpa igbulò mkpükpu ono bë o phuru iya ishi ıkpara iya nwoke, bù Abiramu; o phua ya ishi mbuhu ime iya nwoke, bù Segubu teke ooye onu èka ee-shije abahù lë mkpükpu ono. O dëephø egube ono, Chipfu pfuhawaru iya e -shi l'onu Jioshuwa nwa Nunu.

Okpoko-óhà aanu Elayijia nri

17 ¹Noo ya; Elayijia, bù onye mkpükpu Tishibe, dù l'alì Giladu bya asù Éhabu: “Eshinu Chipfu, bù Chileke kë Ízurélu nò ndzù g'o nò iya-a; mbù onye ono, mu ejeru ozi; bë iji ta abyadù l'a-da; ophu mini ta abyadù e-dze l'ime apha olehole; gbahaephø lë mu sürü g'o dzee.”

²Chipfu bya epfuaru Elayijia sù: ³“Tugbua lufu l'èka-a; swią üzò enyanwu-awawa je edomia onwongu lë mgboru nggele Keritu, dù l'üzò enyanwu-awawa Jiódanu. ⁴O lë nggele ono bë ii-nguje mini; teme mu pfwuwaru okpoko-óhà g'o patajeru nugu nri l'èka ono.”

⁵Qo ya bù; Elayijia tugbua je emee gë Chipfu sürü iya g'o mee. O tugbua je anodu lë mgboru nggele Keritu ono, dù l'üzò enyanwu-awawa Jiódanu. ⁶Okpoko-óhà nodu apatajero iya nri waa anu l'utsu; pataru iya nri waa anu l'uzenyashi. O bùru lë nggele ono bë oonguje mini.

⁷A nonyaa; nggele ono tahù; kele igwe te edzeduru mini l'alì ono.

Elayijia yee nwanyi Zarefatu, ji iya anöedu

⁸Tobudu iya bù; Chipfu bya epfuaru Elayijia sù: ⁹“Gbalihuékwapho jeshia mkpükpu Zarefatu ono, dù lë Sayidonu je anodu l'èka ono. O nweru nwanyi, ji iya anöedu bu l'èka ono, mu pfwuwaru g'o nuje nugu nri.” ¹⁰Qo ya bù; Elayijia tugbua; o bùru iya eje mkpükpu Zarefatu. O -rwuephø onu-abata mkpükpu ono; o nweru nwanyi, ji iya anöedu, nò l'èka ono akpata

nkü. Elayijia kua ya sụ: "Jiko kutaeshikwa nwamini ye l'iphe wotaru mu gę mu ngüa" ¹¹ Nwanyị ono tüğbu gę ya je ekutaru iya mini ọbu; Elayijia kua ya sụ: "Jiko wotafukwaaru mu rọ nwibiribe buredi."

¹² Nwanyị ono sụ: "Oo gę Chipfu, bụ Chileke ngu nō ndzụ g'o nō iya-a; bụ g'o bụ ire-lanụ lę mu te enwedụ buredi. Iphe, mu nweru kpoloko bükwa nwamkpoji-eka nwa ukpokutu-nri, dụ l'ite; waa nwa manụ, dụ l'ite-mkpa. Oo ya bę mu akpata nkü-a gę mu ala je emee ya gę mu lę nwa mu ria. Anyi -richaa ya; anyi anoduwaro egü jasụ anyi anwụhu."

¹³ Elayijia sụ iya: "Ta atsushi ebvu. Laa je emee ya egube ono, i pfuru ono. Ole ọ g'i vuadaru ụzo gude nwukpokutu iphe ono gheta akara, ha nwanshii wotaru mu. E -mecha; l'i ghetawarо kę gụ lę nwa ngu. ¹⁴ Noo kele Chipfu, bụ Chileke kę Ízurèlu sürü-a: 'Nwa ukpokutu-nri ono taa byadu a-bvụ abvübvu l'ite ono; ọphu ite-mkpa manụ ono ta abyadụ a-dụ iphorø gbiriri jasụ mboku, Chipfu e-me g'igwe dzee mini lę mgboko.'"

¹⁵ O tüğbuekwapho je emee gę Elayijia pfuru iya. Noo ya; nwanyị ono waa ndibe iya; me Elayijia bya enweru nri ẹphe erije mbökumboku. ¹⁶ Ophu nwa ukpokutu-nri ono abvujeduru abvübvu l'ite ono; teme ọphu ite-mkpa ono ta adujeduru iphorø; egube ono, Chipfu shi l'önü Elayijia pfua ya ono.

¹⁷ A nonyaa iphe-ememe gude nwa nwanyị ono, bụ iya nwe ụlo ono. Iphe-ememe ọbu nödụ aka iya njo eje; jasụ o woru iya gbua. ¹⁸ Nwanyị ono sụ Elayijia: "Gübe onye kę Chileke; ?bụ gụnu bę iji-sụ lę mu mekataru ngu? ?I byaru g'i nyataru mu iphe-eji, mu meru; shi nno gbua nwa mu-a?"

¹⁹ Elayijia sụ iya: "Kee mu nwa ngu Ọbu!" Elayijia bya ekuta iya l'utapfu nwanyị ono; bya ekuba l'ulo eli, l'eka oonoduje; je enyebe iya l'oshi-azee ya. ²⁰ O bya araku Chipfu; sụ: "Gübe Chipfu, bụ Chileke mu; ?i mefuaru g'ejø akpamara Ọwa-a dapfuta nwanyị-a, ji iya anqedu-a, mu nō l'ibe iya-a; mbụ kę g'i mee gę nwa iya nwụhu?"

²¹ Töbüdu iya bụ; Elayijia dakoru nwata ono l'eli ugbo ẹto machia onwi-ya; bya araku Chipfu sụ: "Jiko Chipfu, bụ Chileke mu; menaa gę ndzụ nwata-a Iwaphutaru iya azụ!"

²² Chipfu nüma olu Elayijia. Ndzụ nwata ono bya alwaphutaru iya azụ; ọ gbakerehu. ²³ Elayijia kulita nwata ono shi l'ulo-eli ono nyizeta lę k'alị. O kuru iya nü ne iya sụ: "Wa nwa ngu baa; ọ nöwa ndzụ."

²⁴ Nwanyị ono sụ Elayijia: "Oo nta-a bę mu maru l'i bụ onye kę Chileke; teme l'opfu, Chipfu shi l'önü ngu pfua bę bụ Ọkpobe-opfu."

Elayijia yęe Obedaya

18 ¹A nonyakpowaro-o; nō-rwua apha k'etø; Chipfu sụ Elayijia:
"Je egoshi Éhabu onwongu; gę mu bya e-me g'igwe dzee mini lę mgboko." ²Oo ya bụ; Elayijia jeshia egoshi Éhabu onwiya.

Teke ono bę egü kabaa emeshi ike lę Samériya. ³Éhabu bya ekua Obedaya, bụ onye-ishi l'ibe iya. Obedaya bụ onye Chipfu dürü lę nsø shii.

⁴Noo kèle teke Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu bę bu Obedaya chitatu ndu mpfuchiru Chipfu ono ükporo umatdu ise je edomishia l'ogba. O dobecharu phę ükporo labo l'umadzu iri iri l'ogba lanu; azu phę le nri; bya ekeje phę mini. ⁵Éhabu su Obedaya: “G'anyi jegbabékota ali-a l'eka obvu-mini du; me nsuda nsuda dükota nu; g'a maru; ?anyi a-huma irwu-eswa; shi nno dzoo inya anyi; me inya-mulu anyi ndzu. G'o to nweru ophu anyi e-gbu l'opfu l'egu emeshiwa iya ike.” ⁶Oo ya bu; ephe bya ekee ali ono ekeke g'ephe e-shi jegbabékota iya. Éhabu tsoru eka lanu; Obedaya tsoru eka iya ophuu.

⁷Obedaya jenyakpoephō; yee Elayijia bya edzuda. Obedaya hubeekwa iya pho ama; bya ephozeru iya iphu l'ali su: “Nnajuphu mu, bu Elayijia! ?Bu ngu baa?”

⁸Elayijia su iya: “Oo mbedula be o bu. Tugbua je akaru nnajuphu ngu le Elayijia no l'eka-a.”

⁹Obedaya su: “?Bu ejo-iphe gunu be mu meru; meru g'o gude i nodu eme g'i nwuru mube nwozi ngu ye l'eka Éhabu; g'o woru mu gbua? ¹⁰Oo ge Chipfu, bu Chileke ngu, no ndzu; g'o no iya-a; be bukwapho g'o bu ire-lanu l'o to dudu oha; me ali-eze, nnajuphu mu teke ezidu g'e je achoo ngu. Oha; ozoo ali-eze ophu suru l'i ti nodu le ndu phe; l'o nya phe nte g'ephe ria l'ephe ta ahumaduru ngu. ¹¹O buru iya be i byaru nta-a bya asu ge mu tugbua je akaru nnajuphu mu le gube Elayijia no l'eka-a. ¹²?Mu maru eka Unme Chipfu e-duta ngu je edobe me mu haę ngu pho tugbua. Mu -jeepho je epfuaru iya Éhabu; o bya; ophu o to humaduru ngu; l'o woru mu gbua. Ole mube onye-ozi ngu be Chipfu shikwa teke mu bu nwokoro dutaru le nsø. ¹³Nnajuphu mu; ?ti numajeduru iphe, mu meru teke ono, Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu; mbu ge mu gude wohaa ndu mpfuchiru Chipfu ono ükporo ise l'ogba? Mu wohachaaru phę ükporo labo l'umadzu iri iri l'ogba lanu; azu phę le nri; bya eku mini anu phe. ¹⁴O buru nta-a be i byaru asu ge mu tugbua je akaru nnajuphu mu le Elayijia no l'eka-a. Oo-gbukwa mu!”

¹⁵Elayijia su iya: “Eshinu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike no ndzu g'o no iya-a; mbu onye ono, mu ejeru ozi; be mu goshifutajekwa Éhabu onwomu ntanu-a.”

Éhabu yele Elayijia edzuda

¹⁶Oo ya bu; Obedaya tugbua jepfushia Éhabu je ezia ya ya. Éhabu jefushia Elayijia. ¹⁷Éhabu humaephō Elayijia bya asu iya: “?Bu ngu baa; gube onye ono, l'akpa ndu ízurelu éhu-a?”

¹⁸Elayijia su: “O to bukwa mbedula akpa ndu ízurelu éhu. O kwa gubedua; gub le ndibe nna ngu be o bu; kèle unu haru eme ekemu Chipfu; tsoahaa Balu.” ¹⁹“Ngwa; zia g'e je ekua ndu ízurelu l'ophu g'ephe byapfuta mu l'ubvú Kamelu. Chita unu umadzu l'ükporo labo l'iri ono, bu ndu

epfuchiru Balu; waa ụnu nemadzụ ono, bụ ndu epfuchiru Ashera; mbụ ndu ono, Jiezebelu anu nri ono g'ephe bya.”

Elayijia yee ndu epfuchiru Balu

²⁰O ya bụ; Éhabu bya ezia nzi ekukota ndu Ízurelu l'ophu; waa ndu epfuchiru Balu; ephe dzukota l'íbívú Kamelu. ²¹Elayijia bya apfuru ndu Ízurelu ono l'iphu g'ephe ha su: “?Bụ jasụ teke ole bẹ unu a-nó-bekporu ọgazi-eńya-labọ ono unu nō ono? O -bürü l'oo Chipfu bẹ bụ Chileke; unu tsoru iya. Teke obu l'oo Balu bẹ bụ Chileke; unu tsonuru iya.”

O pfuchaa nno; ophu ephe epfuduru opfu yeru iya.

²²Tobudu iya bụ; Elayijia sụ ndu ono: “O mbędua kpoloko bẹ phoduru nụ le ndu epfuchiru Chipfu. Obenu le ndu epfuchiru Balu bẹ dụ ụnu nemadzụ l'ükporo labọ l'iri. ²³G'a kpütaru anyi oke-eswi labọ. G'ephe hata oke-eswi lanu; gbuia; bokashia; doo l'eli nkụ; ole oo g'ephe ta nwükwaru ọku ye iya. Mbędua bẹ e-gbu oke-eswi lanu ophuu; bokashia; doo l'eli nkụ; mu taa nwüduru ọku eye iya. ²⁴Unu araku əpha agwa unu; gẹ mbędua arakukwapho əpha Chipfu. Onye ophu gude ọku za ẹnu; aamaru l'oo ya bụ Chileke.”

Ndu ono g'ephe ha zükota mgbede su: “Iphe, i pfuru dụ ree.”

²⁵Elayijia sụ ndu epfuchiru Balu: “Unu vuru ụzo hata oke-eswi lanu gbuia; eshi ophu unu dụ igwerigwe. Unu araku əpha agwa unu; ole oo g'unu ta anwükwaru ọku ye l'anu ono.” ²⁶Ephe bya akpüta oke-eswi lanu l'ime oke-eswi, a nṣru phe; gbuia.

Ephe kpo-kua əpha Balu shita l'utsu jasụ l'eswe asuje: “Gube Balu; za-nu anyi oku!” Ophu o dudu ophu, meru nụ; mbụ ophu e yeduru phe onu. Ephe tsoru oru-ngweja ono, ephe meru ono etephe ebvugburu.

²⁷O be l'eswe; Elayijia chiha phe ochi; sụ phe: “Unu kushibaa ya oku ike; kélé oo agwa bẹ ọ bụ. ?A maru; ?o nō l'oke oriri; ?tọ oome iphe; ?tọ o jeru iphe; ?tọ bụ mgbenya bẹ oooku; g'unu ekutee ya.” ²⁸O ya bụ; ephe rashia ya ike; gude mma; mè arwa ebvujashi onwophe l'uzo omelalị phe; jasụ mee, shi phe l'ehu alwashị. ²⁹Echi-eswe bya aghata g'ephe chiphenyaru okorobo mkpu ono, ephe echị ono. A bya erwua teke eegweje ngweja ụzenyashi; ophu o dükwapho ophu meru nụ; ophu e yeduru phe onu; mbụ ophu o dudu iphe nwuru nụ.

Chipfu gude ọku eke ngweja Elayijia

³⁰Tobudu iya bụ; Elayijia sụ ndu ono g'ephe ha: “Unu würitaru mu ntse.” Ephe bya awupfu iya ntse. Elayijia bya edozia oru-ngweja Chipfu ono, e nwutushiwaru enwutsushi ono. ³¹O bya apata mkpuma iri l'ebو, nō-chiru eńya ipfu iri l'ebو, bụ ụnwụ Jiékopu; mbụ onye ono, Chipfu pfijeru su: “Epha ngu a-bürü Ízurelu-a.” ³²O gude mkpuma ono kpokoberu Chipfu oru-ngweja. O bya ebvua nsu, ha ọsa bvuphee oru-ngweja ono mgburugburu. ³³O bya edoo nkụ g'qo-dụ;

bya egbuia oke-eswi ono bokashia; doo l'eli nkụ ono. O sụ: "Unu je ekujishia mini l'ite-mini ẹno; bya awụa l'eli ngweja-akpo-oku-a; waa lę nkụ-a."

³⁴O sụ phe: "Unu je ekutafụa ya kę mgbo ẹbo" Ephe je ekutafụa kę mgbo labo.

O sụ phe: "Unu je ekutafụa kę mgbo ẹto." Ephe je ekuta iya kę mgbo ẹto. ³⁵Mini ono nōdu asoshihu l'eli ọru-ngwēja ono; bya ejị nsụ ono, e bvupheru mgburugburu ono ejiji.

³⁶O be teke eegweje ngweja ụzenyashi; Elayijia, bụ onye mpfuchiru Chipfu bya akpuritaru ntse sụ: "Gube Chipfu, bụ Chileke kę Ébirihamu; mę kę Áyizaku; mę kę Ízurelụ; menaa g'a maru ntanụ-a l'ọqo ngu bę bu Chileke lę Ízurelụ; témé waa g'a maru lę mu bụ onye-ozi ngu; waa l'iphe-a, mu meru-a bę bụ iphe, i súru gę mu mee. ³⁷Zanụ mu oku gube Chipfu; zanụ mu oku; k'ophu ndu-a a-maru l'oo gube Chipfu bụ Chileke; témé ọ bụru ngu bụ onye e-me g'obu phę lwaphuta azụ l'eka i nō."

³⁸Tobudu iya bụ; oku shi l'eka Chipfu bụru phaa; bya ekekota ngweja-akpo-oku ono; mę nkụ ono; mę mkpuma ono; mę urwuku, nō l'alị; bya erichachaa mini ono, dörü lę nsụ ono ericha.

³⁹Ndu ono l'ophu hụma iphe ono; bya adashịhu kpurumu; rashịa sụ: "Oo Chipfu bę bụ Chileke! Oo Chipfu bę bụ Chileke!"

⁴⁰Elayijia sụ phe: "Unu gudechaa ndu mpfuchiru Balụ. Unu te ekwe-kwa g'o dürü onye ophu e-pyofu l'ime phę!" Ephe gude phę; Elayijia chịta phę je lę nsüda Kishonu je eworu phę gbushikota l'eka ono.

Igwe abya mini

⁴¹No iya; Elayijia sụ Éhabu: "Tugbua je eria; ngua; kélé ephu oke mini aphụwaa." ⁴²Éhabu tugbua gę ya je eria; ngua. Elayijia nyihu mkpakponu úbvú Kamelu ono; phozeta kpupyabę iphu lę mgbaka ikpere iya.

⁴³O sụ nwozi iya: "Tugbua nta-a je eleedu enya l'uzo eze-énymu."

Nwozi iya ono tugbua je elee enya; bya asụ iya: "O to dükwa iphe, nō l'eka ono."

O zia ya nno mgbo ęsaa.

⁴⁴O be lę k'ęsaa; nwozi iya ono sụ: "Lenu; urwukpu, habeephō nwanşhii gę mpfupfumeka nemadzụ bę shi l'eze-énymu erwu eje abya."

Elayijia sụ iya: "Tugbua je akarū Éhabu sụ iya: 'Dozia ugbo-inya ngu gbagbua lashia; a -nonyaa oke mini nmaburu ngu ye.'"

⁴⁵A notaephō nwanshii; igwe rwua erwurwu; jihu kpakpalu; phę-rephere ziahaa; oke mini wata edzedze. Éhabu gbaru lashia mkpükpu Jiezerelü. ⁴⁶Ike Chipfu bya Elayijia l'ehu; ọ rükota iphe, o yeru l'ehu; gbagbua je agbaghata Éhabu; vuru iya uez gbarwua mkpükpu Jiezerelü.

Elayijia agbaru Jiezebelu oso

19 ¹Éhabu bya akokotaru Jiezebelu iphemiphe, Elayijia meru; waa g'o gude ogu-echi gbushikota ndu mpfuchiru Balụ. ²Oo ya bụ;

Jiezebelu zia nzi g'e je ezia Elayijia sụ: "G'agwa gwakwa mu ochi; mbụ g'o mekwaa mu ophu ka njo m'o -betashia ęgube nta-a echele ophu mu emeduru ndzụ ngu g'o dụ g'i meru kẹ ndu mpfuchiru Balụ ono."

³Elayijia tsuḥu ebvu; bya agbaahaa ọso ndzụ iya. O -rwuepho mkpu-kpu Biye-Sheba, dụ l'alị Jiuda; ọ haa nwozi iya l'eka ono. ⁴Yebedua l'onwiya jee ije ujiku ophu bahụ lechiegu. O -rwua l'upfu oshi junipa; o no-zeta anoo; bya epfuahaarụ Chileke g'o mee gę ya nwụhu. Ọ sụ Chileke: "O jiwaru mu ępho; jiko Chipfu; wotanụ ndzụ mu; kele mu ta akadụ ndiche mu phę ree." ⁵O pfuchaa nno; bya azę-zeta l'upfu oshi ono; mgbe-nya tu iya.

A bya lamarụ; ojozi-imigwe lanụ bya akpaa ya ęka sụ: "Gbeshi; ria nri." ⁶Elayijia bya achikaa ęnya huma ishi buredi, e gheru l'ovokoko waa ite, mini nō, a süberu iya l'uzo ishi. Ọ bya eria; ngua; bya azę-zeta ozy.

⁷Ojozi Chipfu ono bya alwaphuta azụ kę mgbo labo; bya akpaa ya ęka sụ: "Gbeshi; ria nri; ọdumeka be ije obu a-panukakwa ngu ęka." ⁸Ọ bya agbalihu ria; ngua. O gude ike nri ono, o riru ono jee ije ụkporo abalị labo; eswe l'enyashi jasụ o jerwua úbvú Horębu, bụ iya bụ úbvú Chileke.

⁹Ọ bürü l'eka ono bẹ ọ bahürü l'ogba je akwaa l'enyashi iya. Chipfu bya epfuaru iya opfu sụ: "?Bụ gunu bẹ iime l'eka-a Elayijia?"

¹⁰Elayijia sụ: "Iphe kę ęgube Chipfu; mbụ Chileke, bụ Okalibe-Kakota-Ike bẹ aphụ mu l'obu aphushi mu iya ike. Noo kele ndu Ízurelu bẹ gwobewaru ogbandzu ngu; bya enwutsushiwa ɔru-ngweja ngu; gude ogu-echi tuko ndu mpfuchiru ngu gbushia; ọ bụwaru mbedula nkinyi mu bẹ phöduru nụ. Nta-a bẹ ęphe achofuwaa ishi ndzụ mu."

¹¹Chipfu sụ: "Ngwa; lufu je apfuru l'iphu Chipfu l'eli úbvú; kele Chipfu abya aghata."

Tobudu iya bụ; oke pherephere, parụ ęka bya eziahaa; agbawashi úbvú ono; bya agbakposhi eze mkpuma, dęgbaa l'úbvú ono kę yogiri yogiri l'iphu Chipfu. Ole Chipfu ta anodu lę pherephere ono. Pherephere ono zibuhuepho; alị wata anma jiiijiji. Ophu Chipfu ta nodu l'alị-ọnma-jiiijiji ono. ¹²Ali ono, nmabuhuepho jiiijiji; ọku bya nkiya; ophu Chipfu ta nodu l'oku ono. Ọku ono nyihuepho; e pfua nwa nwirinwiri opfu. ¹³Elayijia nüma iya; bya egude uwe iya kwechia onwiya iphu; lufuta bya apfuru l'ọnụ ogba ono.

Ọ dürü olu-opfu sụru iya: "?Bụ gunu bẹ iime l'eka-a Elayijia?"

¹⁴Elayijia sụ: "Iphe kę ęgube Chipfu; mbụ Chileke, bụ Okalibe-Kakota-Ike bẹ aphụ mu l'obu aphushi mu iya ike; noo kele ndu Ízurelu bẹ gwobewaru ogbandzu ngu; teme ęphe nwutsushiwa ɔru-ngweja ngu; gude ogu-echi tuko ndu mpfuchiru ngu gbushia; ọ bụwaru mbedula nkinyi mu bẹ phöduru nụ. Nta-a bẹ ęphe achofuwaa ishi ndzụ nkemu." ¹⁵Chipfu sụ iya: "Laphu azụ shia ụzo ophu i shiru jeshia echiegwu Damasukosu. Teke i jerwuérupho; wụa Hazelu manụ l'ishi g'o bürü eze ndu Arámu.

¹⁶L'i wua Jiehu; nwa Nimushi manu l'ishi g'o bụru eze ndu Ízurelu; l'i wua Elayisha nwa Shafatu kę mkpukpu Abęlu-Mehola manu l'ishi g'o nochia enya ngu bụru onye mpfuchiru Chileke. ¹⁷Onye ọphu gbalaru nụ ọphu Hazelu e gudedu ogu-echi gbua ya; Jiehu egbua ya. Onye gbalaru nụ ọphu Jiehu e gudedu ogu-echi gbua ya; Elayisha egbua ya. ¹⁸G'o duhabekponu bę mu dobeeeleru-a ụnu ụmadzu iri l'esa l'ükporo ụmadzu iri l'alí Ízurelu, bụ ndu te wotajeduru ikpere phę gbushiru Balụ; baarụ iya ejá; ọphu ẹphe te tsutsujeduru iya ọnú."

Elayijia yee Elayisha

¹⁹Oo ya bụ; Elayijia shi l'eka ono lufu; je ahuma Elayisha nwa Shafatu l'eka o gude oke-eswi ükporo l'eno, a jigbaaru ębo ębo arwaze alí. Elayijia jeru jepfushia ya; bya ewota ukpo iya gbaphua ya l'ehu. ²⁰Elayisha gbadogbua oke-eswi ono; gbatsoru Elayijia. Elayisha sụ: "Gé mu tsutsufua ne mu waa nna mu ọnú gé mu abyawaro etsoru ngu." Elayijia sụ iya: "Laphu azu. ?Ii-tsoru mu kę gunu?"

²¹Elayisha paru iya haa laphushia azu; je egbushikota oke-eswi iya phę. O gude oshi ono, e gude gakoo phę ono shia anu phę; woru iya kekashiaru ndiphe; ẹphe taa. Ọ gbę teke ono gbalihu tsoru Elayijia; jehaarụ iya ozi.

Benu-Hadadu etso ndu Samériya ọgu

20 ¹Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu bya achikobe ndu ojogu iya l'ophu. Yele ndu eze ükporo l'iri l'ebu tuko swiru; waa ịnya; mę ụgbo-ịnya. Ẹphe je ekepheta mkpukpu Samériya; ts oo phę ọgu. ²O zia ndu-ozi g'e je l'ime mkpukpu je ezia Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu sụ iya lę Benu-Hadadu suru-a: ³"Mkpola-ochaa ngu waa mkpola-ododo ngu bụ-kotawa nkemu; unyomu ngu waa ụnwiegirima ngu ndu ọphu kakota ama mma bükwarupho nkemu."

⁴Eze ndu Ízurelu sụ: "Gube eze, bụ nnajuphu mu; oo g'i pfuru buępho g'o dụ; mbędúa mę iphemiphe, mu nweru bę bükota nkengu."

⁵Ndu ozi ono bya alaphu azu oze je asụ: "Benu-Hadadu bę sru lę-a: 'Mu zihawaru g'i chiتا mkpola-ochaa ngu; mę mkpola-ododo ngu; mę unyomu ngu phę; waa ụnwiegirima ngu nụ mu. ⁶Ole-a; egube nta-a echelę bę mu e-ye ndu-ozi mu g'ephe bya etsoru ụlo ngu; mę ụlo ndu-ozi ngu vochachaa pfurupfuru. Iphe, bükpoo iphe, dụ ngu ụlbvù l'enya bę ẹphe e-gwetakota.'"

⁷Tobudu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya ekukobe ndu bụ ogerena alí ono l'ophu sụ phę: "?Unu hümadupho gę nwoke-a acho mu opfu? O ziru ozi gę mu nụ iya unyomu mu; mę ụnwiegirima mu; mę mkpola-ochaa mu; waa mkpola-ododo mu; ọphu mu ta jıkakwaru."

⁸Ndu bụ ogerena ono g'ephę ha; mę ndu Ízurelu l'ophu sụ: "Ta ngashiru iya nchị; ọphu i kwetakwa iphe, o pfuru."

⁹O ya bụ; Éhabu ziphu ndu ono, Benu-Hadadu ziru ozi ono azu sụ:
“Unu karu nnajjuphu mu, bụ eze sụ iya lę-a: ‘Iphe ono, i vu ụzo sụ gę mịbe
onye-ozi ngu mee ono bę mu e-mekota. Ole k'ikpazụ-a bę mu ta adudu ike
eme-o!’” Ndu ono, byaru ozi ono lụfu; je ezia Benu-Hadadu iphe, e ziru phę.

¹⁰Benu-Hadadu bya ezia Éhabu ozi ọzo; sụ: “G'agwa gwakwa mu ochi;
mbụ g'o mekwaa mu ophu ka njo m'urwuku, nọ lę mkpukpu Samériya
phodukpowaa ophu suru gę ndu tso mu nụ e-kpotachaa ya mkpoji-eka.”

¹¹Eze ndu Ízurelu sụ: “Unu karu iya l'onye kwaru onwiya ngwogu ta
abajedu aba; gbahaephō teke ọ lwụ-kpecharu l'ogu.”

¹²Q bụru gę Benu-Hadadu nọ lę m̄kpù angu mée yee ndu eze, yee ya
nọ bę a byaru ezia ya ozi ono. O sụ ndu nkiya: “Unu kwakobe k'ogu.” Qo
ya bụ; ephe kwakobe onwophe k'etso mkpukpu Samériya ogu.

Éhabu alwụ-kpee Benu-Hadadu

¹³No iya; o nweru onye mpfuchiru Chileke, byapfutaru Éhabu, bụ eze
ndu Ízurelu bya asụ iya: “Chipfu suru-a: ‘?I h̄umaru ikpoto ndu-a? Mu e-
woru phę ye ngu l'eka ntanụ-a; g'ii-makwanụru l'oo mu bụ Chipfu.’”

¹⁴Éhabu sụ: “?Bụ onye bę e-me iya nụ?”

Onye mpfuchiru Chileke ono sụ: “Chipfu suru: ‘Oo ụnwokorobya ndu
ojoju ndu-ishi ọhamoha ono bę e-me iya nụ.’”

Tobudu iya bụ: Éhabu sụ: “?Bụ ndu ole a-wata ogu ọbu?”

Onye mpfuchiru Chileke ono sụ: “Oo unubedula.”

¹⁵Tobudu iya bụ; ọ bya achikobe ụnwokorobya, bụ ndu ojoju ndu-ishi
ọhamoha ono. Iphe, ephe dụ bụru ụkporo ụmadzu iri lę nanụ l'umadzu
iri l'ębo. E mechaas; ọ bya achikobe ndu Ízurelu ndu ophu tukoru dụ ụnu
nemadzụ iri l'esaa l'ukporo ụmadzu iri. ¹⁶Q bụru l'eswe bę ephe tüğburu
jeshia; mbụ teke Benu-Hadadu nọ lę m̄kpù ngwaa mée k'ophu ọ tsu iya
atsutsu; yele ndu eze ụkporo l'iri l'ębo phę, eeyetaru iya ęka phę. ¹⁷Unwo-
korobya ndu ojogu ndu-ishi ọhamoha ono vuru ụzo tüğbua.

Ndu Benu-Hadadu yefuhawaru g'ephe kwabę; bya agbaarụ iya ama; sụ:
“Unwoke shikwa lę Samériya eje abya.”

¹⁸Benu-Hadadu sụ: “Teke ephe byaru kę nchị-odu-doo; unu kpukoo phę
lę ndzụ; teke ọ bụ k'ogu bę ephe abya; unu kpukokwa phę phę lę ndzụ.”

¹⁹Unwokorobya ndu ojogu ono vuru ụzo wufuta lę mkpukpu; ndu ojo-
gu ozo nödụ etso phę etsotso. ²⁰Onyenonu gbukotaephō onye ophu yę ya
wögaberu ogu. O nwuephō nno; ndu Arámu yee ọkpaa l'oso; ndu Ízurelu
chipyabe phę. Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu nodu l'eli ịnya iya gbalaa.
Yee ndu agbaru iya l'ịnya tükoo gbalaa. ²¹Eze ndu Ízurelu chipyabe phę
je egudegbaa ịnya phę; mę ugbo-inya phę; bya egbua ndu Arámu k'ophu
parụ ęka apaa.

²²E mechaephō; onye mpfuchiru Chileke ono byapfuta eze ndu Ízurelu
ono bya asụ iya: “Unu jekwa emee onwunu g'unu kaba eshihu ike; maru

iphe, unu e-me. Noo kële apha gbaerupho bę eze ndu Arámu a-byakwa etsoo ngu ogo ozo.”

²³No iya; ndu-ishi ozi eze ndu Arámu bya epfuaru iya sụ: “Iphe, meru g'o gude ndu Ízurélu ka anyi ọkpēhu bụ l'agwa phę bụ agwa eli úbvú. O -bürü l'anyi l'ephe lwuru ogu ono l'eka dū baswaa; bę anyi a-kakwa phę ọkpēhu. ²⁴Iphe, ii-me bụ g'i wofuchaa ndu eze pho l'onodu phe; wotachia ndu-ishi ndu ojogu dochia ẹnya phę. ²⁵Lị chịta ndu ojogu, ha gę ndu e gburu ebugbu yekwaa lę ndu ojogu; mę ịnya, ha g'ophu taphaelihuru nụ; mę ugbo-inya, ha g'ophu taphaelihuru nụ kwapho; g'anyi jepfu phę ogu l'eka dū baswaa. Anyi kafutaje phę ọkpēhu.” Qo ya bụ; Benu-Hadadu kweta; bya emee iphe, ephe pfuru iya.

²⁶Apha sụgbaeopho ishi; Benu-Hadadu chikobe ndu Arámu; ephe jeshia mkpukpu Afékú; g'ephe je etsoo ndu Ízurélu ogu. ²⁷A bya akpakọ ndu Ízurélu; ephe kwakobekwapho; bya awụ-pfushia phę. Ndu Ízurélu dörü uzi labo g'unwu ndokobe eghu; ghaaru ndu Arámu iphu; obenu lę ndu Arámu tükorus obotegu sweta.

²⁸Onye kę Chileke bya eje asụ eze ndu Ízurélu: “Chipfu sürü-a: ‘Eshi ophu ndu Arámu gude ọnụ phę sụ lę Chipfu bę bụ agwa, ereje ire l'eli úbvú; l'o tọ będu agwa ereje ire lę nsüda nsüda; bę mu a-chịta ikpoto ndu-a g'ephe ha ye ngu l'eka; g'i makwanuru l'oo mu bụ Chipfu.’”

²⁹Ephe dörü chebegbachaa ibe phę iphu egube ono abalị esaa. O be lę mbóku k'esaa; ephe wogbabe ogu ono. Ndu Ízurélu gbua ndu Arámu ụkporo ụnu unwoke iri l'ebو; l'ụnu iri^e, bụ ndu ojogu o-je-l'okpa l'ujiku lanu. ³⁰Ndu ophu e gbuphodoru gbaba lę mkpukpu Afékú; igbulọ mkpukpu ono zeshihu tugbua ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ẹto; l'ụnu esaa; l'ukporo ụmadzu irif. Benu-Hadadu gbalaa je edomia onwiya l'ime ime ulo, dū lę mkpukpu ono.

Éhabu edobe Benu-Hadadu ndzụ

³¹Ndu ozi Benu-Hadadu bya asụ iya: “Lenu; anyi nümaru lę ndu eze ndu Ízurélu bę aphuje obu-imemini. G'anyi gbaphua uwe-aphụ l'upfu; rịkua onwanyi eri l'ishi; jepfushia eze ndu Ízurélu. ?A maru; o-dobe ngu ndzụ.”

³²Qo ya bụ; ephe bya agbaphua uwe-aphụ l'upfu; rịkua eri l'ishi jepfushia eze ndu Ízurélu je asụ iya: “Onye-ozi ngu Benu-Hadadu sürü jiko g'i dobe nụ iya ndzụ.”

Eze jịa sụ: “?Qo nökxadu-a ndzụ? Qo nwune mu bę o bụ.”

³³Ndu ozi Benu-Hadadu ono nödụ egekpoeopho iphe, e-shi iya l'önü futa. Ephe nalitakebe iya opfu ono l'önü; sụ: “Ee; mbụ nwune ngu Benu-Hadadu.”

^e 20:29 Bü iya bụ 100,000 lę mbekee. ^f 20:30 Bü iya bụ 27,000 lę mbekee.

Ọ sụ phẹ: "Unu je eduta iya g'o bya." Bẹnu-Hadadu byaephō; Éhabu mee g'o nyikota ụgbo-inya iya.

³⁴Bẹnu-Hadadu sụ iya: "Mkpükpu ono, nna mu nataru nna ngu ono bę mu a-nụ-phukota ngu azụ; l'i meta eka aa-noduje azuru ngu aswa lę Damasukosu egube ono, nna mu meru lę Samériya."

Éhabu sụ: "Mu e-gude k'ogbandzu-a haa ngu g'i lashịa." Oo ya bụ; yee ya gbaa ndzụ; Éhabu paru iya haa; ọ lashịa.

Aanma Éhabu ikpe ẹhu Bẹnu-Hadadu

³⁵O nweru onye lanu l'ime ọgbo ndu mpfuchiru Chileke, Chipfu byaru epfuaru g'o sụ onye ophuu: "Jiko chia mu iphe." Onye ono ji ka iya echị iphe ono. ³⁶Tobudu iya bụ; onye mpfuchiru Chileke ono sụ iya: "Lenu; eshi ọphu i jikaru eme iphe, Chipfu pfuru; bę i -bebeephō haa mu l'eka-a lufu; oduma adzugbua ngu." Alufu, nwoke ono haru iya lufu; oduma hụ-ma iya woru iya dzugbua.

³⁷Onye mpfuchiru Chileke ono bya ahụma onye ozo bya asụ iya: "Jiko chia mu iphe." Onye ono wagochaa ya awago; chibashịa ya ẹhu ónyá.

³⁸Onye mpfuchiru Chileke ono lufu; je apfuru l'aguga ụzo; nodu kwabęru eze. O gude iphe kechia onwiya iphu; g'a ta maru iya. ³⁹O be teke eze ghatajejerupho; onye mpfuchiru Chileke ono kua ya oku sụ: "Mube onye-ozi ngu bę bahụru l'echilabọ ogu; o nweru nwoke lanu ghakoberu duta onye ọ kpütaru lę ndzụ bya asụ mu: 'Chee onye-a nche; ọ -buru l'ọ gbaralụ; bę ii-gude ishi ndzụ nkengu pfua ụgwo iya; teke ọdumeka l'i pfua mkipola-ochaa, ेrwa iya dụ talentu lanu.' ⁴⁰Tobudu iya bụ; mube onye-ozi ngu gbe phube iphu eme iphe ozo; nwoke ono gbalaa."

Eze ndu Ízuręlu sụ iya: "Oo iphe, gbaru ngu nụ bụ ono. O bụru ngu bę o shiekwapho l'önü."

⁴¹Oo ya bụ; onye mpfuchiru Chileke ono; bya aphụfu-kebe iphe ono, o gude kechia onwiya iphu ono; eze ndu Ízuręlu bya amaru l'oo onye lanu lę ndu mpfuchiru Chileke bę ọ bụ.

⁴²O sụ eze: "Chipfu sụru-a: 'Eshinu i haru onye mu sụru g'e mee ome-liwe; ọ laa kę mmanụ; bę ishi ndzụ ngu a-laa l'ugwo ishi ndzụ nkiya; ndu nkengu alaa l'ugwo ndu nkiya.'

⁴³Eze ndu Ízuręlu gude iwe; mę ẹhu-eghu tıgbua lashịa ibe iya lę Samériya.

Mgbabu vayinu Nabotu

21 ¹O nweru opfu-vayinu, nö lę mkipükpu Jiezeręlu lę mgboru ibe Éhabu, bụ eze lę Samériya. Onye nwe iya nụ bụ Nabotu, onye mkipükpu Jiezeręlu. ²A nonyaa; Éhabu sụ Nabotu: "Nunu mu opfu-vayinu ngu-a gę mu mee mgbabu, mu a-kobeje ẹba; eshi ọphu ọ nö-kube ibe mu. Mu e-gude opfu-vayinu ọphu kakporoo ya ree gbanweta ngu iya; ozoo lę mu gude okpoga pfua ngu aswa iya; mę obeta aswa iya bụru gụnu."

³Nabotu sụ Éhabu: “Gẹ Chipfu te ekwekwa gẹ mu woru oke alị nna mu phē nụ ngu.”

⁴Éhabu gude ehu-eghu; vụa ọvuma lashịa ibe iya; kélé Nabotu, bụ onye Jiezerelu bẹ sụru lẹ ya taa nüdu iya oke alị nna iya phē. O je azee l'iphe-azee ya; gbanwube iphu; jika eri nri. ⁵Jiezebelu, bụ nyee ya bya abyapfuta iya; bya asụ iya: “?Bụ gunu kpatarụ iphe, ehu eghu ngu eghu kẹ g'i ti ri nri?”

⁶Éhabu sụ iya: “Iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ mu pfuru Nabotu onye Jiezerelu g'o nụ mu opfu-vayịnụ iya gẹ mu pfua ya aswa iya l'okpoga; ọdumeka gẹ mu gbechia nụ iya opfu-vayịnụ ọzo l'ugwo iya; m'o -buru l'o dụ iya ree. Obenu l'o sụru lẹ ya ta anụdu mu opfu-vayịnụ iya anụnu ophu.”

⁷Nyee ya ono, bụ Jiezebelu sụ iya: “?Bùkwadu ngu-a bụ eze ndu Ízurelu tọo? Gbalihu ria nri; g'ehu tsọ nugu ụtso. Mu a-natarụ ngu-a opfu-vayịnụ Nabotu, bụ onye Jiezerelu ono.”

⁸No iya; Jiezebelu bya egude ẹpha Éhabu deshia ékwo-ozi; gude iphe-ohubama, Éhabu egudeje anyachishi ékwo ozi nyachishia ya; woru iya keshiaru ndu bụ ogerentia; mẹ ndu nweru ẹnya, bụ ndu ẹphe lẹ Nabotu tükorus buru lẹ mkpukpu.

⁹Iphe, o deru l'ekwo-ozi ono bụ:

“Unu tịa ọnụ mbọku unu a-swị egwu. O -be mbọku ono; unu dobe Nabotu l'ọnodu, ha shii l'echilabọ ọha. ¹⁰Unu eyeru iya ndu bụ ogalemkpa nemadzụ labo g'ephe nödu iya l'iphu; boo ya ibo; sụ l'o pfubyiru Chileke; bya epfubyia eze. Teke ono; unu akpụfu iya je atugbua lẹ mkpuma.”

¹¹Tobudu iya bụ; ndu mkpukpu ono; mbụ ndu bụ ogerentia; mẹ ndu nweru ẹnya, bu lẹ mkpukpu Nabotu phē mee gẹ Jiezebelu pfuru phē l'ekwo-ozi ono, o deru keshiaru phē ono. ¹²Ephe bya atụa ọnụ mbọku aswị egwu; woru Nabotu dobe l'ọnodu, ha shii l'echilabọ phē. ¹³Ndu ogalemkpa labo bata bya anödu iya l'iphu; boahaa ya ibo sụ: “Nabotu pfubyishiru Chileke; bya epfubyishikwapho eze.” Noo ya bụ; ẹphe kpufu iya l'azụ mkpukpu; je atugbua ya lẹ mkpuma. ¹⁴Tobudu iya bụ; ẹphe zia Jiezebelu; sụ: “A tugbuakwaru Nabotu lẹ mkpuma; o nwụihuwa ọbu.”

¹⁵Anuma, Jiezebelu anuma l'a tụ-gbuwaru Nabotu lẹ mkpuma; o sụ Éhabu: “Tugbua je anata opfu-vayịnụ Nabotu onye Jiezerelu pho; mbụ ono, o jikaru lẹ ya taa nüdu ngu g'i pfua ya okpoga ono. Noo kélé Nabotu ta anohedu ndzụ; o nwụihuwaru.” ¹⁶Tobudu iya bụ; Éhabu nümaephō lẹ Nabotu bẹ nwụihuwaru nụ; o gbalihu jeshia l'opfu-vayịnụ Nabotu, bụ onye Jiezerelu ono; gẹ ya nata iya nworu.

Elayijia epfu iphe, e-me Éhabu

¹⁷Noo ya; Chipfu bya epfuaru Elayijia, bụ onye Tishibe sụ: ¹⁸“Gbalihu; je Samériya; jepfu Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu ono. Eka ọ nötaa-bu l'opfu-vayịnụ Nabotu; l'eka-a, oome g'o nata iya nworu. ¹⁹Karụ iya lẹ

Chipfu sürü-a: ‘?I gbuchaaru nemadzụ; bya anafụa ya iphe iya?’ Sü iya le Chipfu sürü-a: ‘Oo eka ono, nkụta nō richaa mee Nabotu ono bē nkụta a-nodu richaa mee nkengu! ’

²⁰ Éhabu sụ Elayijia: ‘?I chowaru mu bya; gubé onye ohogu mu?’

Elayijia sụ iya: ‘Ee; mu chowaru ngu bya; kélé i wowaru onwongu haaru eme ejo-ememe l'enyia Chipfu. ²¹Huma ahumá le mu e-me g'ejo-iphe dapfuta ngu. Awa ngu bē mu a-za l'eza; tème iphe, bükpo onye bụ nwoke l'ibe gubé Éhabu bē mu e-kpo g'e kpoje ntụ-a l'alí Ízurelu: ohu; mē amadụ. ²²Mu e-me ọnú-ulo ngu gē kē Jierobowamu nwa Nebatu; mē ke Basha nwa Ahayijia; noo kélé i kpatsuru mu ehu-eghu; tème i mee gē ndu Ízurelu mee iphe-eji.

²³ ‘A bya l'ehu Jiezebelu bē Chipfu pfukwarupho sụ: ‘Oo nkụta a-ta Jiezebelu l'ime mkpukpu Jiezerebu.’

²⁴ ‘Ndibe Éhabu phē onye ophu nwuhuru le mkpukpu bē bụ nkụta a-ta onye obu. Onye ophu nwuhuru l'oma egwu bē bụ enu, ephe l'eli a-vuka anu iya.’

²⁵ O tọ dudu onye ejo-iphe nkiya dūta-bejeru gē kē Éhabu. O woru onwiya ree eme ejo-ememe l'enyia Chipfu. O bụru nyee ya, bụ Jiezebelu bē kwaru iya ye. ²⁶ O meru akpamara; kélé ọ gwaru agwa gē ndu Amoru ono, Chipfu chifuru l'iphu ndu Ízurelu ono.

Iphe, Ehabu meru erwu iya l'ehu

²⁷No ya; Éhabu nümachaephō opfu ono; o gbajashia uwe iya; yee uwe-aphu; swiāhaa egwu; azejeeephō l'uwe-aphu ono; bya anoduje ejephe kē gologolo.

²⁸ Chipfu bya epfuaru Elayijia, bụ onye Tishibe sụ: ²⁹ ‘?I h̄umaru gē Éhabu gbē bya ewozeta onwiya alí l'iphu mu? Eshinu o wozetaru onwiya alí l'iphu mu bē mu tee međdu g'ejo-iphe ono bya teke ọ nō ndzụ. Mu edoberu iya ọnú-ulo iya yele ụnwu iya.’

Mayikaya aphu ophulenya ehu Éhabu

(2Iphe 18:2-27)

22 ¹A nō apha eto; ophu ndu Arámu waa ndu Ízurelu ta alwuduru ogu. ²O bụru l'ime apha k'eto ono bē Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda kpapfuru Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu.

³Eze ndu Ízurelu bē pfuhawaru ndu-ozi iya sụ: ‘?Unu maru-a l'oo anyi-bedua nwe mkpukpu Ramotu, dù l'alí Giladu; ophu ọ dudu iphe, anyi eme g'ee-shi g'anyi je anata iya eze ndu Arámu?’

⁴‘Oo ya bụ; o jiahaa Jiehoshafatu; sụ: ‘?Ii-tsorū mu jee ogu le mkpukpu Ramotu, dù l'alí Giladu tọ?’

Jiehoshafatu sụ eze ndu Ízurelu ono: ‘Mu le ngu tükokwaru bụru nanu. Ndibe mu; waa ndu nkengu bụru nanu; inya mu; mē inya nkengu bụru nanu.’ ⁵Jiehoshafatu sụ iya: ‘Vuadaru uzo maru iphe, Chipfu e-pfu.’

⁶Tobudu iya bụ; eze ndu Ízurēlu bya achikobe ndu mpfuchiru, rwuru l'unu nemadzụ bya ajia phe; sụ: “?Bu gę mu je etsoo ndu mkpukpu Ramotu, dụ l'alị Giladu ọgu; tọo gę mu te ejeshi?”

Ephe sụ iya: “Jeshia; lẹ Nnajịuphu e-worụ-a mkpukpu ono ye gübę eze l'eka.”

⁷Jiehoshafatu sụ: “?To dqedu onye mpfuchiru kę Chipfu, nō l'eka-a g'anyi kpata iya ishi?”

⁸Eze ndu Ízurēlu sụ Jiehoshafatu: “O nwefukwaru onye lanu, anyi e-shi l'eka iya kpata Chipfu ishi Ọbu. Ole ọ dụ mu ashị; noo kélé o to pfujeduru opfu ọma l'ehu mu; gbahaephō ejo iya. Onye ọ bụ bẹ bụ Mayıkaya nwa Imula.”

Jiehoshafatu sụ: “Eze; te epfubaekwa egube ono.”

⁹Tobudu iya bụ; eze ndu Ízurēlu bya ekua onye-ozi iya lanu sụ iya: “Je ekua Mayıkaya nwa Imula g'o bya ntanta-a.”

¹⁰No iya; eze ndu Ízurēlu yęe Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda ye-gbachaa uwe eze phe; sügenchaaru l'aba-eze phe l'eka eechije balị, nō l'ọnụ-abata mkpukpu Samériya; ndu mpfuchiru ono g'ephe ha nödụ phe l'iphu epfugbaa iphe, ephē epfu. ¹¹Zedekaya, bụ nwa Kenana bya egude iphe-igwè meshia ụpyi; bya asuje: “Chipfu suru-a: ‘Oo ụpyi-a bę ii-dụ ndu Arámu jasụ ẹphe alakota l'iyi.’”

¹²Ndu mpfuchiru ono g'ephe ha nödụ epfukota iphe lanu; asuje: “Jeshia ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dụ l'alị Giladu; je alwụ-kpee; kélé Chipfu e-worụ-a mkpukpu ono ye gübę eze l'eka.”

¹³Tobudu iya bụ; onye-ozi ono, jeru eku Mayıkaya ono bya asụ iya: “Lenu; ndu mpfuchiru ophuu bę tukokwaru wụa onu nanu; tuko epfu lę k'oma a-dürü eze. Jiko g'opfu unu l'ephe bükwaru nanu; g'i pfua opfu, dụ ree.”

¹⁴Mayıkaya sụ: “Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a bę buephō iphe, Chipfu pfuru mu bę mu e-pfu.”

¹⁵Mayıkaya bya ejerwua ibe eze; eze sụ iya: “Mayıkaya; ?bu g'anyi jee ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dụ l'alị Giladu; tọo g'anyi te ejeshi?”

Mayıkaya sụ iya: “Ngwanụ! Unu jenụ je alwụ-kpee phe. Chipfu e-worụ-a mkpukpu ono ye gübę eze l'eka.”

¹⁶Eze bya asụ iya: “?Bu ugbo ole bę mu a-rwọ ngu g'i gude ępha Chipfu ribuaru mu angu l'o to djudu iphe ozo, ii-pfurụ mu; gbahaephō ọkpobe-opfu?”

¹⁷Oo ya bụ; Mayıkaya sụ: “Mu hümara gę ndu Ízurēlu l'ophu gbakashi-huru nanu nanu aghaphe l'oma úbvú g'atụru, enwedu onye-nche. Chipfu sụ: ‘Ndu-a bę te enwedu nnajịuphu; g'onyenonu lashịa ibe iya l'ehu-guu.’”

¹⁸Eze ndu Ízurēlu sụ Jiehoshafatu: “?Mu ta asüduru ngu l'o to byadu epfu iphe, dụ ree l'ishi mu; gbahaephō ejo iya?”

¹⁹Mayıkaya nödụ epfu iphe, oopfu sụ: “Ngwa; ngabę nchi numa iphe, Chipfu pfuru: Mu hümara Chipfu g'o nō l'aba-eze iya; ndu ojozi-imigwe

pfu-phee ya mgburugburu; pfuru iya l'uzo erekutara; me l'uzo ekicha.

²⁰Chipfu su phe: ‘?Bu onye e-je epfubuta Éhabu g'o jeshia ogu le mkpu-kpu Ramotu, dū l'alí Giladu; k'ophu oo-je anwuhu l'eka ono?’

“Onye lanu -futa; l'ø su l'ø g'ee-me iya baa; onye ozo -bya; l'ø su l'ø g'ee-me iya bu ophuu. ²¹E mechaas; ojozi lanu futa bya apfuru l'iphu Chipfu su: ‘Qo mbedula e-pfubuta iya.’

²²“Chipfu su iya: ‘?Denu g'ii-shi pfubuta iya obu?’

“O su: ‘Mu e-je je aburu nwamaa ntuphu-ire je anodu l'ønu ndu mpfuchiru Éhabu.’

“Chipfu su iya: ‘Je; l'ii-pfubuta iya-a; je emee ya nno.’

²³“Qo ya bu g'i maru le Chipfu yewaru nwamaa ntuphu-ire; o nodukota ndu mpfuchiru ngu-a l'ønu; teme Chipfu pfuwaa le ya e-merwu ngu éhu.”

²⁴Tobudu iya bu; Zedekaya nwa Kenana je erepyaa Mayikaya éka l'up-furu nchij; su: “?Denu ge Unme Chipfu shi lufu mu l'ehu; bya epfuru yeru ngu?”

²⁵Mayikaya su: “Mboku, ij-maru bu mboku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpuru ono.”

²⁶Eze ndu Ízurélu bya asu: “Unu kpüta Mayikaya kpü-pfu Amónu, bu ochi-oha mkpükpu; waa Jiowashi, bu nwa eze. ²⁷Unu asu phe l'eze surua: ‘Unu tü-chia onye-a l'oka-mkporo; nuje iya nri, ha nwanshiji; waa mini jasu mu ejee lwa l'ehu-guu.’”

²⁸Mayikaya su: “I -lwawaa l'ehu-guu; l'i maru l'ø to bñdu Chipfu be gbë mu l'ønu pfua opfu.” O bya asu ndu no l'eka ono g'ephe tñbe nvø l'opfu iya ono.

Eegbu Éhabu l'ogu (2Iphe 18:28-34)

²⁹Tobudu iya bu; eze ndu Ízurélu waa Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda chjita ndu ojogu phe tugbua jeshia mkpükpu Ramotu ono, dū l'alí Giladu.

³⁰Eze ndu Ízurélu bya asu Jiehoshafatu: “Mu e-me onwomu g'a ta maru onye mu bu; bahü l'ogu ono. Gubedua eyee akpawuru-uwe ngu.” Eze ndu Ízurélu bya emee onwiya g'a ta maru iya bahü l'ogu ono.

³¹Eze ndu Arámu be pfuhawaru ndu-ishu ugbo-inya iya, dū umadzu ukporo l'iri l'ebó; su phe: “Unu te etsokwa onye upfu m'ø bu onye nta ogu. Onye unu a-nodu etso ogu kpoloko bu eze ndu Ízurélu.” ³²Ndu-ishu ugbo-inya ono humaephø Jiehoshafatu; ephe su: “Wakwa eze ndu Ízurélu obu-o!” Qo ya bu; ephe ghaaru iya iphu g'ephe tsso ya ogu. Jiehoshafatu chishia mkpu. ³³Ndu-ishu ugbo-inya ono bya amaru l'ø to bñdu eze ndu Ízurélu; ephe dakobe haa ya achichi.

³⁴O nweru onye ophu agbaephø apfú iya l'eka o humaru; woru iya gbaa eze ndu Ízurélu l'ehu le mgbaká éka ngwogu, o kwarü onwiya dzepfurú edzepfurú. Eze rashiaru onye angaru iya ugbo-inya su: “Kpolaa azu; pafu mu l'ogu-a; kele

e mekarawu mu iphe ọkpobe emeka.”³⁵ Ogu ono kpohu oku le mboku ono; e kepyabé eze ekepyabé l'ugbo-inya ono; ẹphe le ndu Arámu nōdū alwú ogu ono. Mee, shi l'èka ono, e mekaru iya iphe ono nōdū asoshihu l'oma ugbo-inya ono. O be l'uzenyashi iya; o nwuhu.³⁶ Enyanwu ríabajephó; e chishia mkpu l'èka ndu ojogu ono nō sù: “Gonyenonu lashia mkpukpu iya-o; g'onyemonye lashia alí iya!”

³⁷Tobudu iya bụ; eze nwuhu; a palata odzu iya le mkpukpu Samériya bya elia. ³⁸Ephe je asaa ugbo-inya ono asasa l'okpuru, dù le mkpukpu Samériya, bụ èka ndu agba ụkpara awuje éhu. Nkuta richaa mee ya egube ono, Chipfu pfuhawaru iya ono.

³⁹A bya l'iphe ozo, nwuggaberu nü teke Éhabu bụ eze; mè iphemiphe, o mekotaru; mè k'ulo-eze, o kpuru gude eze-enyi memaa ya; mè kè mkpukpu, o kpushigbaaru ike bę e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurélu meru. ⁴⁰No iya; Éhabu kua mgbenya ikpazu; bya alapfushia nna iya phę. Éhazaya, bụ nwa iya nwoke bürü eze nochia énya iya.

Teke Jiehoshafatu bụ eze ndu Jiuda (2Iphe 20:31—21:1)

⁴¹Jiehoshafatu nwa Asa bya aburu eze ndu Jiuda l'apha, kwe Éhabu apha éno, e -shi teke o wataru aburu eze ndu Ízurélu. ⁴²Jiehoshafatu nowaru ụkporo apha l'apha iri l'ise teke o wataru aburu eze. O nō l'aba-eze iya ụkporo apha l'apha ise le Jierúsalemu. Ephá ne iya bụ Azuba nwada Shilihi. ⁴³Jiehoshafatu bya etsokötae pho üzö, nna iya, bụ Asa tsoru. Ophu o dudu ophu o haru mè nanu. O meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu. Ole o to lwuduru èka aagwaje iphe. Ndu Ízurélu nōdū ejeye egwe ngweja; bya akpo ụnwü-isensu oku l'èka ono. ⁴⁴Jiehoshafatu mekwárupho; yele eze ndu Ízurélu nōdū le nchi-odoo.

⁴⁵Iphe ozo, Jiehoshafatu megbaberu; mè ehuka ehuka, o mekotaru; waa g'o gude lwua ogu bę e dekotaru l'ekwo-ako, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ⁴⁶Unwoke, anoduje agba ụkpara l'ulo agwa, bụ ndu ophu phoduru nü le teke nna iya bụ eze; bę o chishikotaru l'alí ono. ⁴⁷Teke ono bę ndu Edomu te enwedu onye eze; o bürü onye nō-tsotaru eze bę bụ onye-ishi.

⁴⁸Jiehoshafatu bya achiru ugbo-mini, ee-gude agbaru iya ngho ye g'e gude je alí Ofi je evuta mkpolá-ododo. Ole ugbo-mini ono tsukpóshihuru le Eziyonu-Geba; ophu o to jeéduru. ⁴⁹O bürü teke onoya bę Éhazaya nwa Éhabu suru Jiehoshafatu: “Gé ndu-ozí mu waa ndu-ozí ngu swijenuru l'ugbo-mini ono.” Jiehoshafatu jíka.

⁵⁰Noo ya; Jiehoshafatu kuru mgbenya ikpazu; bya alapfushia nna iya phę. E lia ya l'èka e liru nna iya phę le mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Jiehoramu, bụ nwa iya nwoke bürü eze nochia énya iya.

Teke Éhazaya bụ eze ndu Ízurélu

⁵¹Éhazaya nwa Éhabu bya aburu eze ndu Ízurélu l'apha, kwe Jiehoshafatu apha iri l'esa, o bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; o bürü eze ndu Ízurélu

apha labo lę Samériya. ⁵²O mee ejio-ememe l'enya Chipfu; bya etsoo ụzo nna iya; mę kę ne iya; bya etsoo ụzo Jierobowamu nwa Nebatu; mbụ onye ono, kpatarụ; ndu Izurelu mee iphe-eji ono. ⁵³O barụ Balụ ejia; bya epho-zeru iya; shi nno kpatsu Chipfu, bụ Chileke kę Izurelu ehu-eghu, bụ iphe, nna iya meru.